

รายงาน ประจำปี ๒๕๖๕

ANNUAL REPORT 2022

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน
กรมการพัฒนาชุมชน

กองทุน *โสม*
ของแผ่นดิน

Change for Good
เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี 2565
กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ปี กรมการพัฒนาชุมชน
สร้างสรรค์ชุมชน สร้างคน สร้างชาติ

คำนำ

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน มีภารกิจเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนแม่บท มาตรฐานการบริหารจัดการทุนชุมชน รูปแบบ และแนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาระบบทุนชุมชนและการบริหารจัดการทุนชุมชน สนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาทุนชุมชนและองค์การการเงินชุมชน ดำเนินการเกี่ยวกับการแสวงหาแหล่งทุนและความร่วมมือเกี่ยวกับการพัฒนา และการบริหารจัดการทุนชุมชน และองค์การการเงินชุมชน การพัฒนารูปแบบและวิธีการด้านการขยายกิจกรรมของชุมชนเพื่อพัฒนาระบบทุนชุมชน ประสานงานผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการพัฒนาชุมชนตามความรับผิดชอบของส่วนราชการ การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดโดยกองทุนแม่ของแผ่นดิน โครงการธรรมาภิบาลป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด (TO BE NUMBER ONE) การพัฒนาตามแนวพระราชดำริในการพัฒนาทุนชุมชน ภายใต้วิสัยทัศน์ของกรมการพัฒนาชุมชนที่ว่า “เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี ๒๕๖๕”

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน ได้จัดทำรายงานประจำปี ๒๕๖๕ (ANNUAL REPORT 2022) โดยได้รวบรวมผลการดำเนินงานตามภารกิจของสำนักฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามประเด็นการพัฒนาที่ ๓ เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล ด้วย ๓ กลยุทธ์ คือ ๑) พัฒนากลไกการขับเคลื่อนกองทุนชุมชน ๒) เสริมสร้างความเข้มแข็งกองทุนชุมชนสู่ธรรมาภิบาล และ ๓) พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนด้วยกองทุนชุมชน ผ่านโครงการส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนเพื่อเกษตรกรและแหล่งสินเชื่อภาครัฐเพื่อการเข้าถึงแหล่งทุน โดยมีเป้าหมายงานทุนชุมชนในความรับผิดชอบ ประกอบด้วย การส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน การดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กิจกรรมเครือข่าย (ศูนย์สาธิตการตลาด) โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน การเสริมสร้างธรรมาภิบาลกองทุนชุมชน และการพัฒนาทุนชุมชนตามแนวพระราชดำริ เพื่อให้ผู้บริหารกรมการพัฒนาชุมชน ได้ใช้ประโยชน์ข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนากองทุนชุมชนให้มีการบริหารจัดการเงินทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล และเสริมสร้างให้ครัวเรือนมีการบริหารจัดการเงินทุนให้เกิดความคุ้มค่า สามารถลดหนี้/ปลดหนี้ได้ รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องจะได้นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนา ปรับปรุงงานทุนชุมชนตามภารกิจของพื้นที่ให้บรรลุเป้าหมายเกิดประสิทธิผลต่อองค์กรและประชาชนต่อไป

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน
ตุลาคม ๒๕๖๕

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รายงานประจำปี ๒๕๖๕ สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อสรุปผลการดำเนินงานตามภารกิจของสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน ที่ดำเนินงานในปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๕ เสนอผู้บริหารกรมการพัฒนาชุมชน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายในการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนากองทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล และประชาสัมพันธ์งานของสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชนต่อสาธารณะ โดยการรวบรวมผลการดำเนินงานของสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามประเด็นการพัฒนาที่ ๓ เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล เป้าประสงค์ให้ชุมชนสามารถจัดการทุนชุมชนเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน ได้ดำเนินการขับเคลื่อนพันธกิจตามแผนปฏิบัติการกรมการพัฒนาชุมชน โดยดำเนินกิจกรรมตามอำนาจหน้าที่ และกิจกรรมที่ได้รับจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

๑. การดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

โครงการส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ส่งผลให้หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินมีกลไกในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จำนวน ๒๔,๓๓๙ หมู่บ้าน ผลการตรวจสอบสภาพกองทุนแม่ของแผ่นดินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๒๑,๒๔๗ หมู่บ้าน (เป้าหมาย ๒๒,๕๗๔ หมู่บ้าน โดย ๑,๓๒๗ หมู่บ้าน อยู่ระหว่างดำเนินการ) แบ่งเป็น (๑) ระดับ A จำนวน ๔,๗๓๓ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๒๘ (๒) ระดับ B จำนวน ๑๔,๙๔๓ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๓๓ และ (๓) ระดับ C จำนวน ๑,๕๗๑ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๗.๓๙

๒. เสริมสร้างความเข้มแข็งกองทุนชุมชนสู่ธรรมาภิบาล

ได้ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กับโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) โดยการตรวจสอบสภาพกองทุนชุมชนเพื่อประเมินศักยภาพกองทุน และจัดทำแผนการพัฒนาระดับกองทุนชุมชน ให้สามารถหนุนเสริมเพื่อสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก ผลการดำเนินงาน ดังนี้

๒.๑ ส่งเสริมกองทุนชุมชนให้มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล
ด้วยกิจกรรม Mobile Clinic สร้างสุขกองทุนชุมชน กองทุนชุมชนเป้าหมาย จำนวน ๖,๐๐๐ กองทุน ได้แก่ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน ๒,๐๐๐ กองทุน และโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) จำนวน ๔,๐๐๐ กองทุน โดยทีมคู้หู้คู้คิด Move for fund team ลงพื้นที่ให้คำแนะนำ ปรึกษากองทุนชุมชนให้มีการบริหารจัดการกองทุนชุมชนด้านการบริหารโครงการ บริหารสัญญา และบริหารหนี้ ส่งเสริมการออมเชิงคุณภาพแก่สมาชิกกองทุนชุมชน ส่งเสริมให้ประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งทุน และนำเงินทุนไปประกอบอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๒.๑.๑ การดำเนินงานกองทุนชุมชนมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล กองทุนชุมชนสามารถยกระดับการพัฒนา จำนวน ๖,๐๐๐ กองทุน ประกอบด้วย

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน ๒,๐๐๐ กลุ่ม	โครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน จำนวน ๔,๐๐๐ กลุ่ม
<ul style="list-style-type: none"> ➢ ระดับก่อนการพัฒนา ระดับที่ ๑ จำนวน ๘๗๑ กลุ่ม <ul style="list-style-type: none"> • พัฒนาเป็นระดับ ๒ จำนวน ๖๓๒ กลุ่ม • พัฒนาเป็นระดับ ๓ จำนวน ๓๓๙ กลุ่ม ➢ ระดับก่อนการพัฒนา ระดับที่ ๒ จำนวน ๘๒๘ กลุ่ม <ul style="list-style-type: none"> • พัฒนาเป็นระดับ ๓ จำนวน ๘๒๘ กลุ่ม ➢ รักษาระดับการพัฒนา ระดับที่ ๓ จำนวน ๒๐๑ กลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ระดับก่อนการพัฒนา ระดับที่ ๑ จำนวน ๙๐๖ กลุ่ม <ul style="list-style-type: none"> • พัฒนาเป็นระดับ ๒ จำนวน ๕๗๖ กลุ่ม • พัฒนาเป็นระดับ ๓ จำนวน ๓๓๐ กลุ่ม ➢ ระดับก่อนการพัฒนา ระดับที่ ๒ จำนวน ๒,๔๐๒ กลุ่ม <ul style="list-style-type: none"> • พัฒนาเป็นระดับ ๓ จำนวน ๒,๔๐๒ กลุ่ม ➢ รักษาระดับการพัฒนา ระดับที่ ๓ จำนวน ๖๙๒ กลุ่ม

๒.๑.๒ ประชาชนเข้าถึงแหล่งทุนเป้าหมาย จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ คน ประชาชนที่เข้าถึงแหล่งทุนที่เข้าร่วมโครงการฯ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑๕๒,๖๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๑.๗๖ ประกอบด้วย

- ประชาชนที่ตกเกณฑ์ จปฐ. จำนวน ๔๓,๒๗๑ คน
- ประชาชนที่อยู่ใน TPMAP จำนวน ๑๔,๘๔๖ คน
- ประชาชนกลุ่มอื่น ๆ ที่สามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้ แต่ที่ยังไม่ได้กู้ยืมเงิน จำนวน ๙๔,๕๒๓ คน

๒.๒ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ปัจจุบันมีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕) จำนวน ๒๓,๑๐๓ กลุ่ม จำนวนสมาชิก ๓,๒๔๘,๕๕๐ คน จำนวนเงินสะสมสะสม ๔๓,๔๐๖,๒๓๑,๐๖๖ บาท สมาชิกกู้ยืม จำนวน ๑,๗๓๓,๔๙๘ คน จำนวนเงินที่สมาชิกกู้ยืม ๓๔,๕๘๒,๘๕๖,๖๕๑ บาท ผลการจัดระดับการพัฒนา จำนวน ๑๙,๒๒๒ กลุ่ม แบ่งเป็นผลการดำเนินงานอยู่ในระดับ ๓ ผลงานดี จำนวน ๙,๒๐๐ กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๘๗ ระดับ ๒ ผลงานพอใช้ จำนวน ๗,๑๑๕ กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๐๑ และระดับ ๑ ผลงานปรับปรุง จำนวน ๒,๙๐๗ กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๑๒

๒.๓ โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามรายงานภาวะหนี้สินและฐานะทางการเงิน โครงการ กข.คจ. ปี ๒๕๖๕ ปัจจุบันมีหมู่บ้านโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) จำนวน ๒๙,๒๓๑ หมู่บ้าน เงินทุน จำนวน ๘,๙๙๐,๖๖๔,๕๒๒.๓๐ บาท จำนวนครัวเรือนที่ได้รับเงินยืม ๑,๑๕๕,๖๙๒ ครัวเรือน เป็นเงิน ๗,๖๗๒,๐๑๓,๘๔๐ บาท จำนวนเงินทุนฝากธนาคาร ๘๙๑,๓๔๖,๕๑๙.๓๐ บาท เงินทุนที่อยู่ระหว่างการเร่งรัดติดตามการชำระเงินยืม จำนวน ๒,๖๕๖ หมู่บ้าน รวมเป็นเงิน ๔๒๗,๓๐๔,๑๖๓ บาท ผลการจัดระดับการพัฒนา มีโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ที่มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับ ๑ ปรับปรุง จำนวน ๓,๗๓๕ กองทุน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๗๘ ระดับ ๒ ปานกลาง จำนวน ๑๑,๒๗๒ กองทุน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๕๖ และระดับ ๓ ผลงานดี จำนวน ๑๔,๒๒๔ กองทุน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๖๖ โดยมีกิจกรรมการดำเนินการของโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

๒.๓.๑ การติดตาม ตรวจสอบเงินทุนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ สามารถติดตามเงินทุน ที่อยู่ระหว่างการเร่งรัดติดตามการชำระคืนเงินยืมตามสัญญาคืนได้ จำนวน ๒,๓๕๕ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๖๗ ของจำนวนหมู่บ้านที่อยู่ระหว่างการติดตามฯ เป็นเงิน ๒๐๙,๔๐๑,๐๕๖ บาท คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๐๑ ของจำนวนเงินทุนโครงการฯ ที่อยู่ระหว่างการติดตามฯ

๒.๓.๒ การสนับสนุนการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ต้นแบบ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ดำเนินการในพื้นที่ ๔๐ จังหวัด ที่ไม่ได้รับงบประมาณในการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ต้นแบบ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยจังหวัดคัดเลือกหมู่บ้านโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) จังหวัดละ ๑ แห่ง โดยคัดเลือกหมู่บ้านโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ที่ได้รับรางวัล เชิดชูเกียรติ ประเภทกลุ่มองค์กรชุมชนดีเด่นของกรมการพัฒนาชุมชน หรือเป็นโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ที่มีการบริหารจัดการเข้มแข็งตามหลักธรรมาภิบาล

๒.๓.๓ การสนับสนุนการบริหารจัดการเงินทุนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ติดตามสนับสนุนการบริหารจัดการเงินทุนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ในพื้นที่ ๙ จังหวัด โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่จังหวัด เจ้าหน้าที่อำเภอ คณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน และครัวเรือนเป้าหมาย

๒.๓.๔ ส่งเสริมสนับสนุน พัฒนา และกำกับดูแลการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ให้กับหมู่บ้านเป้าหมาย กข.คจ. จำนวน ๒๙,๒๓๑ หมู่บ้าน ให้มีความเข้มแข็งเกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์แก่ประชาชน โดยการดำเนินงานที่ผ่านมาได้มีแนวทางในการกำหนดมาตรฐานการบริหารจัดการเงินทุนโครงการ กข.คจ. ที่หลากหลาย เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นกับเงินทุนโครงการ กข.คจ. แต่จากสถานการณ์ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปครัวเรือนเป้าหมายที่ยืมเงินไปแล้ว เริ่มเกิดปัญหา เริ่มมีรายจ่ายที่มากขึ้น เริ่มผิดเคือง จ่ายเงิน

คืนช้าลง จนถึงจ่ายไม่ไหว และไม่ยอมจ่ายเงินคืน หายไปไม่ติดต่อกลับมา โดยดูจากการรายงานภาวะหนี้สินและฐานะการเงินโครงการ กข.คจ. ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่ามีหมู่บ้านที่ต้องเร่งรัดติดตามการชำระคืนเงินยืมตามสัญญา จำนวน ๒,๖๕๖ หมู่บ้าน เป็นเงินจำนวน ๔๒๗,๓๐๔,๑๖๓ บาท ซึ่งหมู่บ้าน กข.คจ. ที่มีรายงานการเกิดปัญหานั้น ต้องได้รับการติดตามแก้ไขปัญหอย่างเร่งด่วน สำนักพัฒนาทุนและองค์กรการเงินชุมชนจึงต้องกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหามูลบ้าน กข.คจ. ดังกล่าว โดยจัดทำโครงการแก้ไขปัญหาค่าความยากจน (กข.คจ.) กิจกรรมสร้างความเข้มแข็งโครงการแก้ไขปัญหาค่าความยากจน (กข.คจ.) โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน และครัวเรือนเป้าหมาย จำนวน ๒,๕๐๐ กองทุน ๆ ละ ๑๐ คน เพื่อเป็นการป้องกันและหาทางแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น

๓. **การดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน** ปัจจุบัน มีศูนย์จัดการกองทุนชุมชน จำนวน ๑,๒๕๕ แห่ง และศูนย์จัดการกองทุนชุมชนต้นแบบ จำนวน ๘๑ แห่ง โดยในปี ๒๕๖๕ ได้ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชนในพื้นที่ ๗๖ จังหวัด จำนวน ๑๐๗ แห่ง มีกลไกคณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน จำนวน ๑,๔๕๙ คน ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนต้นแบบเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการหนี้ เพิ่มขึ้น ๒๗ แห่ง จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนต้นแบบ มีครัวเรือนเข้าร่วมกิจกรรม “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้” ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๕ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑๐๖,๔๑๐ ครัวเรือน สามารถบริหารจัดการหนี้ให้กับครัวเรือนเป้าหมายที่เข้าสู่กระบวนการบริหารจัดการหนี้ (ปรับโครงสร้างหนี้) จำนวนทั้งสิ้น ๖๐,๓๙๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๖๕ โดยมีครัวเรือนที่สามารถลดหนี้จำนวน ๕๔,๙๖๔ ครัวเรือน เป็นเงิน ๘๐๐,๗๘๒,๓๑๙ บาท และครัวเรือนที่สามารถปลดหนี้ จำนวน ๕,๔๓๓ ครัวเรือน สามารถปลดหนี้ เป็นเงิน ๑๖๖,๐๓๙,๓๒๔ บาท (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕)

๔. **การพัฒนาทุนชุมชนตามแนวพระราชดำริ** จัดประกวดหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีหมู่บ้านต้นแบบการน้อมนำแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ จำนวน ๑๘ หมู่บ้าน จัดทำสารสนเทศด้านการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและภูมิปัญญาท้องถิ่น ในพื้นที่สนองพระราชดำริ ๑๖ แห่ง ผ่านระบบสารสนเทศ GIS พร้อมจัดทำป้าย QR Code ประจำต้นไม้ที่ดำเนินการบันทึกในระบบเรียบร้อยแล้ว เพื่อเป็นฐานข้อมูลพันธุกรรมพืช อพ.สธ. - พช. จำนวนทั้งสิ้น ๑,๘๐๕ ต้น สนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) โครงการเสริมสมรรถนะวิทยากรงานศิลปาชีพตามแนวพระราชดำริ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๒ กิจกรรม ได้แก่ ๑) กิจกรรมพัฒนาวิทยากรด้านการทอผ้าตามแนวพระราชดำริ ๒) กิจกรรมพัฒนาวิทยากรด้านการสร้างการเรียนรู้งานศิลปาชีพตามแนวพระราชดำริ ศูนย์เรียนรู้ทุนชุมชน (ศูนย์สารภี) ตำบลขี้มุ่ม อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินโครงการส่งเสริมอาชีพตามแนวพระราชดำริศูนย์เรียนรู้ทุนชุมชน (ศูนย์สารภี) เพื่อส่งเสริมอาชีพให้แก่ครัวเรือนยากจน ผู้ด้อยโอกาสและผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) และประชาชนที่สนใจ จำนวน ๘๐๐ คน

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ข
ผู้บริหารสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน	ค
ส่วนที่ ๑ : รู้จักสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน -----	๑
ส่วนที่ ๒ : ผลการดำเนินงาน -----	๑๓
- การขับเคลื่อนงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยกองทุนแม่ของแผ่นดิน	๑๔
- การขับเคลื่อนงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	๒๓
- การขับเคลื่อนงานโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.)	๒๕
- การขับเคลื่อนงานโครงการเสริมสร้างศักยภาพกองทุนชุมชนและการเข้าถึงแหล่งทุน	๓๕
- การขับเคลื่อนงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน	๔๗
- การขับเคลื่อนการพัฒนาทุนชุมชนตามแนวพระราชดำริ	๕๑
ส่วนที่ ๓ : การเสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง -----	๗๐
ส่วนที่ ๔ : ความภาคภูมิใจ -----	๗๗
ส่วนที่ ๕ : ก้าวต่อไปของสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน -----	๘๔
ภาคผนวก	

ผู้บริหารสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงิน

นางทัศนีย์ ชัยคุณแสง

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

นางสาวขวัญดาว ลือเปี่ยม

ผู้อำนวยการกลุ่มงานประสานแผนและยุทธศาสตร์

นางเตือนใจ อุ่นจันทร์

ผู้อำนวยการกลุ่มงานเสริมสร้างธรรมาภิบาลทุนชุมชน

นางสาววนิชดา สร้อยmani

ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาทุนชุมชน

นางสาวจิรารัตน์ ถึงสุข

ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนาทุนชุมชนตามแนวพระราชดำริ

ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาองค์การการเงินชุมชน

นางสาวนฤมล รัตนเสถียร

หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ

ส่วนที่ 1

รู้จักสำนักพัฒนาทุนและองค์การวิสาหกิจชุมชน

ส่วนที่ 1

รู้จักสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน เป็นหน่วยงานราชการบริหารส่วนกลางระดับสำนัก สังกัดกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ที่จัดตั้งขึ้นใหม่ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งได้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๒ และมีคำสั่งกรมการพัฒนาชุมชนที่ ๘๒๐/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งการจัดโครงสร้างส่วนราชการและการแบ่งงานภายในกรมการพัฒนาชุมชน ให้สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนแม่บท มาตรฐานการบริหารจัดการทุนชุมชน รูปแบบ และแนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาระบบทุนชุมชนและการบริหารจัดการทุนชุมชน สนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาทุนชุมชนและองค์การการเงินชุมชน
- ดำเนินการเกี่ยวกับการแสวงหาแหล่งทุนและความร่วมมือเกี่ยวกับการพัฒนา และการบริหารจัดการทุนชุมชน และองค์การการเงินชุมชน
- การพัฒนารูปแบบและวิธีการด้านการขยายกิจกรรมของชุมชนเพื่อพัฒนาระบบทุนชุมชน
- ประสานงานผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการพัฒนาชุมชนตามความรับผิดชอบของส่วนราชการ
- การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด กองทุนแม่ของแผ่นดิน โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (TO BE NUMBER ONE)
- การพัฒนาตามแนวพระราชดำริในการพัฒนาทุนชุมชน
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

โครงสร้างภายใน แบ่งออกเป็น ๕ กลุ่มงาน ๑ ฝ่าย ดังนี้

- กลุ่มงานประสานแผนและยุทธศาสตร์
- กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาทุนชุมชน
- กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาองค์การการเงินชุมชน
- กลุ่มงานพัฒนาทุนชุมชนตามแนวพระราชดำริ
- กลุ่มงานเสริมสร้างธรรมาภิบาลทุนชุมชน
- ฝ่ายอำนวยการ

หน้าที่ความรับผิดชอบของกลุ่มงาน

กลุ่มงานประสานแผนและยุทธศาสตร์

ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บท การประสานแผนและยุทธศาสตร์ กรรมการพัฒนาชุมชนเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ จัดทำแผนงานโครงการ งบประมาณของสำนักพัฒนาทุน และองค์การการเงินชุมชน กำกับ ดูแล ควบคุมงานให้เป็นไปตามนโยบายและยุทธศาสตร์ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน จัดทำระบบฐานข้อมูลทุนชุมชนและองค์การการเงินชุมชน แสวงหาความร่วมมือและบูรณาการงานกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง และปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาทุนชุมชน

ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ด้านการพัฒนาทุนชุมชน ระบบกองทุนชุมชน กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนแม่บท รูปแบบและแนวทางการเสริมสร้างและพัฒนากองทุนชุมชนและเงินทุนชุมชน การบริหารจัดการกองทุนชุมชนและเงินทุนชุมชน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาศักยภาพในการพัฒนาทุนชุมชนเพื่อการบริหารการพัฒนา การพัฒนาธุรกิจการเงิน และการลงทุนของกองทุนชุมชนและเงินทุนชุมชน จัดตั้งและพัฒนาโรงเรียนกองทุนชุมชน ส่งเสริม และสนับสนุน การดำเนินงานโรงเรียนกองทุนชุมชน กลุ่มเครือข่ายกองทุนชุมชนและเงินทุนชุมชน ส่งเสริมสถานภาพทางกฎหมายของกองทุนชุมชนและเงินทุนชุมชน ส่งเสริมการหาแหล่งทุนในชุมชนเพื่อการบริหารจัดการ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากกองทุนชุมชนและเงินทุนชุมชน ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งทุน พัฒนาระบบการบริหารจัดการและยกระดับ การบริหารกองทุนชุมชนและเงินทุนชุมชนให้เข้มแข็งมีธรรมาภิบาล แสวงหาความร่วมมือและบูรณาการงานกับหน่วยงาน ภาคีที่เกี่ยวข้อง และปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาองค์การการเงินชุมชน

ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยด้านการพัฒนาองค์การการเงินชุมชนและการจัดสวัสดิการชุมชน กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนแม่บท รูปแบบ แนวทางการเสริมสร้างและพัฒนาการบริหารจัดการองค์การการเงินชุมชน และการจัดสวัสดิการชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาศักยภาพในการพัฒนาธุรกิจการเงิน และการลงทุนของ องค์การการเงินชุมชน และการจัดสวัสดิการชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน การส่งเสริมสถานภาพทาง กฎหมายขององค์การการเงินชุมชน ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างวินัยการออมของประชาชน การดำเนินงานป้องกันและ แก้ไขปัญหาหยาเสพติด การดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน การบริหารกองทุนแม่ของแผ่นดิน หมู่บ้านต้นกล้า กองทุนแม่ของแผ่นดิน ศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน โครงการธรรมาภิบาลป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด (TO BE NUMBER ONE) แสวงหาความร่วมมือและบูรณาการงานกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง และปฏิบัติงานอื่นที่ เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มงานพัฒนาทุนชุมชนตามแนวพระราชดำริ

ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาตามแนวพระราชดำริในการพัฒนาทุนชุมชน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนา ศักยภาพของชุมชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวพระราชดำริเพื่อเพิ่มความเข้มแข็งของทุนชุมชน ส่งเสริมการเรียนรู้และ ขับเคลื่อนการดำเนินงานการพัฒนาทุนชุมชนตามแนวพระราชดำริ ประสานการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศูนย์เรียนรู้ ทุนชุมชน การดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) กรมการพัฒนาชุมชน การขับเคลื่อนงานส่วนงานพัฒนาชุมชนในศูนย์ศึกษาการพัฒนา เขาคินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ แสวงหาความร่วมมือและบูรณาการงานกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องและ ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

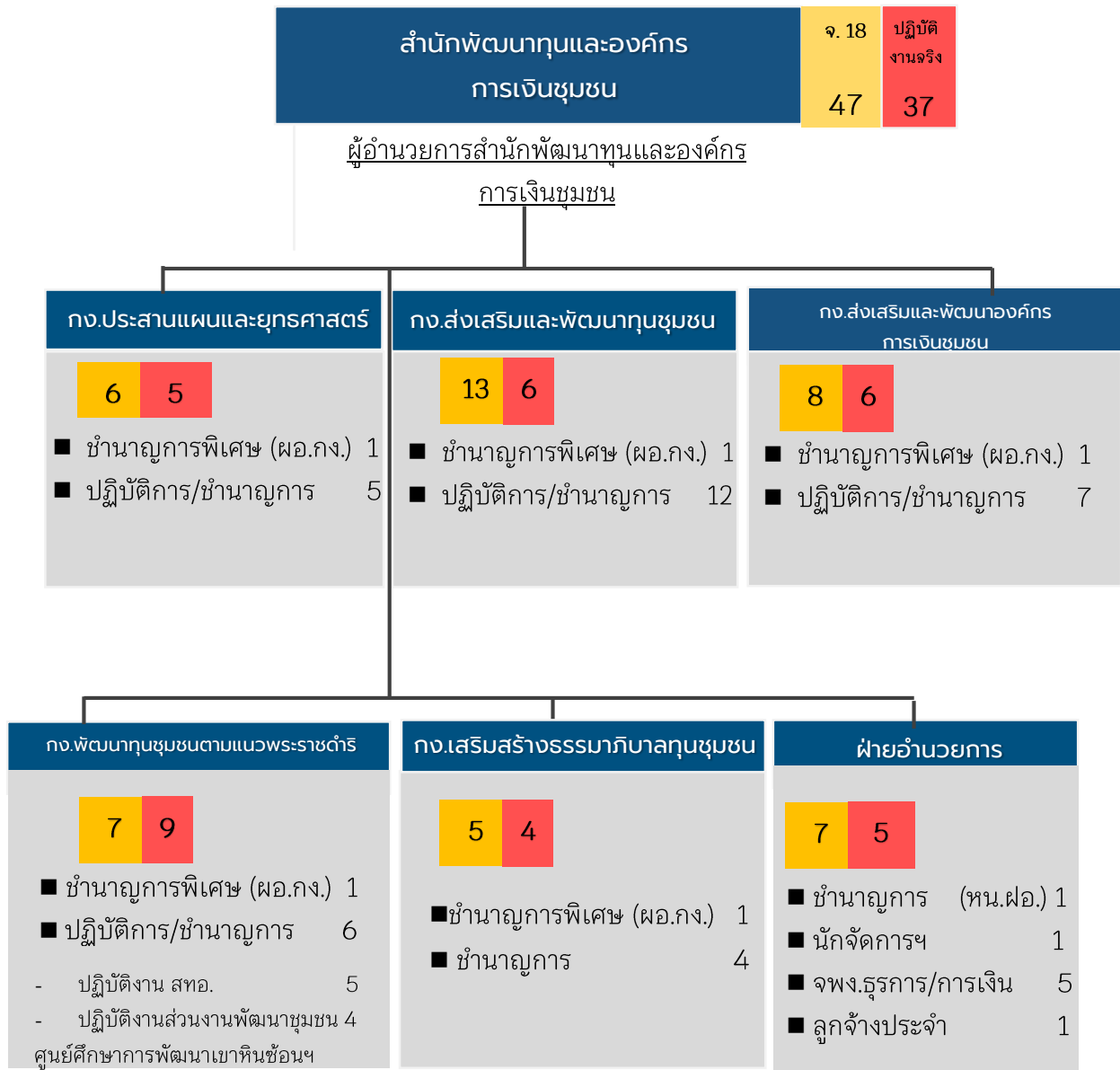
กลุ่มงานเสริมสร้างธรรมาภิบาลทุนชุมชน

ออกแบบระบบการตรวจสอบและประเมินผลกองทุนชุมชน เงินทุนชุมชนและองค์การการเงินชุมชน จัดทำ แผนปฏิบัติการตรวจสอบและประเมินผลประจำปี ตรวจสอบและประเมินผลกองทุนชุมชน เงินทุนชุมชน และองค์การ การเงินชุมชน ในด้านการเงิน การบัญชี การบริหารงาน การบริหารพัสดุและทรัพย์สิน การปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ และด้านอื่น ๆ จัดทำรายงานการตรวจสอบและประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนางาน รวมทั้งเพื่อป้องกันมิให้เกิด ความเสียหายหรือทุจริตรั่วไหลเกี่ยวกับการเงินและทรัพย์สินของกองทุนชุมชน เงินทุนชุมชน และองค์การการเงินชุมชน จัดการข้อร้องเรียน บริการให้คำปรึกษา และให้ความรู้เรื่องกฎหมายระเบียบทางการเงิน สนับสนุนการปฏิบัติงาน ของกลุ่มงานในสำนักฯ แสวงหาความร่วมมือและบูรณาการงานกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องและปฏิบัติงานอื่น ที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

ฝ่ายอำนวยการ

การปฏิบัติงานบริหารทั่วไป งานสารบรรณ งานการเจ้าหน้าที่ งานการเงินและบัญชี งานพัสดุ งานประชาสัมพันธ์ งานควบคุมภายใน งานบริหารความเสี่ยง งานจัดการข้อร้องเรียน งานพัฒนาประสิทธิภาพ งานพัฒนาชุมชนใสสะอาด งานจัดการความรู้ของสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน และปฏิบัติงานอื่น ที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

โครงสร้างการแบ่งงานภายในและกรอบอัตรากำลัง

หมายเหตุ : ๑. ปฏิบัติงานจริง จำนวน ๓๗ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๕)

๒. ปฏิบัติหน้าที่ จำนวน ๑๒ คน (สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ๙ คน และกองนิติการ ๓ คน)

แผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565) ของกรมการพัฒนาชุมชน

วิสัยทัศน์

“เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี ๒๕๖๕”

พันธกิจ

๑. พัฒนาระบบกลไกการมีส่วนร่วม และการเรียนรู้การพึ่งตนเอง
๒. พัฒนาการบริหารจัดการชุมชนให้พึ่งตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๓. ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัว
๔. ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล
๕. พัฒนาองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง บุคลากรมีอุดมการณ์ในงานพัฒนาชุมชน และเชี่ยวชาญการทำงานเชิงบูรณาการ

ประเด็นการพัฒนา

- เรื่องที่ ๑ สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้
- เรื่องที่ ๒ ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล
- เรื่องที่ ๓ เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล
- เรื่องที่ ๔ เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี
การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมกันทางสังคม

นโยบายรัฐบาล
การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและการสร้างโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐ

เป้าหมาย

วาระกรมการพัฒนาชุมชน ปี 2565

1. หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีอาชีพ มีรายได้ และมีความสุข
2. รายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน
3. กองทุนชุมชนมีธรรมาภิบาล

วิสัยทัศน์กรมการพัฒนาชุมชน
เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง
และชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี 2565

ปฏิบัติการสำคัญ ปี 2565 (Action)

ฐานข้อมูล	ปฏิบัติการ ขจัดความยากจน และสร้างรายได้	ปฏิบัติการเสริมสร้าง ความเข้มแข็งชุมชน	สนองงาน สถาบันหลักของชาติ
-----------	---	---	------------------------------

- ประเด็นการพัฒนา
1. สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้
 2. ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล
 3. เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีความธรรมาภิบาล
 4. เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

กรมการพัฒนาชุมชน

ทิศทางการขับเคลื่อน
งาน พัฒนาชุมชน

(หมายเหตุ : ★ = งานหลัก)

ปฏิบัติการขจัดความยากจน
และสร้างรายได้

1. ขับเคลื่อนนโยบายการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัย
อย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ★
2. เพิ่มศักยภาพทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาลและการเข้าถึงแหล่งทุน
(กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต/โครงการ แก้ไขปัญหาความยากจน
(กข.คจ.) ฯลฯ) ★
3. ส่งเสริมอาชีพศูนย์เรียนรู้ชุมชน ★
4. แก้ไขปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือนของประชาชน โดยศูนย์จัดการ
กองทุนชุมชน ★
5. ขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
6. ส่งเสริมและพัฒนา OTOP (พัฒนาผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP/
พัฒนาผลิตภัณฑ์ สินค้าชุมชน/ส่งเสริมช่องทางการตลาด)
7. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
8. พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ ★
9. สร้างอาชีพและรายได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ★
10. อนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาผ้าไทย ★

ปฏิบัติการเสริมสร้าง
ความเข้มแข็งชุมชน

1. ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ★
2. เสริมสร้างและพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง ★
3. พัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ★
4. พัฒนาศักยภาพผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน
และผู้นำองค์กรสตรี เพื่อขับเคลื่อนงาน
พัฒนาชุมชน ★
5. ดำเนินงานศูนย์ผู้นำจิตอาสาพัฒนาชุมชน
และศูนย์เรียนรู้และขับเคลื่อนปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง ★
6. พัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต
ตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่
“โคก หนอง นา โมเดล”
7. จัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่
ในระดับอำเภอและตำบล (One Plan) ★

ปฏิบัติการเสริมสร้าง
ความมั่นคงทางสังคม
และสิ่งแวดล้อม

1. งานพัฒนาชุมชนในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนา
เขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
2. โครงการ 9:10 ปฏิบัติบูชา “สืบสาน รักษา ต่อยอด”
เพื่อพัฒนาชุมชน ปี 2565
3. อนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
(อพ.สธ.) พท.
4. กองทุนพัฒนาเด็กชนบทในพระราชูปถัมภ์
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
5. น้อมนำแนวพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ปลูกผักสวนครัวเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร
6. ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านคุณาภรณ์

(ข้อมูล ณ 28 ต.ค. 2564)

โครงการส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน

แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปรามและบำบัดรักษา
ผู้ติดยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

งบประมาณ
15,425,000 บาท
(ข้อมูล ณ วันที่ 16 ตุลาคม 2564)

หมู่บ้าน/ชุมชน
มีการเฝ้าระวังการ
แพร่ระบาด และมี
ภูมิคุ้มกันยาเสพติด

วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติด โดยใช้กลไกของกองทุนแม่ของแผ่นดิน

1. เสริมสร้างความเข้มแข็ง หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน 9,103,400 บาท

2. พัฒนาหมู่บ้านต้นกล้า กองทุนแม่ของแผ่นดิน 6,321,600 บาท

1. เพิ่มศักยภาพคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้
กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ
(3,512,000 บาท) อำเภอละ 10 คน : 1 วัน
2. สนับสนุนกิจกรรมศูนย์เรียนรู้ต้นแบบทฤษฎี
อาชีวศึกษากลุ่มเสี่ยงและผู้ผ่านการบำบัด
(3,161,600 บาท) ศูนย์ละ 10 คน : อบรมอาชีพ
1 วัน/สนับสนุนฝึกอาชีพ 3,600 บาท/คน
3. พัฒนาและยกระดับหมู่บ้านกองทุนแม่ฯ
สู่การเป็นต้นแบบด้านการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาเสพติด
(2,429,800 บาท) 76 จังหวัด 18 เขตตรวจ

1. ประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการหมู่บ้าน
ต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน
(3,687,600 บาท) อำเภอละ 1 หมู่บ้าน/
คณะกรรมการ 10 คน : 1 วัน
2. สนับสนุนกิจกรรมหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของ
แผ่นดิน
(2,634,000 บาท) 878 หมู่บ้านๆ ละ 3,000 บาท
ชื่อวัสดุ เช่น พระบรมฉายาลักษณ์ ธงชาติ พานพุ่ม
กรวยดอกไม้ รูปเขียนแพ้สีกการะ เป็นต้น

- 1 คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน
878 อำเภอ มีแผนในการพัฒนาศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่
ของแผ่นดินระดับอำเภอ เพื่อเป็นแหล่งแลกเปลี่ยน
เรียนรู้ และเผยแพร่องค์ความรู้ในการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาเสพติด
- 2 จำนวนเยาวชนกลุ่มเสี่ยงหรือผู้ผ่านการบำบัดมีอาชีพ
และมีรายได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของกลุ่มเป้าหมาย
- 3 มีหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่นระดับจังหวัด
76 แห่ง และระดับเขตตรวจราชการกรม 18 แห่ง
- 4 มีการพัฒนาและขยายผลหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่
ของแผ่นดิน 878 หมู่บ้าน

ตัวชี้วัด

1. จำนวนหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ฯ มีศักยภาพ สามารถ
ยกระดับเป็นหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน 878 หมู่บ้าน
2. ร้อยละ 100 ของหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินมีกลไก
การแก้ไขปัญหาเสพติด

แนวทาง
การบูรณาการ

- ประสานวิทยากรจาก ปปส. กอธรมน. กศน.
- บูรณาการสำนักงานพัฒนาบทบาทสตรี ส่งเสริมให้สตรีเยาวชนกลุ่มเสี่ยงหรือสตรีผู้ผ่านการบำบัดสมัครเป็นสมาชิก
กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
- บูรณาการสำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน เรื่องการส่งเสริมอาชีพ/สัมมาชีพชุมชน
- บูรณาการกับสำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน ด้านการส่งเสริมมาตรฐานผลิตภัณฑ์และการตลาด

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้
ภายในปี 2565

SUSTAINABLE
DEVELOPMENT
GOALS

Change for Good

World
Soil Day

< 19 >

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนเพื่อเกษตรกรและสินเชื่อภาครัฐเพื่อการเข้าถึงแหล่งทุน

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

กรมการพัฒนาชุมชน ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตั้งแต่ปี 2517 โดยใช้ **เงินเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน ยึดหลักคุณธรรม 5 ประการ** คือ ซื่อสัตย์ เสียสละ ความรับผิดชอบ ความเห็นอกเห็นใจ และความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

การจัดระดับการพัฒนาปี 2564

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต 19,222 กลุ่ม

3 ผลงานดี	2 ปานกลาง	1 ปรับปรุง
9,200 กลุ่ม	7,115 กลุ่ม	2,907 กลุ่ม

- ▶ สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต 5,187,466 คน
 - ▶ เงินสะสมสะสม จำนวน 34,940,535,543 บาท
 - ▶ ผู้กู้/สมาชิกได้รับประโยชน์จำนวน 1,178,962 คน
 - ▶ เงินกู้ จำนวน 24,337,966,705 บาท
- ข้อมูล ณ วันที่ 5 ตุลาคม 2564

พื้นที่ต้นแบบ	เงินสะสม (บาท)	สมาชิก (คน)	กิจกรรมเด่น
บ้านดอนคา อ. พรหมคีรี จ. นครศรีธรรมราช	210,253,719	13,983	กองทุนต้นแบบ ศูนย์สาธิต การตลาดออนไลน์
บ้านป่าแดง อ. ทองใหญ่ จ. ชลบุรี	340,453,82	3,846	เงินนำเงินชุมชน สวัสดิการที่ดิน - บ้านพักให้สมาชิก

โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.)

กรมการพัฒนาชุมชน ดำเนินโครงการ กข.คจ. ตั้งแต่ปี 2536 เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและแก้ไขปัญหาความยากจน กลุ่มเป้าหมาย คือครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. โดยการสนับสนุนเงินทุน **หมู่บ้านละ 280,000 บาท** เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายมีเงินไปลงทุนประกอบอาชีพ

การจัดระดับการพัฒนาปี 2564

หมู่บ้านโครงการ กข.คจ. 29,231 หมู่บ้าน

- ▶ เงินทุน จำนวน 8,990,664,522.30 บาท
 - ▶ ครัวเรือนที่ได้รับเงินยืม 1,155,692 ครัวเรือน : 7,672,013,840 บาท
 - ▶ เงินทุนที่ฝากธนาคาร จำนวน 891,346,591.30 บาท
 - ▶ เงินทุนที่อยู่ระหว่างเร่งรัดติดตาม 2,656 กองทุน เป็นเงิน 427,304,163 บาท
- ข้อมูล ณ วันที่ 15 ตุลาคม 2564

3 ผลงานดี	2 ปานกลาง	1 ปรับปรุง
14,224 ม.บ.	11,272 ม.บ.	3,735 ม.บ.

หมู่บ้านมีโครงการ กข.คจ. ต้นแบบ	เงินโครงการ	ครัวเรือน
บ้านน้ำโจน อ. นาสง จ. ระยอง	340,367.05	42 ครัว.
บ้านหนองขาม อ. ราชพฤกษ์ จ. กำแพงเพชร	327,167.85	38 ครัว.
บ้านหนองไถ่ อ. เมือง อ่างทอง จ. อ่างทอง	296,250.66	130 ครัว.

แผนงานบูรณาการการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

งบประมาณรวม 72,000,000 บาท
(ข้อมูล ณ วันที่ 22 กันยายน 2564)

กิจกรรมหลัก : ขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากด้วยกองทุนชุมชน

ผลการดำเนินงาน/เป้าหมาย

1. ส่งเสริมกองทุนชุมชนให้บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งทุนและนำเงินไปประกอบอาชีพ
2. เชื้อสร้างความตระหนักในเรื่องการดำเนินชีวิต การออม การวางแผนทางการเงิน และการจัดทำบัญชีครัวเรือน
3. เพื่อสร้างขวัญกำลังใจ และประกาศความสำเร็จกองทุนชุมชนที่มีการบริหารจัดการดีเยี่ยม

ปีงบประมาณ	กองทุนชุมชนธรรมาภิบาล	กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	โครงการ กข.คจ.	การเข้าถึงแหล่งทุน
2563	9,000 กลุ่ม/หมู่บ้าน	4,600 กลุ่ม	4,400 หมู่บ้าน	158,000 คน
2564	9,000 กลุ่ม/หมู่บ้าน	4,500 กลุ่ม (ใช้เงิน 3,000)	4,500 ม. (ใช้เงิน 3,000)	150,000 คน
2565	6,000 กลุ่ม/หมู่บ้าน	2,000 กลุ่ม	4,000 หมู่บ้าน	150,000 คน

1. พัฒนากลไกการขับเคลื่อนกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล 7,492,200 บาท
2. เสริมสร้างศักยภาพกองทุนชุมชนและการเข้าถึงแหล่งทุน 46,350,400 บาท
3. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนชุมชนและยกระดับสู่การเป็นต้นแบบ 18,157,400 บาท

1. สนับสนุนการขับเคลื่อนกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล
 - ฐานข้อมูลกองทุน + จัดทำคู่มือผู้พักอาศัยกลุ่มออมทรัพย์ฯ
2. เพิ่มศักยภาพกลไกการขับเคลื่อนกองทุนชุมชนฯ
 - หลักสูตรพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ กข.คจ. คณะกรรมการกองทุน 7 หลักสูตร
1. Mobile Clinic สร้างสุขกองทุนชุมชน 6,000 กลุ่ม/150,000 คน
2. กองทุนชุมชนเอื้อทุนความโล่งใจ 152 กองทุน 76 จังหวัด
3. สร้างความเข้มแข็งโครงการ กข.คจ. 2,500 กองทุน

1. ประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมายเข้าถึงแหล่งเงินทุน 150,000 คน
2. กองทุนที่มีอยู่ในชุมชนรับรู้ ตระหนักถึงประโยชน์ต่อการบริหารจัดการหนี้สินและการเงิน จำนวน 6,000 กองทุน

ตัวชี้วัด

เป้าหมาย

- ★ กองทุนชุมชนมีการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล จำนวน 6,000 กลุ่ม/หมู่บ้าน
- ★ ประชาชนเข้าถึงแหล่งทุน มีอาชีพ มีรายได้ จำนวน 150,000 คน

โครงการบริหารจัดการหนี้ (การแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือน โดย “ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน”)

วัตถุประสงค์

ส่งเสริมการบูรณาการกลุ่ม/องค์กร/กองทุนการเงินให้มีการเชื่อมโยงการบริหารจัดการเงินชุมชนให้เป็นระบบ มีความเป็นเอกภาพ สามารถแก้ไขปัญหาหนี้สิน และบริหารจัดการชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รูปแบบ/โครงสร้าง

- ▶ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นแกนหลักจัดตั้ง
- ▶ กลุ่ม/กองทุนที่มีอยู่ในชุมชนเป็นสมาชิก
- ▶ คณะกรรมการฯ มาจากตัวแทนกองทุน/ผู้นำชุมชน
- ▶ มีระเบียบการบริหารจัดการกลางร่วมกัน

กระบวนการบริหารจัดการหนี้

ผลการดำเนินงาน

- ▶ ปัจจุบันมีจำนวน 1,138 แห่ง 76 จังหวัด 878 อำเภอ
- ▶ ปรับโครงสร้างหนี้ไปสู่อีก 1 คร. 1 สัญญา (ปี 2560-2563) จำนวน 45,873 ครัวเรือน
- ▶ บริหารจัดการหนี้ (ปี 2564) จำนวน 2,494 ครัวเรือน 5,122 สัญญา เป็นเงิน 151,237,162 บาท
- ▶ ปี 2560-264 สดหนี้ 42,809 คร. เป็นเงิน 762,351,460 บาท
ปลดหนี้ 4,966 คร. เป็นเงิน 161,049,131 บาท
- ▶ ส่งเสริมการประกอบอาชีพ 3,412 กลุ่ม งบประมาณ 136,087,000 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 15 ต.ค. 64)

ตัวอย่างหมู่บ้านศูนย์จัดการกองทุนชุมชนต้นแบบ

ปัจจุบันมี 54 แห่ง ใน 49 จังหวัด

ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนต้นแบบ	โมเดล สด ปลดหนี้	ความสำเร็จของการดำเนินงาน (ครัวเรือน/บาท)		
		ปรับโครงสร้างหนี้	ลดหนี้	ปลดหนี้
บ้านโป่ง อ.แม่สรวย จ. เชียงราย	โป่งโมเดล	88 คร.	80 คร.	8 คร.
		3,667,289 บ.	559,669 บ.	185,000 บ.
บ้านยางกระเตา อ.ตอมมตแดง จ.อุบลราชธานี	3 เมนู ปลดหนี้	45 คร.	42 คร.	3 คร.
		5,675,000 บ.	882,500 บ.	370,000 บ.

แผนงานบูรณาการการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

งบประมาณรวม 33,302,200 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 21 ก.ย. 2564)

วัตถุประสงค์: 1. จัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ในการเป็นกลไกการบริหารจัดการกองทุนเพื่อเกษตรกรและแหล่งสินเชื่อ ภาครัฐในการเข้าถึงแหล่งทุนและบริหารจัดการหนี้สินภาคครัวเรือน
2. ส่งเสริมสนับสนุนให้หมู่บ้าน/ชุมชนบูรณาการกลไกการทำงานในการบริหารจัดการหนี้สินของประชาชน
3. พัฒนาศักยภาพศูนย์จัดการกองทุนชุมชนจนสามารถเป็นต้นแบบ และเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการหนี้

1. จัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

7,383,000 บาท (69,000 บาท/แห่ง)
จัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน 107 แห่ง
กรรมการ/สมาชิกแห่งละ 20 คน รวม 2140 คน เวลา 4 วัน

2. ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ "สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้"

22,502,100 บาท (70,100 บาท/แห่ง)
ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน 321 แห่ง
จัดตั้งปี 63-65 ปีละ 107 แห่ง ๆ ละ 30 คน รวม 9,630 คน เวลา 2 วัน
สนับสนุนกิจกรรมดีโกอาชีพ 53,000 บาท/แห่ง

3. ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนสู่การเป็นต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้

3,417,100 บาท
คัดเลือก/ถอดบทเรียน ศูนย์จัดการฯ ต้นแบบ 27 แห่ง ในพื้นที่ 27 จังหวัด ให้ครอบคลุม 76 จังหวัดทั่วประเทศ
ปัจจุบันมีศูนย์จัดการฯ ต้นแบบ 54 แห่ง 49 จังหวัด

กระบวนการ

ตัวชี้วัด

- ★ 1. ตัวแทนครัวเรือนที่มีปัญหาหนี้สินในพื้นที่เป้าหมายได้รับการแก้ไขปัญหาหนี้สิน 7,704 คน
- ★ 2. ร้อยละ 80 ของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนสามารถบูรณาการกลไกการทำงานในการจัดการหนี้ การจัดการระบบความคิด และการจัดการเศรษฐกิจชุมชนได้

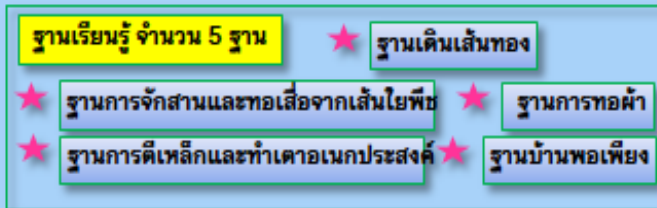

กรมการพัฒนาชุมชน Change for Good

“ส่วนงานพัฒนาชุมชน” ในศูนย์ศึกษาการพัฒนาชุมชนเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ต.เขาหินซ้อน อ.พนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา

- การพัฒนาฐานเรียนรู้ การส่งเสริมงานศิลปาชีพตามแนวพระราชดำริ ด้านพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีอัตลักษณ์และตรงตามความต้องการของตลาด รวมทั้งสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ ด้านงานศิลปาชีพให้ชุมชน ประชาชนทั่วไป เพื่อสร้างอาชีพสร้างรายได้ให้กับครัวเรือน

โครงการสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)

๓ ครอบคลุมดำเนินงาน ๘ กิจกรรมของ อพ.สธ.

๔ ; ๑๐ ปฏิบัติบูชา “สืบสาน รักษา ต่อยอด” เพื่อพัฒนาชุมชน

- ส่งเสริมสนับสนุนหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาชุมชนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในการน้อมนำแนวพระราชดำริฯ ไปใช้และเป็นตัวอย่างในการขยายผลสำเร็จไปยังหมู่บ้านอื่น ๆ

- 1 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ จ.จันทบุรี
- 2 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ จ.ฉะเชิงเทรา
- 3 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ จ.เชียงใหม่
- 4 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ออชฯ จ.มหาสารคาม
- 5 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จ.จังหวัด
- 6 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จ.สกลนคร

ปี 2564 มีหมู่บ้านต้นแบบการน้อมนำแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ จำนวน 18 หมู่บ้าน
ปี 2565 มีหมู่บ้านต้นแบบการน้อมนำแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ จำนวน 18 หมู่บ้าน

การพัฒนาชุมชนตามแนวพระราชดำริ

การใช้ชุมชนในการปลูก รักษาและแปรรูปตะไคร้หอม

- น้อมนำวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในพื้นที่ทุรกันดาร ห่างไกล โดยเฉพาะในพื้นที่ที่ยังมีการแพร่ระบาดของโรคติดต่อที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน เช่น โรคมาลาเรีย โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการใช้ทุนทางภูมิปัญญาใช้ประโยชน์จากตะไคร้หอมเพื่อกันยุง

พื้นที่ดำเนินการ

จำนวน 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี, กาญจนบุรี, ประจวบคีรีขันธ์, เชียงราย, เชียงใหม่, น่าน, ตาก, นราธิวาส, ยะลา และจังหวัดแม่ฮ่องสอน (* หมู่เหตุ 23 หมู่บ้าน ซึ่งอยู่ในพื้นที่สุขศาลาพระราชทาน)

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

งบดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชนได้รับการจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และงบประมาณ ที่ได้รับโอนจัดสรรให้ดำเนินการโครงการ/กิจกรรมตามผลผลิต ภารกิจของสำนักฯ งบประมาณทั้งสิ้น ๑๒๐,๗๒๗,๒๐๐ บาท แยกเป็น ๒ แผนงานบูรณาการ ๒ โครงการ ดังนี้

๑) แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดผู้รักษาผู้ติดยาเสพติด โครงการส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน งบประมาณ ๑๕,๔๒๕,๐๐๐ บาท

๒) แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนเพื่อเกษตรกรและแหล่งสินเชื่อภาครัฐเพื่อการเข้าถึงแหล่งทุน

- กิจกรรมหลัก : บัณฑิตเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากด้วยทุนชุมชน งบประมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๓) แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก โครงการบริหารจัดการหนี้

- กิจกรรมหลักส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน งบประมาณ ๓๓,๓๐๒๒๐๐ บาท

งบบริหาร

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชนได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับบริหารสำนักฯ งบประมาณทั้งสิ้น ๑,๕๙๖,๗๐๐ บาท สำหรับดำเนินการ ดังนี้

๑) ค่าจ้างเหมาเอกชนดำเนินงาน ส่วนงานพัฒนาชุมชน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ งบประมาณ ๒๘๘,๐๐๐ บาท

๒) ค่าใช้จ่ายในการบริหารสำหรับหน่วยงานส่วนกลาง งบประมาณ ๑,๓๐๘,๗๐๐ บาท

ส่วนที่ 2

ผลการดำเนินงาน

การขับเคลื่อนงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยกองทุนแม่ของแผ่นดิน

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงห่วงใยต่อปัญหายาเสพติด และในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ผ่านเลขานุการ ป.ป.ส. ซึ่งมีพระประสงค์ให้นำไปใช้ประโยชน์ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้านชุมชน และต่อมาในปี ๒๕๔๗ สำนักงาน ป.ป.ส. ได้ขอพระราชทาน พระราชทานอนุญาตนำพระราชทรัพย์ดังกล่าวจัดตั้งเป็น “กองทุนแม่ของแผ่นดิน” โดยจัดสรรเป็น “เงินขวัญถุงพระราชทาน” สำหรับจัดตั้งกองทุนแม่ของแผ่นดิน เริ่มต้นกองทุนละ ๘,๐๐๐ บาท และพระราชทานเงินกองทุนแม่ฯ ครั้งแรกในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๖๗๒ หมู่บ้าน และเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ กรมการพัฒนาชุมชนได้รับมอบหมายจาก กระทรวงมหาดไทย ให้รับผิดชอบดำเนินงานเสริมสร้างความเข้มแข็งกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยมีเป้าหมายในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดให้ได้ผลอย่างยั่งยืนด้วยพลังสามัคคีของชาวบ้านให้พึ่งพาตนเองบนพื้นฐานของทุนทางสังคม ที่มีอยู่ และต่อยอดไปสู่การแก้ไขปัญหายาที่ยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นกองทุนที่มีสมาชิก เป็นประชาชนทุกช่วงวัย นำไปสู่เป้าหมาย คือ “หมู่บ้าน/ชุมชนปลอดภัยจากยาเสพติด” โดยปัจจุบัน กรมการพัฒนา ชุมชนมีหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินที่อยู่ในความรับผิดชอบจำนวน ๒๔,๓๓๙ หมู่บ้าน

ฐานข้อมูลกองทุนแม่ของแผ่นดินที่กรมการพัฒนาชุมชนรับผิดชอบ

- ๑) มีครัวเรือนที่สมัครเป็นสมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวน ๒,๔๘๕,๓๒๗ ครัวเรือน
- ๒) มีคณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน รวมทั้งสิ้น ๒๕๖,๙๖๖ คน มีค่าเฉลี่ย ๑๐.๕๖ คน/หมู่บ้าน
- ๓) กองทุน โดยปัจจุบันมียอดรวมเงินกองทุนแม่ของแผ่นดินคงเหลือ จำนวน ๔๕๕,๐๑๐,๓๓๓ บาท แบ่งเป็น
 - ๓.๑) ทุนค้ำค้ำสิทธิ์ (ได้รับพระราชทานเงินขวัญถุง) จำนวน ๑๙๔,๗๑๒,๐๐๐ บาท
 - ๓.๒) เงินที่รัฐบาลสมทบ จำนวน ๑๑๐,๒๙๙,๐๐๒ บาท
 - ๓.๓) ทุนศรัทธา และทุนปัญญา (ราษฎร, ส่วนราชการ ร่วมกันดำเนินกิจกรรมเพื่อต่อยอด และร่วมกัน สมทบ) จำนวน ๑๓๙,๙๙๙,๑๐๐ บาท
- ๔) ผลการตรวจสุขภาพกองทุนแม่ของแผ่นดินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๒๑,๒๔๗ หมู่บ้าน (เป้าหมาย ๒๒,๕๗๔ หมู่บ้าน โดย ๑,๓๒๗ หมู่บ้าน อยู่ระหว่างดำเนินการ) แบ่งเป็น (๑) ระดับ A จำนวน ๔,๗๓๓ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๒๘ (๒) ระดับ B จำนวน ๑๔,๙๔๓ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๓๓ และ (๓) ระดับ C จำนวน ๑,๕๗๑ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๗.๓๙

ผลการดำเนินงาน

โครงการใช้งบประมาณ

กรมการพัฒนาชุมชน ดำเนินการสร้างภูมิคุ้มกันจากยาเสพติด มีการป้องกัน เด็ก เยาวชน และประชาชนกลุ่มเสี่ยง ไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยใช้กลไกกองทุนแม่ของแผ่นดิน มีการพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการกองทุนแม่ของ แผ่นดินในการบริหารจัดการกองทุน สร้างพลังชุมชน สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนให้ เป็นกลไกสำคัญในการเฝ้าระวัง ป้องกัน สร้างพื้นที่ปลอดภัยยาเสพติดทั้งในตนเอง ครอบครัวยุทธศาสตร์ หมู่บ้าน และสังคม พร้อมขยายผลการจัดตั้งหมู่บ้านต้นกล้ากองทุน แม่ของแผ่นดิน ซึ่งเป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่คณะกรรมการหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินเกี่ยวกับ แนวทางการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อขยายผลการดำเนินงานให้สามารถเป็นกลไกขับเคลื่อนพลังแผ่นดินเอาชนะ ยาเสพติด ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินงานดังกล่าว ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงิน ชุมชน จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ภายใต้แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม

และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกัน ป้องกัน และแก้ไข ปัญหายาเสพติด โดยใช้กลไกกองทุนแม่ของแผ่นดิน วงเงินงบประมาณ ๑๕,๔๒๕,๐๐๐ บาท

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน ป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยใช้กลไกกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๒) เพื่อสนองพระราชปณิธานของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

กรมการพัฒนาชุมชนดำเนินงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ภายใต้แผนงานบูรณาการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ประกอบด้วย ๒ กิจกรรมหลัก ๕ กิจกรรมย่อย ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ เสริมสร้างความเข้มแข็งหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประกอบด้วย ๓ กิจกรรมย่อย ดังนี้

๑) เพิ่มศักยภาพคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ งบประมาณ ๓,๕๑๒,๐๐๐ บาท เป็นการประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ ระยะเวลา ๑ วัน จำนวน ๘๗๘ รุ่นๆ ละ ๑๐ คน รวมทั้งสิ้น ๘,๗๘๐ คน

๒) สนับสนุนกิจกรรมศูนย์เรียนรู้ต้นแบบหนุนเสริมสัมมาชีพชุมชนแก่เยาวชนกลุ่มเสี่ยงหรือผู้ผ่านการบำบัด งบประมาณ ๓,๑๖๑,๖๐๐ บาท เป็นการฝึกอบรมและเสริมสร้างความรู้ทักษะของการประกอบอาชีพแก่เยาวชนกลุ่มเสี่ยงหรือผู้ผ่านการบำบัด ระยะเวลา ๑ วัน จำนวน ๗๖ รุ่นๆ ละ ๑๐ คน รวมทั้งสิ้น ๗๖๐ คน

๓) การพัฒนาและยกระดับหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินสู่การเป็นต้นแบบด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (การประกวดหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน) งบประมาณ ๒,๔๒๙,๘๐๐ บาท เพื่อสนองพระราชปณิธานของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน อีกทั้งเป็นการเชิดชูเกียรติ และสร้างขวัญกำลังใจในการดำเนินงาน กองทุนแม่ของแผ่นดินแก่ผู้ขับเคลื่อนงานในระดับพื้นที่

กิจกรรมที่ ๒ พัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน งบประมาณ ๖,๓๒๑,๖๐๐ บาท ประกอบด้วย ๒ กิจกรรมย่อย ดังนี้ ๑) ประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน และ ๒) สนับสนุนกิจกรรมต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยสามารถขยายผลการจัดตั้งหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวน ๘๗๘ หมู่บ้าน ในพื้นที่ ๗๓ จังหวัด (มี ๓ จังหวัดที่ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี หนอง และจังหวัดภูเก็ต เนื่องจากมีการจัดตั้งหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินเต็มพื้นที่หมู่บ้านในเขตชนบทแล้ว) ทั้งนี้ มี ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก ลพบุรี และจังหวัดลำปาง สามารถจัดตั้งหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินได้เกินค่าเป้าหมายที่กรมฯ กำหนด จำนวน ๖ หมู่บ้าน ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ กรมการพัฒนาชุมชนสร้างกลไกในการขับเคลื่อนงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้รวมทั้งสิ้น ๘๘๔ หมู่บ้าน

ตัวชี้วัด

๑) คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน ๘๗๘ อำเภอ มีแผนในการพัฒนาศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ เพื่อเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเผยแพร่องค์ความรู้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๒) จำนวนเยาวชนกลุ่มเสี่ยงหรือผู้ผ่านการบำบัดมีอาชีพ และมีรายได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของกลุ่มเป้าหมาย

๓) มีหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่นระดับจังหวัด จำนวน ๗๖ แห่ง และระดับกรมการพัฒนาชุมชน จำนวน ๑๘ แห่ง

๔) มีการพัฒนาและขยายผลจัดตั้งหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวน ๘๗๘ หมู่บ้าน

ผลผลิต ปี ๒๕๖๕

๑) มีศูนย์การเรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ จำนวน ๘๗๘ แห่ง ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาแลกเปลี่ยน และเผยแพร่องค์ความรู้ในการแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต

๒) คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ จำนวน ๘,๗๘๐ คน ได้รับการพัฒนาศักยภาพและสามารถบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตและมีความพร้อมเพื่อการศึกษาดูงานในอนาคต

๓) เยาวชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ผ่านการบำบัด จำนวน ๗๖๐ คน มีอาชีพ และมีรายได้

๔) มีการพัฒนาและขยายผลจัดตั้งหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวน ๘๗๘ หมู่บ้าน

๕) คณะกรรมการหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน ๘๘๔ หมู่บ้าน สามารถบริหารจัดการกองทุนแม่ของแผ่นดินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ทำให้มีกลไกการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต ที่นำไปสู่หมู่บ้าน/ชุมชนปลอดภัยจากยาเสพติด

๖) หมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน ๘๘๔ หมู่บ้าน สามารถยกระดับเป็นหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยมีกลไกและเครื่องมือการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตครบทั้ง ๕ องค์ประกอบ ดังนี้ ประกอบด้วย

(๑) สมาชิก มีครัวเรือนที่สมัครเป็นสมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวน ๒๖,๕๒๐ ครัวเรือน

(๒) คณะกรรมการ มีคณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน รวมทั้งสิ้น ๙,๗๒๔ คน มีค่าเฉลี่ย ๑๑ คน/กอง

(๓) กิจกรรม และหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวน ๘๘๔ หมู่บ้าน มีการดำเนินกิจกรรมที่นำไปสู่หมู่บ้านปลอดภัยจากยาเสพติด ๕,๙๗๐ กิจกรรม (เฉลี่ย ๖.๗๕ กิจกรรม/หมู่บ้าน)

(๔) กองทุน โดยมียอดรวมเงินกองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวน ๗,๐๗๒,๐๐๐ บาท

(๕) **กฎระเบียบ/กติกา** ซึ่งหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินที่มีการจัดตั้งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีการจัดทำระเบียบกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อควบคุมสมาชิกและคณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดินให้มีความสัมพันธ์กันภายใต้แบบแผนและกฎเกณฑ์เดียวกัน เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการขับเคลื่อนและบริหารจัดการกองทุนแม่ของแผ่นดิน

ผลผลิตสะสม

ที่	ผลผลิต	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕
๑	มีหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินต้นแบบระดับจังหวัด	-	-	๖๕ หมู่บ้าน	๗๖ หมู่บ้าน
๒	เยาวชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ผ่านการบำบัดมีอาชีพ มีรายได้	-	-	๑,๑๒๕ คน	๗๖๐ คน
๓	พัฒนาศักยภาพคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ	๒,๖๓๔ คน	๗,๐๒๔ คน	๘,๗๘๐ คน	-
๔	พัฒนาศักยภาพคณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน	๒๑,๑๓๑ คน	-	-	-
๕	จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์งานกองทุนแม่ของแผ่นดิน	-	๑๔,๒๐๐ แผ่น	๒ เรื่อง	๒๐ เรื่อง
๖	จัดทำคู่มือการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน	-	๒,๓๖๐ เล่ม	-	-
๗	ขยายผลการจัดตั้งหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของ	๘๗๘ หมู่บ้าน	๘๗๘ หมู่บ้าน	๘๘๑ หมู่บ้าน	๘๘๔ หมู่บ้าน
๘	จัดทำคู่มือและสื่อการสอน (วิทยากรกองทุนแม่ของแผ่นดิน)	-	๑,๔๐๐ เล่ม	-	-
๙	Re X-ray ค้นหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด	-	-	๑๗,๔๗๘ หมู่บ้าน	-
๑๐	พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้ขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน	๙๕๔ คน	๕๒	-	-
๑๒	พัฒนาศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินต้นแบบระดับจังหวัด/อำเภอ	-	-	๗๖ แห่ง	๘๗๘ แห่ง
๑๓	มีเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ/ระดับจังหวัด	๘๗๘/๗๖	๘๗๘/๗๖	๘๗๘/๗๖	๘๗๘/๗๖

ผลลัพธ์

๑) คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน มีแผนในการพัฒนาศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ เพื่อเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเผยแพร่องค์ความรู้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๒) จังหวัด/อำเภอมีเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน และคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน เป็นกลไกและพลังสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดควบคู่กับภาครัฐ

๓) เยาวชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ผ่านการบำบัดได้รับการสนับสนุนอาชีพมีรายได้และมีงานทำ

๔) คณะกรรมการหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินมีความรู้ ความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินและการสร้างกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๕) หมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน มีกลไกการแก้ไขปัญหาเสพติดที่นำไปสู่การสร้างพื้นที่ปลอดภัยจากยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน

ผลกระทบ

ต่อองค์กร

(๑) กรมการพัฒนาชุมชน/จังหวัด/อำเภอมีเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินทุกระดับ และคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ ที่เป็นกลไกและพลังสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดควบคู่กับภาครัฐ

(๒) กรมการพัฒนาชุมชนมีฐานข้อมูลศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ ทั้ง ๘๗๘ อำเภอ เพื่อใช้ในการวางแผนการพัฒนาต่อไป

(๓) คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ สามารถบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดและมีความพร้อมเพื่อการศึกษาดูงานในอนาคต

(๔) คณะกรรมการหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวน ๘๘๔ หมู่บ้าน มีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน นำไปสู่การเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดต่อไป

(๕) กรมการพัฒนาชุมชนมีการเชิดชูเกียรติเป็นหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินที่มีการบริหารจัดการดีเด่นระดับจังหวัด และระดับกรมการพัฒนาชุมชน และมีการประชาสัมพันธ์สร้างรับรู้ และเป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงาน

(๖) กรมการพัฒนาชุมชนมีการสนับสนุนอาชีพแก่เยาวชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ผ่านการบำบัด ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจกรมการพัฒนาชุมชน ในการขับเคลื่อนศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม ตามประมวลกฎหมายเสพติด ปี ๒๕๖๔

ต่อประชาชน

(๑) ประชาชนในหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน ๘๘๔ หมู่บ้าน ได้รับการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ด้วยพลังสามัคคีของชาวบ้าน โดยให้พึ่งพาตนเองบนพื้นฐานของทุนทางสังคมที่มีอยู่ และต่อยอดไปสู่การแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นการสร้างภูมิคุ้มกัน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติด โดยใช้กลไกกองทุนแม่ของแผ่นดิน ส่งผลให้หมู่บ้านดังกล่าวมีกลไกการแก้ไขปัญหาเสพติด

(๒) การพัฒนาศักยภาพและยกระดับการพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินที่มีผลการตรวจสอบภาพในระดับ A สู่การเป็นศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนทั้งภายในและระหว่างหมู่บ้าน การดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินเป็นการขยายพลังแห่งความดีของคนในหมู่บ้าน เสริมสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้ ร่วมกันภายในหมู่บ้าน มีการสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง และพึ่งพาตนเองในการร่วมกันแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้านอย่างยั่งยืน

(๓) การส่งเสริมให้เยาวชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ผ่านการบำบัดมีอาชีพ มีรายได้ ให้ดำเนินชีวิตอย่างมีประโยชน์และคุณค่าทั้งต่อตนเอง และสังคม เป็นการลดอาชญากรรม สร้างความปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน อีกทั้งเป็นช่องทางในการเพิ่มความเข้มแข็ง และความสัมพันธ์อันดีของสถาบันครอบครัวของกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว

(๔) คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดิน ได้ร่วมแสดงออกถึงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนด้วยกองทุนแม่ของแผ่นดิน

ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไขปรับปรุง

ปัญหา-อุปสรรค	แนวทางแก้ไข
<p>๑. ปัญหาหาเสพติดเป็นปัญหาด้านความมั่นคง ที่ต่อเนื่องจากปัญหาอื่น ๆ เช่น ครอบครัวยุคใหม่ เศรษฐกิจ ความเหลื่อมล้ำ ฯลฯ ดังนั้น การดำเนินการเฉพาะด้านการป้องกันเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถครอบคลุมการแก้ไขปัญหาหาเสพติดได้ทุกมิติ ซึ่งปัจจุบันยังคงมีหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินบางหมู่บ้านอยู่ในพื้นที่การแพร่ระบาดของหาเสพติด</p>	<p>๑. การทำงานในหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหาเสพติดให้ได้ผลอย่างยั่งยืน ต้องร่วมมือกันทั้งเชิงปราบปรามซึ่งมีผู้ค้า/ผู้ผลิตเป็นต้นทางของปัญหา เชิงการป้องกัน โดยสร้างกลไกในการขับเคลื่อนการป้องกัน เป็นการแก้ไขปัญหากลางทาง และช่วยเหลือบำบัดรักษาผู้เสพ/ผู้ติด ซึ่งถือเป็นปลายทางของปัญหาหาเสพติด จึงต้องมีการบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ และภาคประชาชน อย่างจริงจัง และต่อเนื่อง รวมถึงมีการบูรณาการฐานข้อมูลของแต่ละหน่วยงาน เพื่อเชื่อมโยงเป็น Big Data ที่สามารถจัดการข้อมูล ทั้งการวิเคราะห์ ประมวลผล และการรายงานในระดับ Online realtime</p>
<p>๒. คริวเรือนที่มีสมาชิกใช้ยาเสพติด มีความอับอายกลัวเสียชื่อเสียงจึงไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดิน และเยาวชนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มเปราะบาง หรือผู้ผ่านการบำบัด ถูกตีตราจากสังคม รู้สึกไร้ค่า ไม่มีอาชีพ และรายได้ โอกาสสวนกลับไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมีสูง</p>	<p>๒. ประชาสัมพันธ์ให้คริวเรือนที่มีสมาชิกเป็นกลุ่มเปราะบาง และประชาชนทั่วไป เข้าใจถึงกระบวนการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน และสร้างความเข้าใจว่าผู้เสพ/ผู้ติดยา คือผู้ป่วย เพื่อเข้าสู่กระบวนการ บำบัดรักษาและช่วยเหลือ พร้อมบูรณาการหน่วยงานต่าง ๆ ในการส่งเสริมอาชีพ ให้โอกาสทางการศึกษา เพื่อคืนคนดีสู่สังคม</p>
<p>๓. งบประมาณที่ได้รับในการขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหาหาเสพติด ไม่เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับความรุนแรงของปัญหา</p>	<p>๓. การแก้ไขปัญหาหาเสพติดโดยมุ่งไปสู่การสร้างชุมชนให้เข้มแข็งเป็นแนวทางที่สามารถแก้ไขปัญหาหาเสพติดได้อย่างแท้จริงและยั่งยืน รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับมาตรการนี้อย่างจริงจังในทุก ๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นด้านกำลังพล งบประมาณ เครื่องมือเครื่องใช้ วิชาความรู้ และการติดตามประเมินผล</p>
<p>๔. ปัญหาทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม ปัญหาความยากจน ความเหลื่อมล้ำ และการขาดความรู้ ส่งผลให้เด็ก เยาวชน และประชาชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมากขึ้น และอายุของผู้ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมีแนวโน้มลดลง</p>	<p>๔. รณรงค์ให้เด็ก เยาวชน และประชากรกลุ่มเสี่ยง ตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการร่วมกันแก้ไขปัญหาหาเสพติดในระดับพื้นที่ โดยใช้กลไกประชารัฐ รวมถึงการสร้างยุวชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อมาร่วมเป็นแกนหลักในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน</p>
<p>๕. กองทุนแม่ของแผ่นดินเป็นงานที่ต้องบูรณาการกับหลายภาคส่วน การหมุนเวียนสับเปลี่ยนหน้าที่ทำให้งานชะงัก เพราะการทำงานด้านยาเสพติดจะต้องได้รับความไว้วางใจจากผู้นำหมู่บ้าน หรือแม่แต่ประชาชนทั่วไปและหน่วยงานภาคีในพื้นที่</p>	<p>๕. ควรมีการอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินแก่เจ้าหน้าที่ผู้ขับเคลื่อนงานทั้งในระดับจังหวัดและอำเภอเป็นประจำทุกปี</p>
<p>๖. การขยายผลจัดตั้งหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินเป็นการเพิ่มในเชิงปริมาณ ในขณะที่งบประมาณในการจัดตั้งลดลงทุกปี และไม่มีการเรียนรู้ศึกษาดูงานจากหมู่บ้านที่ประสบความสำเร็จ ส่งผลให้คณะกรรมการหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินไม่มีต้นแบบในการดำเนินงาน</p>	<p>๖. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ มุ่งเน้นให้กลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการอบรมการจัดตั้งหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน เดินทางไปเรียนรู้ ศึกษาดูงานที่หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่นระดับจังหวัด ประจำปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕ เพื่อจะได้นำมาปรับใช้กับภูมิสังคมของตนเอง</p>

การดำเนินการโดยไม่ใช้งบประมาณ

๑) ตรวจสอบสภาพกองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวน ๒๑,๒๔๗ กองทุน (เป้าหมาย ๒๒,๕๗๔ กองทุน โดย ๑,๓๒๗ กองทุน อยู่ระหว่างดำเนินการ)

๒) เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๙๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๕ กรมการพัฒนาชุมชน สำนักในพระมหากษัตริย์คุณสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้ดำเนินการดังนี้

(๑) ประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้สมาชิกเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินร่วมบริจาคโลหิตตามโครงการ “๙๐ พรรษา ๙๐ ล้านซีซี ถวายราชสดุดี สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง” โดยข้อมูล ณ วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๕ มีผลการดำเนินงานในภาพรวมทั้งประเทศ มีจำนวนผู้บริจาคโลหิตจำนวน ๔๓๕,๓๑๖ คน ปริมาณโลหิต ๑๘๐,๘๓๔,๗๖๕ ซีซี คิดเป็นร้อยละ ๒๐๐.๙๒ ของเป้าหมายในภาพรวมทั้งหมด (๙๐ ล้านซีซี) และในส่วนของกรมการพัฒนาชุมชน (ส่วนกลาง, สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ) ได้ดำเนินการแล้ว จำนวน ๗๓ จังหวัด มีจำนวนผู้บริจาคโลหิตจำนวน ๑๖๘,๓๔๔ คน ปริมาณโลหิต ๖๗,๖๘๖,๐๙๓ ซีซี คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๔๒ ของปริมาณโลหิตที่ได้รับการบริจาคทั้งหมด

ผลการบริจาคโลหิต

'90 พรรษา 90 ล้านซีซี ถวายราชสดุดี สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง'

(๒) โครงการ “๙๐ พรรษา ๙๙๙ สมทบทุนศรัทธา ทุนปัญญา กองทุนแม่ของแผ่นดิน ทุนตั้งต้นแห่งความดีงาม” ซึ่งเป็นการหาทุนเพิ่มให้กองทุนแม่ของแผ่นดินแต่ละกองทุนไม่น้อยกว่ากองทุนละ ๙๙๙ บาท เพื่อให้กองทุนแม่ของแผ่นดินมีความมั่นคงและยั่งยืน สำหรับดำเนินกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหาอื่น ๆ ภายในหมู่บ้าน โดยข้อมูล ณ วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๕ สามารถจัดกิจกรรมสมทบทุนกองทุนแม่ของแผ่นดินเพิ่มขึ้น ๒๑,๕๘๑,๙๕๔ บาท ทั้งนี้ยอดเงินสุทธิหลังหักค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ๒๐,๔๐๙,๑๗๒ บาท

ก้าวต่อไปในการขับเคลื่อนงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยกองทุนแม่ของแผ่นดินในปี ๒๕๖๖

กรมการพัฒนาชุมชน ได้เสนอของบประมาณภายใต้แผนงานบูรณาการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด โครงการการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยกองทุนแม่ของแผ่นดิน งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๑๕,๖๕๒,๓๐๐ บาท รายละเอียด ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ เสริมสร้างความเข้มแข็งหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน งบประมาณ ๖,๑๖๙,๙๐๐ บาท ประกอบด้วย ๓ กิจกรรมย่อย ได้แก่

๑) เพิ่มศักยภาพคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ งบประมาณ ๓,๔๒๔,๒๐๐ บาท (๘๗๘ อำเภอ ๆ ละ ๓,๙๐๐ บาท) กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ ๘๗๘ อำเภอ ๆ ละ ๑๐ คน รวม ๘,๗๘๐ คน เป็นการพัฒนาศักยภาพให้คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงส่งเสริมสนับสนุนให้มีศูนย์การเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการพัฒนา แลกเปลี่ยน และเผยแพร่องค์ความรู้ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดพร้อมเป็นแหล่งศึกษาดูงานต่อไป

๒) เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัดหนุนเสริมสัมมาชีพชุมชนแก่เยาวชนกลุ่มเสี่ยงหรือผู้ผ่านการบำบัด งบประมาณ ๓,๑๑๖,๐๐๐ บาท กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย เยาวชนในหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เยาวชนกลุ่มเสี่ยงหรือผู้ผ่านการบำบัด ๗๖ จังหวัด ๆ ละ ๑๐ คน รวมทั้งสิ้น ๗๖๐ คน ที่ไม่เข้ากับกลุ่มเป้าหมายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๕ เป็นการฝึกอบรมและเสริมสร้างความรู้ทักษะของการประกอบอาชีพแก่เยาวชนกลุ่มเสี่ยงหรือผู้ผ่านการบำบัด ระยะเวลา ๑ วัน เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีอาชีพ มีรายได้ ไม่กลับไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๓) การพัฒนาและยกระดับหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินสู่การเป็นต้นแบบด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด งบประมาณ ๑,๒๖๗,๕๐๐ บาท ซึ่งเป็นการประกวดหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่นระดับจังหวัด จำนวน ๗๖ แห่ง ในพื้นที่ ๗๖ จังหวัด พร้อมส่งเสริม สนับสนุน และเพิ่มศักยภาพหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินที่ได้รับการคัดเลือกเป็นหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่นระดับจังหวัดดังกล่าวต่อไป และมีการจัดการองค์ความรู้หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับกรมการพัฒนาชุมชน ที่ได้รับการคัดเลือกเมื่อปี ๒๕๖๕ รวมถึงการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์งานกองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวน ๑ ชิ้นงาน

กิจกรรมที่ ๒ พัฒนาหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน งบประมาณ ๙,๔๘๒,๕๐๐ บาท ประกอบด้วย ๒ กิจกรรมย่อย ได้แก่

๑) ประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินงบประมาณ ๓,๓๓๖,๕๐๐ บาท เป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน แก่คณะกรรมการหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน ๘๗๘ หมู่บ้าน

๒) การศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่นระดับจังหวัด งบประมาณ ๖,๑๔๖,๐๐๐ บาท โดยกลุ่มเป้าหมายตามกิจกรรมย่อยที่ ๑ เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ กองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่นระดับจังหวัด ระยะเวลา ๑ วัน เพื่อศึกษาแนวทางการขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดินที่ประสบความสำเร็จ

การขับเคลื่อนงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

กรมการพัฒนาชุมชนส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมายาวนานกว่า ๔๘ ปี โดยใช้ “เงินเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน” เพื่อส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ของประชาชนในการพัฒนาตนเอง พัฒนาสังคมให้มีคุณธรรม มีการช่วยเหลือเกื้อกูล เอื้ออาทร แบ่งปันซึ่งกันและกัน พัฒนาเศรษฐกิจให้มีแหล่งทุนในการประกอบอาชีพในชุมชน และลดการพึ่งพาจากภายนอก ตลอดจนเกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันตามวิถีทางประชาธิปไตย โดยยึดหลักคุณธรรม ๕ ประการ คือ ซื่อสัตย์ เสียสละ ความรับผิดชอบ ความเห็นอกเห็นใจ และความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

ปัจจุบันมีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕) จำนวน ๒๓,๑๐๓ กลุ่ม จำนวนสมาชิก ๓,๒๔๘,๕๕๐ คน จำนวนเงินสะสมจะสะสม ๔๓,๔๐๖,๒๓๑,๐๖๖ บาท สมาชิกกู้ยืม จำนวน ๑,๗๓๓,๔๙๘ คน จำนวนเงินที่สมาชิกกู้ยืม ๓๔,๕๘๒,๘๕๖,๖๕๑ บาท

ผลการดำเนินงาน

โครงการพัฒนากลไกการขับเคลื่อนกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล

หลักการเหตุผล

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี กำหนดเป้าหมายการพัฒนาประเทศภายใต้วิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (๑๖) เศรษฐกิจฐานราก เป็นประเด็นที่สำคัญในการพัฒนาและยกระดับประเทศให้เป็นประเทศรายได้สูง มีการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง มีการวางรากฐานที่มั่นคงให้กับเศรษฐกิจไทยในอนาคตโดยการส่งเสริมเศรษฐกิจระดับชุมชน ท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพในการแข่งขัน สามารถพึ่งพาตนเองได้ ความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนดีขึ้น และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความยากจนลดความเหลื่อมล้ำ และความไม่เสมอภาคตามเป้าหมายการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติฯ โดยเฉพาะด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม โดยที่ผ่านมา ปัญหาด้านโครงสร้างทางเศรษฐกิจเป็นสาเหตุหนึ่ง ที่ทำให้เกิดความยากจนและความเหลื่อมล้ำ การที่ขาดองค์ความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการดำเนินชีวิต รวมทั้งประชาชนยังมีพฤติกรรมขาดการออมและมีแนวโน้มจะมีหนี้สินสะสมเรื้อรัง การมุ่งเน้นพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก จึงเป็นความคาดหวังในการหาวิธีจัดการแก้ไขความยากจนและความเหลื่อมล้ำอย่างถูกต้อง มีความยั่งยืนโดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

กรมการพัฒนาชุมชน โดยสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน มีภารกิจในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์กรมการพัฒนาชุมชน “เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนพึ่งตนเองได้ภายในปี ๒๕๖๕” ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๖ เศรษฐกิจฐานรากเข้มแข็ง ด้วยการพัฒนาเสริมสร้างทุนชุมชน ให้มีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล ตามภารกิจงานสำคัญ ได้แก่ ๑) ดูแลเศรษฐกิจระดับครัวเรือน ด้วยโครงการแก้ไขปัญหาค่าความยากจน (กข.คจ.) ซึ่งมีอยู่จำนวน ๒๙,๒๓๑ หมู่บ้าน และ ๒) การเพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจฐานราก ด้วยการส่งเสริมการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการเงิน ในการลงทุนประกอบอาชีพของประชาชน จำนวน ๑๙,๒๒๒ กลุ่ม โดยมีพัฒนาการผู้ประสานงานตำบล ในพื้นที่ ๗๖ จังหวัด ๘๗๘ อำเภอ ๗,๒๕๕ ตำบล จำนวน ๓,๖๔๗ คน ทำหน้าที่เป็นกลไกในการส่งเสริมสนับสนุนขับเคลื่อนกองทุนชุมชนให้บรรลุเป้าหมายเศรษฐกิจฐานรากเข้มแข็ง ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของชุมชน มีการส่งเสริมให้เกิดการออมในชุมชน รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชน

สามารถเข้าถึงแหล่งทุนที่มีอยู่ในชุมชน เพื่อนำเงินทุนไปประกอบอาชีพในการสร้างรายได้ให้แก่ครัวเรือน ส่งผลให้บรรลุปเป้าหมายประชาชนมีคุณภาพชีวิตดีมีความสุข เกิดการเกื้อกูลกันในชุมชนได้

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน มีการบูรณาการตามแผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก ตามยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ในการส่งเสริมให้กองทุนชุมชน มีประสิทธิภาพ มีความเข้มแข็งตามหลักธรรมาภิบาล ดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้ประชาชนมีองค์ความรู้ด้านทุนชุมชน มีภูมิคุ้มกันทางการเงินเพื่อรองรับสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลง จึงได้จัดทำโครงการพัฒนากลไกการขับเคลื่อนกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ให้มีความตระหนัก มีทักษะ มีองค์ความรู้ สามารถถ่ายทอดและเป็นกลไกการขับเคลื่อนกองทุนชุมชนได้
๒. เพื่อสนับสนุนให้กองทุนมีเครื่องมือในการบริหารจัดการกองทุนชุมชนให้มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน ได้รับการอนุมัติให้จัดทำโครงการตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โครงการพัฒนากลไกการขับเคลื่อนกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล งบประมาณ ๗,๔๙๒,๒๐๐ บาท (เจ็ดล้านสี่แสนเก้าหมื่นสองพันสองร้อยบาทถ้วน) ประกอบด้วยกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้

กิจกรรมหลักที่ ๑ สนับสนุนการขับเคลื่อนกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล วัตถุประสงค์เพื่อให้กองทุนชุมชนมีฐานข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและมีเครื่องมือในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล

ผลการดำเนินงาน

- มีฐานข้อมูลกองทุนชุมชนให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล จำนวน ๑ ฐาน
- มีฐานข้อมูลประชาชนเข้าถึงแหล่งทุน จำนวน ๑ ฐาน
- มีคู่มือยุทธศาสตร์กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม

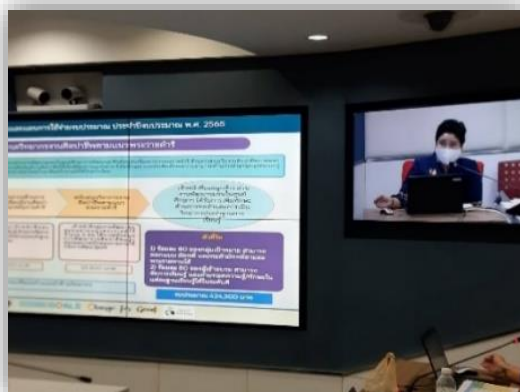
กิจกรรมหลักที่ ๒ เพิ่มศักยภาพกลไกการขับเคลื่อนกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาลและการเข้าถึงแหล่งทุน วัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนให้สามารถขับเคลื่อนงานตามภารกิจ และมีองค์ความรู้ มีทักษะในงานด้านทุนชุมชน สามารถถ่ายทอดและนำแนวทางการดำเนินงานไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านระบบการประชุมทางไกล (Video Conference) จำนวน ๖ กิจกรรม ดังนี้

- กิจกรรมที่ ๑ ประชุมการขับเคลื่อนงานเศรษฐกิจฐานรากด้วยกองทุนชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑ วัน กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย พัฒนาการจังหวัด ผู้อำนวยการกลุ่มงาน และพัฒนาการอำเภอ จำนวน ๗๖ จังหวัด และเจ้าหน้าที่ส่วนกลาง รวมทั้งสิ้น ๑,๒๘๐ คน
- กิจกรรมที่ ๒ เพิ่มศักยภาพกลไกการขับเคลื่อนกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล จำนวน ๑ วัน กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย นักวิชาการพัฒนาชุมชนจังหวัด ๗๖ จังหวัด ๆ ละ ๒ คน รวม ๑๕๒ คน พัฒนาการ จำนวน ๓,๖๔๗ คน ทีมคู่หูคู้คิด (คณะกรรมการกองทุนชุมชน) จำนวน ๘๗๘ อำเภอ ๆ ละ ๑ คน และเจ้าหน้าที่ส่วนกลาง จำนวน ๑๓ คน รวมทั้งสิ้น ๔,๖๙๐ คน

- กิจกรรมที่ ๓ เพิ่มศักยภาพคณะกรรมการโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) จำนวน ๑ วัน กลุ่มเป้าหมาย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัด ๗๖ จังหวัด ๆ ละ ๒ คน รวม ๑๕๒ คน คณะกรรมการโครงการแก้ไข ปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ที่มีความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดความเสียหาย จำนวน ๒,๕๐๐ คน และเจ้าหน้าที่ส่วนกลาง จำนวน ๘ คน รวมทั้งสิ้น ๒,๖๖๐ คน

- กิจกรรมที่ ๔ เสริมสร้างศักยภาพคณะกรรมการศูนย์สวัสดิการตลาด จำนวน ๑ วัน กลุ่มเป้าหมาย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัด ๓๙ จังหวัด ๆ ละ ๑ คน พัฒนาการที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อนศูนย์สวัสดิการตลาด จำนวน ๔๒ คน คณะกรรมการศูนย์สวัสดิการตลาด จำนวน ๔๒ แห่ง ๆ ละ ๔ คน รวม ๑๖๘ คน และเจ้าหน้าที่ส่วนกลาง จำนวน ๑๑ คน รวมทั้งสิ้น ๒๖๐ คน

- กิจกรรมที่ ๕ เสริมสร้างศักยภาพเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนด้านการจัดทำบัญชีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน ๑ วัน กลุ่มเป้าหมาย พัฒนาการ จำนวน ๓,๖๔๗ คน และเจ้าหน้าที่ส่วนกลาง จำนวน ๓ คน รวมทั้งสิ้น ๓,๖๕๐ คน

- กิจกรรมที่ ๖ ประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการโรงเรียนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต วัตถุประสงค์เพื่อให้คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสามารถถ่ายทอดความรู้เรื่องการบริหารจัดการ การบัญชี และกิจกรรมเครือข่าย และการพัฒนาทักษะทางการเงินได้ จำนวน ๘ แห่ง

- กิจกรรมที่ ๗ เตรียมความพร้อมทีมขับเคลื่อนส่งเสริมการออมและการพัฒนาทักษะทางการเงิน (Financial Literacy) วัตถุประสงค์ เพื่อเตรียมความพร้อมทีมวิทยากรระดับจังหวัดในการขับเคลื่อน และส่งเสริมการออมและการพัฒนาทักษะทางการเงิน แก่คณะกรรมการกองทุนชุมชนให้สามารถขับเคลื่อนงานกองทุนชุมชน มีองค์ความรู้ มีทักษะในการบริหารจัดการกองทุนชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดจัดประชุมเตรียมความพร้อมทีมขับเคลื่อนส่งเสริมการออมและการพัฒนาทักษะทางการเงิน (Financial Literacy) จำนวน ๔ รุ่น ๆ ละ ๒ วัน ดำเนินการระหว่างวันที่ ๑๖ มีนาคม - ๕ เมษายน ๒๕๖๕ กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ๑) เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานทุนชุมชนจังหวัดและทีม (นักวิชาการพัฒนาชุมชนจังหวัด ผู้เชี่ยวชาญสู่ความเป็นเลิศด้านกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และพัฒนากร) จำนวน ๗๖ จังหวัด ๆ ละ ๕ คน รวม ๓๘๐ คน

รุ่นที่ ๑ ดำเนินการระหว่างวันที่ ๑๖ - ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๕ ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ๑) ผู้เชี่ยวชาญสู่ความเป็นเลิศด้านกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน ๑ คน ๒) นักวิชาการพัฒนาชุมชนที่รับผิดชอบงานทุนชุมชน จำนวน ๑ คน ๓) พัฒนากร จำนวน ๓ คน รวมจังหวัดละ ๕ คน จำนวน ๒๔ จังหวัด รวมจำนวนทั้งสิ้น ๑๒๐ คน

รุ่นที่ ๒ ดำเนินการระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๕ ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ๑) ผู้เชี่ยวชาญสู่ความเป็นเลิศด้านกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน ๑ คน

๒) นักวิชาการพัฒนาชุมชน จำนวน ๑ คน ๓) พัฒนาการ จำนวน ๓ คน รวมจังหวัดละ ๕ คน จำนวน ๒๐ จังหวัด รวมจำนวนทั้งสิ้น ๑๐๐ คน

รุ่นที่ ๓ ดำเนินการระหว่างวันที่ ๒๘ - ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๕ ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนลำปาง จังหวัดลำปาง กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ๑) ผู้เชี่ยวชาญสู่ความเป็นเลิศด้านกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน ๑ คน ๒) นักวิชาการพัฒนาชุมชน จำนวน ๑ คน ๓) พัฒนาการ จำนวน ๓ คน รวมจังหวัดละ ๕ คน จำนวน ๑๗ จังหวัด รวมจำนวนทั้งสิ้น ๘๕ คน

รุ่นที่ ๔ ดำเนินการระหว่างวันที่ ๔ - ๕ เมษายน ๒๕๖๕ ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ๑) ผู้เชี่ยวชาญสู่ความเป็นเลิศด้านกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน ๑ คน ๒) นักวิชาการพัฒนาชุมชน จำนวน ๑ คน ๓) พัฒนาการ จำนวน ๓ คน รวมจังหวัดละ ๕ คน จำนวน ๑๕ จังหวัด รวมจำนวนทั้งสิ้น ๗๕ คน

ขั้นตอนดำเนินการตามประเด็นที่สำคัญ ประกอบด้วย

๑) แนวคิดและทิศทางการขับเคลื่อนงานทุนชุมชนกรมการพัฒนาชุมชน โดยที่ปรึกษาอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน (ท่านรองกี พลเยี่ยม) และอดีตรองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน (ท่านณรงค์ บุษยศิริรักษ์)

๒) สร้างการรับรู้ แนวคิดและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านนาเกาะสัก ตำบลบ้ำหวี อำเภอลำดวน จังหวัดตรัง

๓) ภารกิจทีมวิทยากรจังหวัดในการขับเคลื่อนงานทุนชุมชน ๑ พัฒนาการ ๑ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ซึ่งเป็นงานที่สอดคล้องกับภารกิจกรมการพัฒนาชุมชน ที่มุ่งส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และสร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน และภารกิจของกระทรวงมหาดไทยในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ของประชาชน แก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำของประชาชน ประกอบกับกรมการพัฒนาชุมชนประกาศวาระชุมชน “การส่งเสริมการออมภาคประชาชน” โดยมีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายการเพิ่มขึ้นของเงินออมภาคประชาชน โดยรองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

๔) จัดทำแผนการขับเคลื่อน ๑ พัฒนาการ ๑ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของทีมขับเคลื่อนส่งเสริมการออมและการพัฒนาทักษะทางการเงิน (Financial Literacy) ในแต่ละจังหวัด

๕) พัฒนาทักษะทางการเงิน โดยทีมจากธนาคารไทยเครดิต

๖) บรรยาย ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาค่าความยากจน (กข.คจ.) โดยนิติกรกรมการพัฒนาชุมชน

การขับเคลื่อนงานโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.)

กระทรวงมหาดไทย มอบหมายให้กรมการพัฒนาชุมชนดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ จนถึงปัจจุบัน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและแก้ไขปัญหาคความยากจน โดยมุ่งที่ครัวเรือนเป้าหมายที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) โดยการสนับสนุนเงินทุนในระดับหมู่บ้าน ๆ ละ ๒๘๐,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้ครัวเรือนเป้าหมายยืมไปลงทุนประกอบอาชีพหรือขยายกิจการงานอาชีพของตน โดยมีคณะกรรมการ กข.คจ.หมู่บ้าน มีหน้าที่บริหารจัดการโครงการ กข.คจ. ภายใต้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยมีเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม ตรวจสอบ กำกับดูแลเงินโครงการ กข.คจ.หมู่บ้าน ให้มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

โครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.)

กระทรวงมหาดไทย มอบหมายกรมการพัฒนาชุมชนรับผิดชอบโครงการ กข.คจ. ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 - 2544 เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและแก้ไขปัญหาคความยากจน โดยการสนับสนุนเงินทุน หมู่บ้านละ 280,000 บาท เพื่อให้ครัวเรือนเป้าหมาย ซึ่งเป็นครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. ยืมไปลงทุนประกอบอาชีพ

ฐานข้อมูลโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.)

จำนวนหมู่บ้าน 29,231 หมู่บ้าน
จำนวนเงินทุน 8,990,664,522.30 บาท
จำนวนครัวเรือนที่ได้รับเงินยืม 1,155,692 ครัวเรือน
จำนวนเงินทุนที่ครัวเรือนเป้าหมายยืม จำนวน 7,672,013,840 บาท
จำนวนเงินทุนที่ฝากธนาคาร จำนวน 891,346,519.30 บาท

ผลการจัดระดับการพัฒนา

(จากการประเมินศักยภาพโครงการ กข.คจ. ตามหลักธรรมาภิบาล)

<p>ระดับ 3 : ผลงานดี</p> <p>14,224 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 48.66</p>	<p>ระดับ 2 : ปานกลาง</p> <p>11,272 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 38.56</p>	<p>ระดับ 1 : ปรับปรุง</p> <p>3,735 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 12.78</p>
--	--	--

การสร้างความเข้มแข็งโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.)

กรมการพัฒนาชุมชน โดยสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชนมีการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาและกำกับดูแลการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ให้กับหมู่บ้านเป้าหมาย กข.คจ. จำนวน ๒๙,๒๓๑ หมู่บ้าน ให้มีความเข้มแข็งเกิดประสิทธิภาพและประโยชน์แก่ประชาชน โดยการดำเนินงานที่ผ่านมาได้มีแนวทางในการกำหนดมาตรฐานการบริหารจัดการเงินทุนโครงการ กข.คจ. ที่หลากหลาย เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นกับเงินทุนโครงการ กข.คจ. แต่จากสถานการณ์ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปครัวเรือนเป้าหมายที่ยืมเงินไปแล้ว เริ่มเกิดปัญหา เริ่มมีรายจ่ายที่มากขึ้น เริ่มฝืดเคือง จ่ายเงินคืนช้าลง จนถึงจ่ายไม่ไหว และไม่ยอมจ่ายเงินคืน หายไปไม่ติดต่อกลับมา โดยดูจากการรายงานภาวะหนี้สินและฐานะการเงินโครงการ กข.คจ. ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่ามีหมู่บ้านที่ต้องเร่งรัดติดตามการชำระคืนเงินยืมตามสัญญา จำนวน ๒,๖๕๖ หมู่บ้าน เป็นเงินจำนวน ๔๒๗,๓๐๔,๑๖๓ บาท ซึ่งหมู่บ้าน กข.คจ. ที่มีรายงานการเกิดปัญหานั้น ต้องได้รับการติดตามแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วน

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ กรมการพัฒนาชุมชน โดยสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน จึงต้องกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหามูลบ้าน กข.คจ. ดังกล่าว โดยจัดทำโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) กิจกรรมสร้างความเข้มแข็งโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน และครัวเรือนเป้าหมาย จำนวน ๒,๕๐๐ กองทุน ๆ ละ ๑๐ คน เพื่อเป็นการป้องกันและหาทางแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทบทวนความรู้ ความเข้าใจและสร้างความตระหนักในการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ที่เป็นแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพให้กับครัวเรือนเป้าหมาย
2. เพื่อให้มีแนวทางในการแก้ไขปัญหายของโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

1. กรมการพัฒนาชุมชนจัดประชุมสร้างความเข้าใจแก่จังหวัดที่มีโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ที่ประสบปัญหาในการดำเนินงาน
2. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจัดเวทีถอดบทเรียนสร้างความเข้มแข็งโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) จำนวน ๑ วัน โดยมีประเด็นเนื้อหา ดังนี้
 - 2.1 ทบทวนสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ในปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน
 - 2.2 วิเคราะห์ข้อมูลและสาเหตุของปัญหาในการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) และหาแนวทางแก้ไขปัญหาโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ให้สามารถดำเนินการได้ เพื่อให้เป็นแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพให้กับครัวเรือนเป้าหมายในชุมชนได้อย่างแท้จริง โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูล/วางแผน เช่น SWOT Analysis , After Action Review : AAR
 - 2.3 สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้าถึงแหล่งทุน การส่งเสริมการออมและการสร้างวินัยทางการเงิน
 - 2.4 สรุปแนวทางการพัฒนาโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.)

๓. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสรุปรายงานผลให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดตราบฯ หลังจากดำเนินการเสร็จสิ้น

๔. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดบันทึกผลการดำเนินงานในระบบ Budget and Project Management (BPM) พร้อมแนบไฟล์ข้อมูลและรูปภาพ รายงานผลให้กรมการพัฒนาชุมชนตราบฯ หลังเสร็จสิ้นกิจกรรม

การสนับสนุนการบริหารจัดการเงินทุนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.)

กรมการพัฒนาชุมชน โดยสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน ได้ลงพื้นที่ติดตามสนับสนุนการบริหารจัดการเงินทุนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ในพื้นที่ ๙ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดยะลา ปัตตานี เพชรบูรณ์ บุรีรัมย์ อุตรธานี ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี ยโสธร และจังหวัดแพร่ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่จังหวัด เจ้าหน้าที่อำเภอ คณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน และครัวเรือน เป้าหมายซึ่งจากการลงพื้นที่ในครั้งนี้ สามารถสรุปประเด็นที่ค้นพบได้ ดังนี้

สถานการณ์การดำเนินงานของโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ในปัจจุบัน

๑. หมู่บ้าน กข.คจ. ที่มีการบริหารจัดการโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ที่ดี จะยึดตามระเบียบ/ข้อกฎหมาย และแนวทางการดำเนินงานโครงการ กข.คจ. อย่างเคร่งครัด สำหรับหมู่บ้านที่มีปัญหา/ความเสียหายในเรื่องเงินทุนโครงการ กข.คจ. หรือเรื่องการบริหารจัดการจะแก้ไขปัญหาคือเนื่องจากเป็นปัญหาเรื้อรัง ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา

๒. ปัญหาเงินทุนโครงการ กข.คจ. ที่มีความเสียหาย เป็นปัญหาที่มีมาอย่างยาวนาน ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ต้องเป็นผู้เริ่มต้นแก้ไขใหม่กับปัญหาที่มีอยู่มาก่อน

๓. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนไม่ได้ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เนื่องจากภารกิจงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบที่มีจำนวนมาก จึงทำให้การติดตาม กำกับดูแลโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) มีระยะเวลาน้อยลง และทำได้ไม่เต็มที่

๔. หมู่บ้าน กข.คจ. ส่วนมากยึดตามระเบียบ/ข้อกฎหมาย และแนวทางการดำเนินงาน โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) แต่จะมีบางหมู่บ้านที่ไม่ดำเนินการให้ครัวเรือนเป้าหมายยืมเงิน เนื่องจากยังมีการค้างชำระเงินยืมคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้านจึงหยุดดำเนินการให้ยืมเงินจนกว่าครัวเรือนเป้าหมายจะชำระเงินยืมทั้งหมดแล้วจะดำเนินการบริหารจัดการต่อไป

ปัญหา/อุปสรรค โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.)

ด้านคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน

๑. คณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน ชุดเก่า ทุจريت/ยักษ์อก นำเงินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ไปใช้ส่วนตัว โดยใช้โอกาสในการที่ครัวเรือนเป้าหมายไว้วางใจตนเองในการบริหารจัดการเงินทุนโครงการ กข.คจ. ด้วยวิธีการรับคืนเงินยืมจากครัวเรือนเป้าหมายเป็นเงินสดแทนการผ่านบัญชีธนาคาร

๒. คณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน ชุดเก่า ที่หมดวาระมีความขัดแย้งกับคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน ชุดใหม่ จึงไม่มีการมอบหมายงานระหว่างกัน รวมถึงครัวเรือนเป้าหมายที่ยืมเงินกับคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน ชุดเก่า ไม่นำเงินมาคืนตามกำหนดในสัญญา แม้จะเรียกประชุมหรือเข้าไปสอบถามเพื่อให้ นำเงินมาคืนก็ตาม

๓. เอกสาร/หลักฐาน/ทะเบียนต่าง ๆ ของโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ไม่ได้จัดทำเอาไว้ หรือจัดทำไว้แล้วแต่ไม่ครบถ้วน สมบูรณ์ ไม่เป็นปัจจุบัน รวมทั้งเกิดความเสียหายหรือสูญหาย เนื่องจากไม่ได้เก็บรักษาไว้ให้เป็นระเบียบทำให้ไม่มีหลักฐานในการติดตามเงินยืม

๔. คณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน ยังไม่เข้าใจในระเบียบฯ/แนวทางการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) อย่างชัดเจน เช่น คณะกรรมการไม่ได้มาจากองค์ประกอบของคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน แต่มาจากคนในชุมชน ไม่มีการจัดทำบัญชี/ทะเบียนครัวเรือนเป้าหมายให้ถูกต้อง เอกสาร/หลักฐานทางการเงิน ไม่ครบถ้วน สมบูรณ์ ฯลฯ

ด้านครัวเรือนเป้าหมาย

๑. ครัวเรือนเป้าหมาย ไม่มีวินัยในการส่งคืนเงินยืม ไม่อยู่/ย้ายออกนอกพื้นที่ ทำให้การติดตามเร่งรัด การคืนเงินยืมเป็นไปได้ยาก รวมถึงไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ/แนวทางโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ที่กำหนดไว้ แต่อาศัยการไว้วางใจซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดปัญหาเงินทุน กข.คจ. ตามมาภายหลัง

๒. ครัวเรือนเป้าหมายนำเงินยืมไปประกอบอาชีพไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ในแบบที่เสนอโครงการแก้ไข ปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ไว้

ด้านเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน

๑. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนไม่ได้ติดตาม ตรวจสอบ การจัดทำเอกสารบัญชี ทะเบียนครัวเรือนต่าง ๆ ให้เป็น ปัจจุบัน รวมถึงการลงพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดปัญหา/ความเสียหายกับเงินทุนโครงการ กข.คจ. จึงส่งผลให้ การรายงานข้อมูลไม่ตรงตามความเป็นจริง

๒. เมื่อมีการโยกย้าย หรือเปลี่ยนตำแหน่งของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ไม่มีการบันทึกส่งมอบและรับมอบ เงินทุนหมู่บ้าน กข.คจ. ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ตามแนวทางการดำเนินงานโครงการแก้ไข ปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ที่กำหนดไว้

๓. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนที่บรรจุใหม่ยังไม่เข้าใจในระเบียบฯ/แนวทางการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหา ความยากจน (กข.คจ.)

แนวทางแก้ไขปัญหา/ความเสียหาย โครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.)

๑. ใช้วิธีการติดตามการคืนเงินยืม โดยการจัดประชุมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อกระตุ้นหรือให้เห็นความสำคัญของเงินทุนโครงการ กข.คจ. โดยเฉพาะเน้นย้ำ กำชับ ให้พัฒนากรเข้าร่วมประชุมในการพิจารณาอนุมัติโครงการ และเงินยืมของคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน ทุกครั้ง

๒. สร้างความตระหนักแก่เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนในการติดตามให้คำแนะนำ ช่วยเหลือให้คำปรึกษา การดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ

๓. กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน ให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนร่วมรับ/ส่งมอบ เอกสาร/หลักฐาน โครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) ระหว่างคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้านชุดเก่ากับ คณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้านชุดใหม่ ทุกครั้ง รวมถึงให้คณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน ส่งมอบหลักฐาน/เอกสารทางการเงินต่าง ๆ ให้กับอำเภอสำหรับตรวจสอบก่อนที่คณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้านชุดเก่าจะหมดวาระ

๔. สร้างความเข้าใจในเรื่องการใช้ทะเบียนครัวเรือนเป้าหมายให้ครบตามบัญชี และพิจารณาครัวเรือน รายใหม่ต่อไป รวมถึงให้คำแนะนำการจัดทำเอกสารทางการเงิน/ทะเบียนต่าง ๆ ให้ครบถ้วนตามระเบียบฯ

การสนับสนุนการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กย.คจ.) ต้นแบบ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ กรมการพัฒนาชุมชนดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กย.คจ.) ต้นแบบ เพื่อสร้างการรับรู้การดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กย.คจ.) และสนับสนุนหมู่บ้านโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กย.คจ.) ต้นแบบ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ดำเนินการในพื้นที่ ๔๐ จังหวัด ซึ่งเป็นจังหวัดที่ไม่ได้รับงบประมาณในการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กย.คจ.) ต้นแบบ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้แก่ จังหวัดกระบี่ กาฬสินธุ์ ชลบุรี ชัยภูมิ ชุมพร ตรัง ตรวด นครนายก นครพนม นครศรีธรรมราช นครสวรรค์ นนทบุรี น่าน บึงกาฬ บุรีรัมย์ ปทุมธานี ปราจีนบุรี พระนครศรีอยุธยา พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ มหาสารคาม ยโสธร ยะลา ระนอง ลพบุรี ลำปาง ลำพูน เลย สตูล สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สิงห์บุรี สุโขทัย สุพรรณบุรี สุราษฎร์ธานี อ่างทอง อุตรดิตถ์ อุทัยธานี และจังหวัดอุบลราชธานี โดยจังหวัดคัดเลือกหมู่บ้านโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กย.คจ.) จังหวัดละ ๑ แห่ง โดยคัดเลือกหมู่บ้านโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กย.คจ.) ที่ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติ ประเภทกลุ่มองค์กรชุมชนดีเด่นของกรมการพัฒนาชุมชน หรือเป็นโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กย.คจ.) ที่มีการบริหารจัดการเข้มแข็งตามหลักธรรมาภิบาล มีครัวเรือนที่ยืมเงินโครงการไปประกอบอาชีพ และสร้างรายได้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรม สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ได้

โดยมีสื่อวีดิทัศน์ และสื่อประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้การดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กย.คจ.) และมีหมู่บ้านโครงการ กย.คจ. ต้นแบบ ที่มีการบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ได้ ๔๐ จังหวัด ๆ ละ ๑ แห่ง

รายชื่อหมู่บ้านโครงการ กย.คจ.ต้นแบบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีดังนี้

๑. บ้านคำป่าหวาย หมู่ที่ ๑๑ ตำบลสำราญใต้ อำเภอสამชัย จังหวัดกาฬสินธุ์
๒. บ้านทุ่งตอก หมู่ที่ ๗ ตำบลนาพญา อำเภอลำสนวน จังหวัดชุมพร
๓. บ้านดงขี้พุก หมู่ที่ ๑๑ ตำบลป่าขะ อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก
๔. บ้านหนองไทร หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองไทร อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์
๕. บ้านหนองสะแก หมู่ที่ ๗ ตำบลตลุกเทียม อำเภอพรมพิราม จังหวัดพิษณุโลก
๖. บ้านผาหมู หมู่ที่ ๘ ตำบลร้องกวาง อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่
๗. บ้านน้ำจั้น หมู่ที่ ๖ ตำบลชื่นชม อำเภอน้ำจั้น จังหวัดมหาสารคาม
๘. บ้านปิ่นเต่า หมู่ที่ ๗ ตำบลแม่สั่น อำเภอกำแพงแสน จังหวัดลำปาง
๙. บ้านศรีอุบลพัฒนา หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย
๑๐. บ้านตะแบกงาม หมู่ที่ ๖ ตำบลวังชัน อำเภอแม่จัน จังหวัดนครสวรรค์
๑๑. บ้านถาวรราษฎร์ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลบ้านลือ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๑๒. บ้านน้ำขาว หมู่ที่ ๖ ตำบล จ.ป.ร. อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง
๑๓. บ้านทุ่งสาคร หมู่ที่ ๔ ตำบลปกาสัย อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่
๑๔. บ้านต้นลำแพน หมู่ที่ ๓ ตำบลยี่สาร อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
๑๕. บ้านฮวก หมู่ที่ ๔ ตำบลแสนทอง อำเภอท่าม่วง จังหวัดน่าน
๑๖. บ้านโพนเมือง หมู่ที่ ๔ ตำบลฟ้าหวน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร
๑๗. บ้านทุ่งผัก หมู่ที่ ๙ ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอดงหลวง จังหวัดสตูล

๑๘. บ้านถนนรถ หมู่ที่ ๑ ตำบลละหาร อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี
๑๙. บ้านห้วยโทก หมู่ที่ ๑๑ ตำบลป่าพลู อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดลำพูน
๒๐. บ้านหนองยายหามาต หมู่ที่ ๙ ตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี
๒๑. บ้านดินคลอง หมู่ที่ ๖ ตำบลอินคีรี อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช
๒๒. บ้านนางาม หมู่ที่ ๔ ตำบลศรีสำราญ อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ
๒๓. บ้านท่ามะกรูด หมู่ที่ ๓ ตำบลกระเสียว อำเภอสามชูก จังหวัดสุพรรณบุรี
๒๔. บ้านท้ายดง หมู่ที่ ๑ ตำบลบางกระบือ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี
๒๕. บ้านหนองแห้ว หมู่ที่ ๗ ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี
๒๖. บ้านโพทะเล หมู่ที่ ๕ ตำบลโพทะเล อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี
๒๗. บ้านกึ่งคลอง หมู่ที่ ๖ ตำบลนาเมืองเพชร อำเภอเสีเกา จังหวัดตรัง
๒๘. บ้านใหม่พัฒนา หมู่ที่ ๒ ตำบลหนองแวม อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี
๒๙. บ้านโป่งนคร หมู่ที่ ๑๗ ตำบลวังตะเฆ่ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ
๓๐. บ้านลี หมู่ที่ ๔ ตำบลบ้านลี อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๓๑. บ้านบกดก หมู่ที่ ๑ ตำบลโนนผึ้ง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
๓๒. บ้านราชสถิตย์ หมู่ ๑ ตำบลราชสถิตย์ อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง
๓๓. บ้านมะขามค่อม หมู่ที่ ๙ ตำบลยางซ้าย อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย
๓๔. บ้านกือยา หมู่ที่ ๓ ตำบลละแอ อำเภอยะหา จังหวัดยะลา
๓๕. บ้านหนองนกไข่ หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองนกไข่ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
๓๖. บ้านโนนคู่ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลกุดสระ อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
๓๗. บ้านช้างทูน หมู่ที่ ๒ ตำบลช้างทูน อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด
๓๘. บ้านหนองนางด่อน หมู่ที่ ๒ ตำบลวังยาง อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม
๓๙. บ้านโคกสว่าง หมู่ที่ ๔ ตำบลบุฝ้าย อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี
๔๐. บ้านทานตะวัน หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองแม่เฒ่า อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์

การติดตาม ตรวจสอบเงินทุนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ที่มีปัญหาด้านการชำระคืนเงินยืมตามสัญญา

จากการรายงานภาวะหนี้สินและฐานะการเงินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ประจำปี ๒๕๖๔ มีจำนวนเงินทุนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ที่มีปัญหาและเสียหาย อยู่ระหว่างเร่งรัดติดตามการชำระคืนเงินยืมตามสัญญา จำนวน ๗๑ จังหวัด (ยกเว้นจังหวัดนครปฐม มุกดาหาร สุโขทัย สุรินทร์ และจังหวัดอุดรดิตถ์ รวมจำนวน ๒,๖๕๖ หมู่บ้าน เป็นเงิน ๔๒๗,๓๐๔,๑๖๓ บาท กรมการพัฒนาชุมชน จึงกำหนดให้การติดตามเงินทุนโครงการ กข.คจ. เป็น ๑ ใน ๘ ภารกิจสำคัญที่จังหวัดต้องเร่งรัด ติดตาม และรายงานผลให้กรมฯทราบ ทุกวันที่ ๑๕ ของเดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม – กันยายน ๒๕๖๕

โดยสามารถติดตามเงินทุน ที่อยู่ระหว่างเร่งรัดติดตามการชำระคืนเงินยืมตามสัญญาคืนได้ จำนวน **๒,๓๕๕** หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ **๘๘.๖๗** ของจำนวนหมู่บ้านที่อยู่ระหว่างการติดตามฯ เป็นเงิน **๒๐๙,๕๐๑,๐๕๖** บาท คิดเป็นร้อยละ **๔๙.๐๑** ของจำนวนเงินทุนโครงการฯ ที่อยู่ระหว่างการติดตามฯ

รายงานผลการติดตาม ตรวจสอบเงินทุนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.)
ที่มีปัญหาด้านการชำระเงินยืมตามสัญญา ปี พ.ศ. 2564

จังหวัดที่สามารถติดตามเงินทุนที่อยู่ระหว่างชำระคืนเงินยืมตามสัญญา ได้ครบ **100%**

1. อุดรธานี
2. กาฬสินธุ์
3. ตาก
4. พิษณุโลก
5. พะเยา

100 %	= 5 จังหวัด
90 – 99.99%	= 4 จังหวัด
70 – 89.99%	= 16 จังหวัด
50 – 69.99%	= 17 จังหวัด
น้อยกว่า 50 %	= 29 จังหวัด

จังหวัดที่สามารถติดตามเงินยืมคืนได้เป็นจำนวนเงินมากที่สุด 5 อันดับแรก

- 01 จังหวัดปัตตานี จำนวน 20,185,856 บาท (138 หมู่บ้าน)
- 02 จังหวัดพิจิตร จำนวน 17,166,214 บาท (53 หมู่บ้าน)
- 03 จังหวัดกระบี่ จำนวน 12,122,733 บาท (141 หมู่บ้าน)
- 04 จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 10,942,595 บาท (179 หมู่บ้าน)
- 05 จังหวัดสงขลา จำนวน 10,599,051 บาท (83 หมู่บ้าน)

* 5 จังหวัดที่ไม่มีปัญหาการค้างชำระเงินยืมตามสัญญา ปี 2564* : นครปฐม มุกดาหาร สุรินทร์ สุโขทัย อุดรธานี

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนเข้มแข็งพึ่งตนเองได้ ภายในปี 2565
กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ปี กรมการพัฒนาชุมชน
สร้างสรรค์ชุมชน สร้างคน สร้างชาติ

รายงานผลการติดตาม ตรวจสอบเงินทุนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.)
ที่มีปัญหาด้านการชำระเงินยืมตามสัญญา ปี พ.ศ. 2564

จังหวัดที่มีเงินทุนโครงการ กข.คจ. คงเหลือ ที่อยู่ระหว่างเร่งรัดติดตามฯ

จำนวนหมู่บ้านคงเหลือที่อยู่ระหว่างติดตามฯ
● 301 หมู่บ้าน ●

จำนวนเงินคงเหลือที่อยู่ระหว่างติดตามฯ
217,903,107 บาท

- ร้อยละ 60 ขึ้นไป (22 จังหวัด)
- ร้อยละ 40 – 59.99 (16 จังหวัด)
- ร้อยละ 20 – 39.99 (16 จังหวัด)
- ร้อยละ 1 – 19.99 (12 จังหวัด)
- ไม่มีเงินทุนที่อยู่ระหว่างติดตามฯ (10 จังหวัด)

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนเข้มแข็งพึ่งตนเองได้ ภายในปี 2565
กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ปี กรมการพัฒนาชุมชน
สร้างสรรค์ชุมชน สร้างคน สร้างชาติ

แผนการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

โครงการแก้ไขปัญหา
ความยากจน
(กข.คจ.)

1. สร้างความเข้มแข็งโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) ตามหลักธรรมาภิบาล จำนวน 5,800 กองทุน
2. สนับสนุนการดำเนินงานโครงการสร้างความเข้มแข็งโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) ตามหลักธรรมาภิบาล
3. จัดทำคู่มือบัญชีโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.)
4. เวทีทบทวนแนวทางการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.)

การขับเคลื่อนงานโครงการเสริมสร้างศักยภาพกองทุนชุมชน และการเข้าถึงแหล่งทุน

หลักการและเหตุผล

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาประเทศ ภายใต้วิสัยทัศน์ “**ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว** ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๑๖) ประเด็น เศรษฐกิจฐานรากเข้มแข็ง ซึ่งการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากเป็นการดำเนินการที่สำคัญในการพัฒนาและยกระดับประเทศให้เป็นประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง เป็นการวางรากฐานที่มั่นคงให้กับเศรษฐกิจไทยในอนาคตโดยการส่งเสริมเศรษฐกิจระดับชุมชนท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพในการแข่งขัน สามารถพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งจะช่วยก่อให้เกิดการยกระดับมาตรฐานการครองชีพและความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนให้ดีขึ้น และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความยากจน ความเหลื่อมล้ำ และความไม่เสมอภาคตามเป้าหมายการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติ ๔ โดยเฉพาะด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ผ่านการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและพฤติกรรม และด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยการพัฒนาและส่งเสริมการสร้างมูลค่าสินค้าเกษตร เพื่อสร้างรายได้ให้เกษตรกรและการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ที่ผ่านมา ปัญหาด้านโครงสร้างทางเศรษฐกิจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความยากจนและความเหลื่อมล้ำ โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรและแรงงานทั่วไป ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่มีรายได้น้อยและไม่มั่นคง จากการสรุปผลที่สำคัญ การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. ๒๕๖๓ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าครัวเรือนทั่วประเทศ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเฉลี่ยเดือนละ ๒๑,๓๒๙ บาท โดยร้อยละ ๘๗.๐ เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค และร้อยละ ๑๓.๐ เป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค (เช่น ค่าภาษี ของขวัญ เบี้ยประกันภัย ซื้อมากินแบ่ง/หวยดอกเบ๊ย) และจากการวิเคราะห์ผลกระทบทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมไทย ในภาวะการระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยที่ตีอาร์ทไธ ระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน ๒๕๖๓ พบว่า ร้อยละ ๗๓.๒ มีรายได้ลดลงหลังเกิดการระบาด โดยในจำนวนนี้ ร้อยละ ๓๙.๙ มีรายได้ลดลงมากกว่าครึ่งหนึ่ง และพบว่าผู้มีการศึกษาต่ำ มีความเสี่ยงที่จะมีรายได้ลดมากกว่าผู้มีรายได้สูง ร้อยละ ๘ ย้ายที่อยู่ระหว่างการระบาด โดยคาดว่าจะเป็นการย้ายกลับภูมิลำเนา ๑๖.๒% กลายเป็นคนว่างงาน ในขณะที่ ร้อยละ ๑.๗ ออกจากกำลังแรงงาน เป็นต้น จากการที่ประชากรมีอาชีพเกษตรกรรมและแรงงานทั่วไป คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๕๕.๕ และอาชีพอิสระ ร้อยละ ๓๕ ของกลุ่มประชากรร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้น้อยที่สุด โดยส่วนมากประสบปัญหาการเข้าถึงทรัพยากรต่าง ๆ รวมถึงที่ดินทำกิน การเข้าถึงแหล่งทุน ขาดองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสำหรับการวางแผนการพัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์ รวมทั้งยังมีพฤติกรรมขาดการออมและมีแนวโน้มจะมีหนี้สินที่สะสมเรื้อรัง การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากจึงเป็นความคาดหวังในการที่จะคิด หาวิธีจัดการแก้ไขความยากจนและความเหลื่อมล้ำอย่างถูกต้อง มีความยั่งยืนโดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

กรมการพัฒนาชุมชน โดยสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน มีภารกิจในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ กรมการพัฒนาชุมชน “เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนพึ่งตนเองได้ภายในปี ๒๕๖๕” ตามแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ (๑๖) ประเด็น เศรษฐกิจฐานรากเข้มแข็ง ด้วยการพัฒนาเสริมสร้างทุนชุมชน ให้มีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล ตามภารกิจงานสำคัญ ซึ่งประกอบด้วย ๑) ดูแลเศรษฐกิจระดับครัวเรือน ด้วยโครงการแก้ไขปัญหา ความยากจน (กข.คจ.) ซึ่งมีอยู่จำนวน ๒๙,๒๓๑ หมู่บ้าน เงินทุนโครงการฯ จำนวน ๘,๙๑๕ ล้านบาท จำนวนครัวเรือนที่ ได้รับเงินยืม ๑.๒ ล้านครัวเรือน จำนวนเงินที่ครัวเรือนได้รับเงินยืม ๗,๖๐๕ ล้านบาท และ ๒) การเพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจ ฐานราก ด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในการแก้ไขปัญหาด้านการเงิน การลงทุนประกอบอาชีพของประชาชน และการจัดสวัสดิการชุมชน

ปัจจุบันมีกลุ่มจำนวน ๒๓,๑๐๓ กลุ่ม มีสมาชิก จำนวน ๓.๒ ล้านคน มีเงินสะสมสะสม ๔๓,๔๐๖ ล้านบาท มีสมาชิกกู้เงิน จำนวน ๑.๗ ล้านคน มีเงินกู้จำนวน ๓๔,๕๘๒ ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๕) โดยมีพัฒนาการ ผู้ประสานงานตำบล ในพื้นที่ ๗๖ จังหวัด ๘๗๘ อำเภอ ๗,๒๕๕ ตำบล จำนวน ๓,๖๔๗ คน ทำหน้าที่เป็นกลไกใน การส่งเสริมสนับสนุนขับเคลื่อนกองทุนชุมชนให้บรรลุเป้าหมายเศรษฐกิจฐานรากเข้มแข็ง เกิดการรวมกลุ่มทาง เศรษฐกิจของชุมชน มีการส่งเสริมให้เกิดการออมในชุมชนเพิ่มขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งทุน ที่มีอยู่ในชุมชน เพื่อนำเงินทุนไปประกอบอาชีพในการสร้างรายได้ให้แก่ครัวเรือน ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายประชาชนมี คุณภาพชีวิตดีมีความสุข ด้วยการจัดสวัสดิการของกองทุนที่มีอยู่ในชุมชน ตั้งแต่เกิด แก่ เจ็บ หรือตาย เกิดการเกื้อกูล กันในชุมชนได้อย่างยั่งยืน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน มีการบูรณาการ ตามแผนงานบูรณาการการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก ตามยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาค ทางสังคม ในการส่งเสริมให้กองทุนชุมชน มีประสิทธิภาพ มีความเข้มแข็งตามหลักธรรมาภิบาล สนับสนุนการ ดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้ประชาชนมีองค์ความรู้ด้านทุนชุมชน มีภูมิคุ้มกัน ทางด้านการเงิน เพื่อรองรับสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมให้ประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งทุนที่มีอยู่ใน ชุมชน เพื่อนำเงินทุนไปประกอบอาชีพสร้างรายได้ให้กับครอบครัว ส่งผลให้เศรษฐกิจฐานรากมีความมั่นคง ชุมชน พึ่งตนเองได้ในที่สุด

วัตถุประสงค์

- เพื่อส่งเสริมกองทุนชุมชนให้มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
- เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งทุนและนำเงินทุนไปประกอบอาชีพได้
- เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้กองทุนชุมชนสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ มีสื่อประชาสัมพันธ์ ในการดำเนินงานตาม หลักธรรมาภิบาลได้

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน ได้รับการอนุมัติให้จัดทำโครงการตามแผนการปฏิบัติงานและ แผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โครงการเสริมสร้างศักยภาพกองทุนชุมชน และการเข้าถึง แหล่งทุน งบประมาณ ๔๑,๖๒๙,๕๐๐ บาท (สี่สิบเอ็ดล้านหกแสนสองหมื่นเก้าพันห้าร้อยบาทถ้วน)

กิจกรรมที่ ๑ Mobile Clinic สร้างสุขกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้กองทุนชุมชนมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้ และส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งทุน ที่มีอยู่ในชุมชนเพื่อนำเงินทุนไปประกอบอาชีพในการสร้างรายได้ให้แก่ตนเอง โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

๑. กรรมการพัฒนาชุมชน จัดทำแนวทางการบริหารจัดการกองทุนชุมชนให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

๒. กรรมการพัฒนาชุมชนกำหนดเป้าหมายกองทุนชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๖,๐๐๐ กลุ่ม/กองทุน (โครงการแก้ไขปัญหาค่าความยากจน (กข.คจ.) จำนวน ๔,๐๐๐ กองทุน และกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน ๒,๐๐๐ กลุ่ม) และดำเนินการโดยไม่ใช้งบประมาณ ๓,๐๐๐ กลุ่ม/กองทุน (โครงการแก้ไขปัญหาค่าความยากจน (กข.คจ.) จำนวน ๑,๓๗๗ กองทุน และกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน ๑,๖๒๓ กลุ่ม)

๓. กรรมการพัฒนาชุมชนแจ้งจังหวัดคัดเลือกกองทุนชุมชนเป้าหมาย เงื่อนไย เป็นกองทุนชุมชนที่ไม่ซ้ำกับกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๔

๔. จังหวัดและอำเภอร่วมกันคัดเลือกกองทุนชุมชน ตามเงื่อนไย (ข้อ ๓)

๕. อำเภอคัดเลือกประชาชนเป้าหมายเพื่อเข้าถึงแหล่งทุนในหมู่บ้านที่เป็นที่ตั้งของกองทุนชุมชนที่ได้คัดเลือกตามข้อ ๔ หมู่บ้านละ ๒๕ คน

๖. จังหวัดทบทวนและจัดทำคำสั่งแต่งตั้งทีมคู่มือ คู่คิด (Move for Fund Team) เป็นทีมปฏิบัติการระดับอำเภออย่างน้อยอำเภอละ ๑ ทีม ๆ ละ ๔ คน ประกอบด้วย

๖.๑ พัฒนาการผู้รับผิดชอบงานทุนชุมชน หรือพัฒนากรผู้ประสานงานตำบล

๖.๒ ตัวแทนคณะกรรมการ หรือปราชญ์ชุมชนด้านกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

๖.๓ ตัวแทนคณะกรรมการหรือปราชญ์ชุมชนด้านโครงการแก้ไขปัญหาค่าความยากจน (กข.คจ.)

๖.๔ คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน หรือปราชญ์ชุมชนด้านเศรษฐกิจพอเพียง

หน้าที่ ๑) ส่งเสริมการประเมินศักยภาพกองทุนชุมชนด้วยแบบประเมินศักยภาพกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล

๒) ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งทุนในชุมชน โดยการกู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพ

๓) ส่งเสริมให้ประชาชนมีการออมเชิงคุณภาพ

๔) ส่งเสริมกิจกรรมเครือข่ายกองทุนชุมชน

๕) ส่งเสริมให้สมาชิกครัวเรือนให้มีการลด ปลดหนี้จากกองทุนที่กู้ยืม

๖) เผื่อระวังปัญหาข้อร้องเรียนอันอาจเกิดขึ้นของกองทุนต่าง ๆ

๗) ส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชน และส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์จัดการการเงินชุมชน

๘) ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานให้อำเภอทราบตามกำหนด

๗. อำเภอลำปางและทีมคูหู่ คู่คิด (Move for Fund Team) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ Mobile Clinic สร้างสุข กองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล จำนวน ๑ วัน กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนชุมชน จำนวน ๑๐ คน โดยมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

๗.๑) วิเคราะห์ปัญหาที่พบจากเกณฑ์ชี้วัดที่ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินศักยภาพกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล

ประเด็นการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตัวอย่างเช่น

- การจัดทำบัญชีที่ไม่เป็นปัจจุบันหรือไม่มีการจัดทำบัญชี
- การดำเนินงานของกลุ่มไม่เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด
- คณะกรรมการดำเนินการไม่โปร่งใส ไม่มีการจัดประชุมคณะกรรมการหรือสมาชิก
- คิดดอกเบี้ยเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด
- ให้นำบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่สมาชิกหรือครัวเรือนเป้าหมายกู้ยืมเงิน
- กลุ่มไม่จัดทำงบกำไร - ขาดดุล
- ไม่มีการปันผลหรือเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิก

ประเด็นการดำเนินงานของโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตัวอย่างเช่น

- การจัดทำบัญชีลูกหนี้ (ค้างชำระ)
- การจัดทำบัญชีครัวเรือนเป้าหมาย
- ทบทวนผู้ที่ได้รับเงินยืมมีชื่ออยู่ในบัญชีครัวเรือนเป้าหมายหรือไม่
- ทบทวนการหมุนเวียนของบัญชีครัวเรือนเป้าหมาย
- ทบทวนครัวเรือนเป้าหมายได้รับเงินยืมเรียงตามลำดับรายได้หรืออื่น ๆ

๗.๒) จัดทำแผนการพัฒนาตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินศักยภาพกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล

๗.๓) ประเมินผลศักยภาพกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล และบันทึกข้อมูลในระบบโปรแกรม www.cddhealthyfund.com

ผลของการดำเนินงานตามกิจกรรมที่ ๑

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน ๒,๐๐๐ กลุ่ม	โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน จำนวน ๔,๐๐๐ กลุ่ม
<ul style="list-style-type: none"> ➢ ระดับก่อนการพัฒนา ระดับที่ ๑ จำนวน ๔๗๑ กลุ่ม <ul style="list-style-type: none"> • พัฒนาเป็นระดับ ๒ จำนวน ๖๓๒ กลุ่ม • พัฒนาเป็นระดับ ๓ จำนวน ๓๓๙ กลุ่ม ➢ ระดับก่อนการพัฒนา ระดับที่ ๒ จำนวน ๘๒๘ กลุ่ม <ul style="list-style-type: none"> • พัฒนาเป็นระดับ ๓ จำนวน ๘๒๘ กลุ่ม ➢ รักษาระดับการพัฒนา ระดับที่ ๓ จำนวน ๒๐๑ กลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ระดับก่อนการพัฒนา ระดับที่ ๑ จำนวน ๙๐๖ กลุ่ม <ul style="list-style-type: none"> • พัฒนาเป็นระดับ ๒ จำนวน ๕๗๖ กลุ่ม • พัฒนาเป็นระดับ ๓ จำนวน ๓๓๐ กลุ่ม ➢ ระดับก่อนการพัฒนา ระดับที่ ๒ จำนวน ๒,๔๐๒ กลุ่ม <ul style="list-style-type: none"> • พัฒนาเป็นระดับ ๓ จำนวน ๒,๔๐๒ กลุ่ม ➢ รักษาระดับการพัฒนา ระดับที่ ๓ จำนวน ๖๙๒ กลุ่ม

กิจกรรมที่ ๒ ส่งเสริมประชาชนเข้าถึงแหล่งทุน โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

๑. อำเภอและทีมคู่หู คู่คิด (Move for Fund Team) จัดประชุมส่งเสริมประชาชนเข้าถึงแหล่งทุน จำนวน ๑ วัน กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่กองทุนชุมชนเป้าหมาย จำนวน ๖,๐๐๐ หมู่บ้าน ๗ ละ ๒๕ คน ดำเนินการ ไตรมาสที่ ๓ เดือนเมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๕ โดยมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

๑) สสำรวจข้อมูลของประชาชนเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมฯ พร้อมทั้งจัดทำทะเบียนประชาชนเข้าถึงแหล่งทุน

๒) สร้างการรับรู้แหล่งทุนที่มีอยู่ในชุมชน อาทิ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หรือกองทุนอื่น ๆ ที่อยู่ในชุมชน

๓) สร้างความรู้ความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงานและระเบียบต่าง ๆ ของกองทุนที่มีอยู่ในชุมชน

๔) สร้างความตระหนักด้านการออมของประชาชน

๕) สนับสนุนให้ประชาชนเป้าหมายสมัครเป็นสมาชิกกองทุนในชุมชน

๖) จับคู่เจรจาระหว่างผู้ประสงค์ขอกู้ยืมเงินและคณะกรรมการกองทุนชุมชน

๗) ผู้ขอกู้ยืมเงินดำเนินการตามระเบียบของกองทุนชุมชนที่ตนเองมีความประสงค์ขอกู้ยืมเงิน

๘) ทีมคู่หู คู่คิด (Move for Fund Team) ติดตามสนับสนุนให้คำแนะนำ ประชาชนเข้าถึงแหล่งทุน และบันทึกข้อมูลประชาชนเข้าถึงแหล่งทุนในระบบโปรแกรม www.cddhealthyfund.com

ผลของการดำเนินงานตามกิจกรรมที่ ๒

ประชาชนเข้าถึงแหล่งทุน เป้าหมาย จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ คน ประชาชนที่เข้าถึงแหล่งทุนที่เข้าร่วมโครงการฯ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑๕๒,๖๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๑.๗๖ ประกอบด้วย

- ประชาชนที่ตกเกณฑ์ จปฐ. จำนวน ๔๓,๒๗๑ คน
- ประชาชนที่อยู่ใน TPMAP. จำนวน ๑๔,๘๔๖ คน
- ประชาชนกลุ่มอื่น ๆ ที่สามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้ แต่ที่ยังไม่ได้กู้ยืมเงิน จำนวน ๙๔,๕๒๓ คน

เป้าหมายการดำเนินงาน

- ผลผลิตปี ๒๕๖๕ : ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเข้าถึงแหล่งทุน ๑๕๐,๐๐๐ คน
- ผลผลิตสะสม : ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเข้าถึงแหล่งทุน ๔๕๘,๐๐๐ คน

ตัวชี้วัดการดำเนินงานตามโครงการ

- เชิงปริมาณ : จำนวนประชาชนกลุ่มเป้าหมายเข้าถึงแหล่งทุน ๑๕๐,๐๐๐ คน
- เชิงคุณภาพ : ร้อยละ ๑๐๐ ของกองทุนชุมชนมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

ผลกระทบ

ผลกระทบต่อประชาชน

- ๑) ประชาชนในชุมชนมีโอกาสเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อนำเงินไปประกอบอาชีพได้
- ๒) กองทุนชุมชนบริหารจัดการกองทุนตามหลักธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้
- ๓) กองทุนชุมชนสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ มีสื่อประชาสัมพันธ์ ในการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลได้

ผลลัพธ์

- ๑) ประชาชนในชุมชนเข้าถึงแหล่งทุนในชุมชน นำเงินไปประกอบอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่ตนเอง
- ๒) กองทุนชุมชนปรับปรุงการบริหารจัดการกองทุนให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้
- ๓) กองทุนชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ มีสื่อประชาสัมพันธ์ในการทำงานของกองทุนชุมชน

ผลผลิต

- ๑) กองทุนชุมชนสามารถยกระดับการพัฒนา จำนวน ๖,๐๐๐ กลุ่ม
- ๒) ประชาชนเข้าถึงแหล่งทุน เป้าหมาย จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ คน ประชาชนที่เข้าถึงแหล่งทุนที่เข้าร่วมโครงการฯ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑๕๒,๖๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๑.๗๖

ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขปรับปรุง

ปัญหาอุปสรรค

- ๑) ผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ทำให้การดำเนินโครงการฯ ในบางพื้นที่ดำเนินการได้ล่าช้า
- ๒) การจัดโครงสร้างส่วนราชการและการแบ่งงานภายในกรมการพัฒนาชุมชนใหม่และการเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านกองทุนชุมชนมีผลให้การดำเนินงานโครงการฯ ชะงักและล่าช้า

แนวทางแก้ไขปรับปรุง

- ๑) มีแผนการดำเนินงาน
- ๒) จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานและประชุมชี้แจงวิธีการปฏิบัติงานให้ผู้รับผิดชอบงานในพื้นที่

ทิศทางการดำเนินงานในปี ๒๕๖๖

จากแผนปฏิบัติการราชการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กรมการพัฒนาชุมชน ได้นำสถานการณ์ปัจจุบัน ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) และแนวโน้มความเปลี่ยนแปลง สำคัญของโลก ที่มีผลกระทบต่อกรมการพัฒนาชุมชน และชุมชน มาใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนปฏิบัติการให้ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์/แผนแม่บท/แผนปฏิรูปประเทศ/แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ หมวด หมายที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม เพื่อมุ่งสู่ วิสัยทัศน์เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเป้าหมาย ที่สำคัญในด้านเศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนมีศักยภาพในการบริหารจัดการและพัฒนาตนเอง ตามภารกิจของ กรมการพัฒนาชุมชนที่ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชน การจัดการความรู้ การอาชีพ การ ออม และการบริหารจัดการเงินทุนของชุมชน เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชน ชุมชน และเครือข่าย องค์กรชุมชน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชนได้กำหนดการขับเคลื่อน การดำเนินงานตามภารกิจโดยการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพแก่ประชาชนที่เป็นสมาชิก ในการส่งเสริมประชาชนเข้าถึง แหล่งทุน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกกองทุนชุมชนและครัวเรือนเป้าหมายของกองทุนชุมชนสามารถ เข้าถึงแหล่งทุน เพื่อนำเงินทุนไปประกอบอาชีพได้ ประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้

กิจกรรมหลักที่ ๑ เสริมสร้างศักยภาพกองทุนชุมชนเพื่อการเข้าถึงแหล่งทุนของประชาชนในชุมชน เพื่อ สร้างและพัฒนากลไกกองทุนชุมชน ให้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานของกองทุนชุมชนให้เป็นแหล่งเงินทุนใน การประกอบอาชีพ เป็นกลไกในการแก้ไขปัญหาหนี้สินในระดับครัวเรือน และสร้างวินัยทางการเงินแก่ประชาชนผู้มี รายได้น้อย ผู้สูงอายุ ผู้ไม่มีอาชีพ และประชาชนเป้าหมาย โดยมีกิจกรรมย่อยดังนี้

๑.๑ การพัฒนาศักยภาพโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามหลักธรรมาภิบาล เป้าหมาย จำนวน ๕,๘๐๐ กองทุน

๑.๒ ประชุมเชิงปฏิบัติการงานทุนชุมชนเสริมสร้างธรรมาภิบาลและการเข้าถึงแหล่งทุน เป้าหมาย จำนวน ๔ รุ่น

๑.๓ ตรวจสอบสภาพทางการเงินและเสริมสร้างศักยภาพกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน ๒,๗๐๐ กลุ่ม

๑.๔ ส่งเสริมศักยภาพเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน ๘๗๘ อำเภอ

๑.๕ การขับเคลื่อนโรงเรียนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน ๒ รุ่น ๆ ละ ๓ หลักสูตร ๆ ละ ๓ วัน

๑.๖ ประเมินศักยภาพศูนย์สวัสดิการตลาด เป้าหมาย ๖๙๓ แห่ง

๑.๗ มหกรรมการออมลดความเหลื่อมล้ำ

กิจกรรมหลักที่ ๒ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนผู้มีรายได้น้อย ผู้สูงอายุ ผู้ไม่มีอาชีพ และประชาชนเป้าหมาย ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้มีอาชีพมีรายได้เพิ่มขึ้นและสามารถพึ่งตนเองได้ เป้าหมาย จำนวน ๒,๕๐๐ กลุ่ม ประชาชนกลุ่มเป้าหมายสามารถเข้าถึงแหล่งทุน จำนวน ๕๐,๐๐๐ คน

กิจกรรมหลักที่ ๓ ส่งเสริมการออมและพัฒนาทักษะการบริหารจัดการทางการเงินของครอบครัวและชุมชน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนผู้มีรายได้น้อย ผู้สูงอายุ ผู้ไม่มีอาชีพ และประชาชนเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาอาชีพ และมีรายได้ มีความรู้ด้านการออม และมีทักษะในการบริหารจัดการทางการเงินของครอบครัว เพื่อลดปัญหาการขาดความมั่นคงทางการเงิน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหา “ครัวเรือนยากจนข้ามรุ่น” ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ ๑๓ หมายความว่า ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม โดยมีกิจกรรมย่อยดังนี้

๓.๑ ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างทีมขับเคลื่อนการออมและการพัฒนาทักษะทางการเงิน (Financial Literacy)

๓.๒ ส่งเสริมการออมและพัฒนาทักษะทางการเงิน (Financial Literacy)

การขับเคลื่อนงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

การส่งเสริมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือนภายใต้การดำเนินงานของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนนับเป็นอีกหนึ่งภารกิจสำคัญที่กรมการพัฒนาชุมชนได้มุ่งเน้น ส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพให้เกิดขึ้นในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการเงินทุนชุมชนให้มีประสิทธิภาพ และเห็นความสำคัญของการแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือน โดยเริ่มต้นที่ระดับครัวเรือน อันเป็นการพัฒนาโครงสร้างทางสังคมควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจระดับฐานรากให้มีความเข้มแข็ง จึงได้ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการบูรณาการเชื่อมโยงการบริหารจัดการของกลุ่ม/องค์กรในชุมชนในชื่อ **“ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน”** โดยมีกลไกขับเคลื่อน คือ คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนที่มาจากตัวแทนของกลุ่ม/องค์กรในชุมชน ทำหน้าที่บริหารจัดการเงินทุนที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดความคุ้มค่ามีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับกรอบของงาน ๓ มิติ ทั้งการจัดการหนี้สิน การจัดการเศรษฐกิจ และการปรับทัศนคติในการใช้ชีวิตประจำวันตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน นำไปสู่เป้าหมาย คือ **“การลดหนี้/ปลดหนี้”**

ปัจจุบัน กรมการพัฒนาชุมชนมีศูนย์จัดการกองทุนชุมชนที่อยู่ในความรับผิดชอบ จำนวน ๑,๒๔๕ แห่ง (ในพื้นที่ ๗๖ จังหวัด ๘๗๘ อำเภอ) โดยมีจำนวนครัวเรือนที่เข้าร่วมกิจกรรมการบริหารจัดการหนี้ “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้” ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๕ จำนวนทั้งสิ้น ๑๐๖,๔๑๐ ครัวเรือน และมีจำนวนครัวเรือนที่สามารถบริหารจัดการหนี้ได้ (ปรับโครงสร้างหนี้) จำนวนทั้งสิ้น ๖๐,๒๘๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๖๕

เป้าหมายการดำเนินงาน

ผลผลิตปี ๒๕๖๕

๑. จัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน จำนวน ๑๐๗ แห่ง ในพื้นที่ ๗๖ จังหวัด
๒. ครัวเรือนได้รับการบริหารจัดการหนี้ จนสามารถลดหนี้/ปลดหนี้ได้ จำนวน ๙,๒๗๓ ครัวเรือน
๓. มีศูนย์จัดการกองทุนชุมชนต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้ จำนวน ๒๗ แห่ง

ผลผลิตสะสม

๑. มีศูนย์จัดการกองทุนชุมชน จำนวน ๑,๒๔๕ แห่ง

๒. ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้ จำนวน ๘๑ แห่ง ในพื้นที่ ๗๖ จังหวัด

๓. จำนวนครัวเรือนที่สามารถบริหารจัดการหนี้ได้ (ปรับโครงสร้างหนี้) จำนวนทั้งสิ้น ๖๐,๒๘๒ ครัวเรือน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ❖ ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑๒,๗๖๔ ครัวเรือน
- ❖ ปี ๒๕๖๑ จำนวน ๑๒,๘๒๔ ครัวเรือน
- ❖ ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑๕,๒๐๒ ครัวเรือน
- ❖ ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๕,๐๘๓ ครัวเรือน
- ❖ ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๕,๑๓๖ ครัวเรือน
- ❖ ปี ๒๕๖๕ จำนวน ๙,๒๗๓ ครัวเรือน

ตัวชี้วัดการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

๑. ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนได้รับการจัดตั้ง จำนวน ๑๐๗ แห่ง

๒. ครัวเรือนได้รับการบริหารจัดการหนี้ สามารถลดหนี้/ปลดหนี้ จำนวน ๗,๗๐๔ ครัวเรือน

๓. ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนได้รับการยกระดับเป็นต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้ จำนวน ๒๗ แห่ง

เชิงคุณภาพ

ครัวเรือนเป้าหมายมีการสร้างวินัยทางการเงิน มีการออม ปรับพฤติกรรมทางการเงินที่ดีขึ้น น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต และได้รับการพัฒนาอาชีพ มีการลดรายจ่าย และมีรายได้เพิ่มขึ้น

ผลกระทบ

(๑) **ครัวเรือนเป้าหมาย** ได้รับถ่ายทอดองค์ความรู้ให้เกิดความตระหนักในการส่งเสริมการออม การวางแผนการใช้จ่ายเงิน และการมีวินัยทางการเงิน มีความรู้ทักษะทางการเงิน (Financial literacy) และสามารถนำไปใช้ในบริบทของครัวเรือนที่เหมาะสม และได้สนับสนุนงบประมาณส่งเสริมอาชีพในรูปแบบ “กองทุนสำนึกดี” เพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับครัวเรือนเป้าหมาย และปรับเปลี่ยนการดำเนินชีวิตตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๒) **ชุมชน** มีการบูรณาการความร่วมมือของกลุ่ม/องค์กร เป็นกลไกการขับเคลื่อนงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนและบริหารจัดการหนี้ของประชาชน ผู้นำชุมชน/ประธานกลุ่มองค์กร ได้บูรณาการการทำงานร่วมกัน ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ส่งเสริมการพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๓) **กรมการพัฒนาชุมชน** ลงพื้นที่ติดตาม สนับสนุนเชิงวิชาการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนทั้งที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ โดยมีข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงาน เพื่อศึกษาปัจจัยและปัญหาในการบริหารจัดการหนี้ ตลอดจนเป็นการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนที่ประสบความสำเร็จ

ผลลัพธ์

(๑) ครัวเรือนเป้าหมายสามารถบริหารจัดการหนี้ตนเอง ตามบริบทของครัวเรือน

(๒) มีการประชาสัมพันธ์ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้

ผลผลิต

(๑) ความสำเร็จในการบูรณาการกองทุนชุมชน/องค์กร เพื่อจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

(๒) มีกลุ่มอาชีพที่สามารถสร้างงาน สร้างรายได้ แก่ครัวเรือนเป้าหมายของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

ปัญหาและอุปสรรค

การขาดความรู้ความเข้าใจในรูปแบบการบริหารจัดการหนี้ ที่เหมาะสมต่อครัวเรือนเป้าหมายและบริบทของ ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

แนวทางแก้ไขปรับปรุง

จัดทำแนวทางดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ทั้งในรูปแบบการจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน รูปแบบการบริหารจัดการหนี้ รวมถึงการบริหารจัดการหนี้ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ให้ประสบความสำเร็จ

ก้าวต่อไปในการขับเคลื่อนงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ปี ๒๕๖๖

- ❖ จัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ๔๐๐ แห่ง ในพื้นที่ที่ได้รับการประเมินศักยภาพ และความพร้อม ในการจัดตั้ง
- ❖ พัฒนาศูนย์จัดการกองทุนชุมชน จำนวน ๑,๖๔๕ แห่ง ให้สามารถเป็นกลไกการบริหารจัดการหนี้สิน ของประชาชนโดยชุมชน
- ❖ ส่งเสริมและพัฒนาเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน เป็นผู้เชี่ยวชาญงานชุมชน

การขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนตามแนวพระราชดำริ

โครงการ ๙ ; ๑๐ ปฏิบัติบูชา “สืบสาน รักษา ต่อยอด” เพื่อพัฒนาชุมชน ประจำปี ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานแนวคิดและทฤษฎีหลากหลาย ครอบคลุมและเกี่ยวพันกับกระบวนการพัฒนาหลายสาขา ก่อคุณูปการอันยิ่งใหญ่แก่การสงเคราะห์ช่วยเหลือ และยกระดับคุณภาพชีวิตของพลสกนิกรเป็นอเนกอนันต์มาโดยตลอดระยะเวลาที่ทรงครองสิริราชสมบัติ อีกทั้งพระองค์ยังได้พระราชทานพระราชดำริให้จัดตั้ง “ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ขึ้นตามภูมิภาคต่างๆ จำนวน ๖ ศูนย์ เพื่อเป็นศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จโดยมีการศึกษา ทดลอง และสาธิตด้านต่างๆ เช่น ด้านการเกษตร ปศุสัตว์ ประมง ตลอดจนการพัฒนาทางด้านสังคม และงานศิลปอาชีพ เพื่อให้ผู้สนใจได้ศึกษาดูงาน ซึ่งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้มีการนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปส่งเสริมให้แก่ประชาชนในพื้นที่รอบศูนย์ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณแก่ปวงชนชาวไทย และสนองพระราชปณิธานพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ในการสืบสาน รักษา ต่อยอด แนวพระราชดำริ ฯ

กรมการพัฒนาชุมชน จึงได้จัดทำโครงการ ๙ ; ๑๐ ปฏิบัติบูชา “สืบสาน รักษา ต่อยอด” เพื่อพัฒนาชุมชนขึ้น เพื่อใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมสนับสนุนหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในการน้อมนำแนวพระราชดำริฯ ไปใช้และเป็นตัวอย่างในการขยายผลสำเร็จไปยังหมู่บ้านอื่น โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการ ดังนี้

๑) เพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณแก่ปวงชนชาวไทย และสนองพระราชปณิธานพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ในการสืบสาน รักษา ต่อยอด แนวพระราชดำริฯ

๒) เพื่อปฏิบัติบูชา สืบสาน รักษา และต่อยอด แนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สู่การปฏิบัติของประชาชน โดยการส่งเสริมสนับสนุนของกรมการพัฒนาชุมชน ร่วมกับ ๗ ภาคีเครือข่าย

และ ๓) เพื่อส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ หมู่บ้านที่นำแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ไปประยุกต์ใช้

กลุ่มเป้าหมาย

หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๖ แห่ง รวมจำนวน ๑๔๕ หมู่บ้าน

สถานที่ดำเนินการ

จังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา เพชรบุรี นราธิวาส เชียงใหม่ และจังหวัดสกลนคร

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ไตรมาสที่ ๓ - ๔ (เดือนเมษายน – กันยายน ๒๕๖๕)

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. **กำหนดเกณฑ์การประเมินและจัดระดับหมู่บ้าน** กรมการพัฒนาชุมชน จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ส่วนกลาง ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรมการพัฒนาชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคีเครือข่าย จำนวน ๑๙ หน่วยงาน และจัดประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อจัดทำเกณฑ์การประเมินและจัดระดับหมู่บ้าน เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔ ณ ห้องสัมมนา ๓๐๐๓ ชั้น ๓ กรมการพัฒนาชุมชน

๒. **สร้างกลไกการประเมินผล** จังหวัดที่เป็นที่ตั้งของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ แต่งตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัด และคณะกรรมการระดับอำเภอ

๓. **ประเมินผลการดำเนินงานหมู่บ้าน** คณะทำงานระดับอำเภอ นำเกณฑ์การประเมินผลฯ ไปใช้ในการประเมินผลหมู่บ้าน โดยคณะกรรมการระดับอำเภอดำเนินการประเมินผลหมู่บ้าน และคัดเลือกหมู่บ้านที่ผ่านการประเมิน จำนวนจังหวัดละ ๙ หมู่บ้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ จำนวน ๓ หมู่บ้าน ด้านสังคม จำนวน ๓ หมู่บ้าน และด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน ๓ หมู่บ้าน และคณะกรรมการระดับอำเภอนำผลการประเมินมาจัดระดับหมู่บ้าน

๔. **คัดเลือกหมู่บ้านต้นแบบ** คณะกรรมการระดับจังหวัดคัดเลือกหมู่บ้านต้นแบบ จากจังหวัดละ ๙ หมู่บ้าน ให้เหลือจำนวนจังหวัดละ ๓ หมู่บ้าน ได้แก่ ด้านสังคม จำนวน ๑ หมู่บ้าน ด้านเศรษฐกิจ จำนวน ๑ หมู่บ้าน และด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน ๑ หมู่บ้าน

๕. **ถอดบทเรียนหมู่บ้านต้นแบบ** นักวิชาการพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ ดำเนินการถอดบทเรียนความสำเร็จของหมู่บ้านต้นแบบ และสนับสนุนการจัดทำโครงการพัฒนาหมู่บ้านตามแนวพระราชดำริ ซึ่งได้รับสนับสนุนงบประมาณดำเนินการจากกรมการพัฒนาชุมชน จำนวน ๑๘ หมู่บ้าน

๖. **เผยแพร่และยกย่องเชิดชูเกียรติหมู่บ้านต้นแบบ** กรมการพัฒนาชุมชนมอบโล่รางวัล หมู่บ้านต้นแบบ การน้อมนำแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ จำนวน ๑๘ รางวัล โดยผู้ว่าราชการจังหวัด ๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัด ฉะเชิงเทรา จันทบุรี เพชรบุรี เชียงใหม่ สกลนคร และจังหวัดนราธิวาส เป็นผู้มอบโล่รางวัล

งบประมาณ

งบประมาณ จำนวน ๕,๑๘๘,๐๐๐ บาท (ห้าล้านหนึ่งแสนแปดหมื่นแปดพันบาทถ้วน) ประกอบด้วย ๒ กิจกรรม ดังนี้

๑. การประกวดหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ งบประมาณ ๓,๐๖๙,๐๐๐ บาท (สามล้านหกหมื่นเก้าพันบาทถ้วน) ประกอบด้วย ๗ กิจกรรม ดังนี้

๑) จังหวัดฉะเชิงเทรา จันทบุรี เพชรบุรี เชียงใหม่ สกลนคร และจังหวัดนราธิวาส แต่งตั้งคณะกรรมการ จำนวน ๑ คณะ

๒) กำหนดการรับสมัคร และแนวทางการรับสมัครให้เหมาะสมกับสถานการณ์

๓) พิจารณาคัดเลือกหมู่บ้านต้นแบบการน้อมนำแนวพระราชดำริไปปฏิบัติ จำนวน ๓ หมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๑ ด้าน ได้แก่ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านสิ่งแวดล้อม

๔) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจัดประชุมคณะกรรมการระดับจังหวัด ครั้งที่ ๑ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓๐ คน งบประมาณ จำนวน ๙,๐๐๐ บาท สารสำคัญ ดังนี้ (๑) ชี้แจงทำความเข้าใจโครงการฯ และเกณฑ์การประกวดหมู่บ้านต้นแบบการน้อมนำแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ (๒) กำหนดรูปแบบการประชาสัมพันธ์โครงการฯ และประชาสัมพันธ์การรับสมัคร (๓) จัดทำกำหนดการรับสมัครและแนวทางการรับสมัคร (๔) จัดทำแผนปฏิบัติงาน และอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

๕) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ดำเนินการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์โครงการฯ และดำเนินการตามแผนปฏิบัติงาน ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการระดับจังหวัด งบประมาณ จังหวัดละ ๓๐,๐๐๐ บาท

๖) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ดำเนินการดังนี้ ๑) เชิญชวนและประชาสัมพันธ์การประกวดหมู่บ้านต้นแบบการน้อมนำแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ ๒) ชี้แจง ทำความเข้าใจหลักเกณฑ์การประกวด ๓) เป็นพี่เลี้ยงให้คำปรึกษาแนะนำแก่หมู่บ้านที่ส่งผลงานเข้าประกวด ๔) ตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องของเอกสารผลงานก่อนนำส่งคณะกรรมการระดับจังหวัด

๗) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจัดประชุมคณะกรรมการระดับจังหวัด ครั้งที่ ๒ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓๐ คน งบประมาณ จำนวน ๙,๐๐๐ บาท เพื่อพิจารณาคัดเลือกหมู่บ้านที่มีผลงานผ่านเกณฑ์ จำนวน ๙ หมู่บ้าน ได้แก่ ด้านสังคม ๓ หมู่บ้าน ด้านเศรษฐกิจ ๓ หมู่บ้าน และด้านสิ่งแวดล้อม ๓ หมู่บ้าน

๘) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจัดประชุมคณะกรรมการระดับจังหวัด ครั้งที่ ๓ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓๐ คน งบประมาณ ๙,๐๐๐ บาท เพื่อพิจารณาคัดเลือกหมู่บ้านที่ผ่านเกณฑ์ ตามข้อ ๗ ให้เป็นหมู่บ้านต้นแบบการน้อมนำแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ จำนวน ๓ หมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๑ ด้าน ได้แก่ ด้านสังคม จำนวน ๑ หมู่บ้าน ด้านเศรษฐกิจ จำนวน ๑ หมู่บ้าน และด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน ๑ หมู่บ้าน โดยให้มีการนำเสนอโครงการพัฒนาหมู่บ้านผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ผลการประกวดหมู่บ้านต้นแบบการรื้อมาแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้
โครงการ ๙ ; ๑๐ ปฏิบัติบูชา "สืบสาน รักษา ต่อยอด" เพื่อพัฒนาชุมชน ประจำปี ๒๕๖๕

ลำดับ	จังหวัด / รางวัล	ชื่อหมู่บ้านต้นแบบการรื้อมาแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้	ชื่อโครงการที่ได้รับรางวัลพัฒนาหมู่บ้าน
ชนะเลิศ	ฉะเชิงเทรา	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขากินอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	
		บ้านเป็นน้อย หมู่ที่ ๒๐ ตำบลท่าตะเียบ อำเภอท่าตะเียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา	สืบสาน รักษา อนุรักษ์ผ้าชุมชน
		บ้านปลายคลอง ๑๘ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลหนองทอง อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา	ต่อยอดผลิตภัณฑ์กลุ่มอาชีพน้ำจืดแกงเพื่อเพิ่มรายได้
รองชนะเลิศ	ฉะเชิงเทรา	บ้านหมู่ใหญ่ หมู่ที่ ๓ ตำบลแสนสุข อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา	ศูนย์เรียนรู้การบริหารจัดการขยะ บ้านหมู่ใหญ่
		บ้านสงวนอ้าง หมู่ที่ ๘ ตำบลเสม็ดใต้ อำเภอบางลา จังหวัดฉะเชิงเทรา	ปลูกผักในโรงเรือน (ผักกางมุ้ง) ต้นแบบ
		บ้านคลองจระเข้ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลท่าไข่ อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา	แปรรูปกล้วยเชื่อมพร้อมด้วยพลังงานแสงอาทิตย์
ชนะเลิศ	ฉะเชิงเทรา	บ้านบึงกระจับ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแหวน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา	คลองสวย น้ำใส บ้านบึงกระจับ
		ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	
		บ้านปายี่ หมู่ที่ ๘ ตำบลคกพร อำเภอคลอง จังหวัดฉะเชิงเทรา	ศูนย์สุขภาพปายี่ สร้างสุขให้ชุมชน (สุขภาพดีเริ่มต้นได้ที่ศูนย์สุขภาพชุมชน)
รองชนะเลิศ	ฉะเชิงเทรา	บ้านคลองขอน หมู่ที่ ๘ ตำบลคลองตาด อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา	ขยายผลการเลี้ยงสิ่งพันธุ์ ๖ เศรษฐกิจที่ยั่งยืน
		บ้านฉะเชิงเทรา หมู่ที่ ๓ ตำบลฉะเชิงเทรา อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา	สร้างฝายชะลอน้ำ ปลูกป่าทดแทน เพิ่มมูลค่าขยะอย่างยั่งยืน
		บ้านคังกระเบน หมู่ที่ ๘ ตำบลคลองขุด อำเภอท่าใหม่ จังหวัดฉะเชิงเทรา	ศูนย์เรียนรู้ร่วมใจสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
ชนะเลิศ	ฉะเชิงเทรา	บ้านเป็น หมู่ที่ ๑ ตำบลบางสระเก้า อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดฉะเชิงเทรา	การสืบทอดและรักษาภูมิปัญญาเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน
		บ้านเสม็ดงาม หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองบัว อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา	พัฒนาป้ายขายเลนบ้านเสม็ดงาม หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองบัว
		ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	
รองชนะเลิศ	ฉะเชิงเทรา	บ้านสะพานหิน หมู่ที่ ๒ ตำบลไร่ส้ม อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี	พัฒนาแหล่งเรียนรู้ในบราวน สืบสาน ภูมิปัญญาข้าวไทย
		บ้านดงตากัด หมู่ที่ ๒ ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี	ศูนย์เรียนรู้บ้านดงตากัด ศูนย์ฝึกอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
		บ้านอ่าวคีตา หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี	การส่งเสริมสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้านและการฟื้นฟูชุมชน (สิ่งแวดล้อมครอบครัว ครอบครัวยั่งยืน)
รองชนะเลิศ	ฉะเชิงเทรา	บ้านหนองน้ำลาด หมู่ที่ ๓ ตำบลไร่ขาม อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี	ศูนย์เรียนรู้พัฒนาอาชีพชุมชน ตามสายวิถีใจพอเพียง
		บ้านวังหีบ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลท่าค้อ อำเภอท่าม่วง จังหวัดเพชรบุรี	๙ ; ๑๐ ปฏิบัติบูชา "สืบสาน รักษา ต่อยอด" เพื่อพัฒนาชุมชนด้วย ๒
		บ้านลำเสือ หมู่ที่ ๓ ตำบลแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี	ศูนย์เพาะข้าวล้าไม้บ้านลำเสือ เพื่อแจก แลก ขาย เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว
ชนะเลิศ	เชียงใหม่	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	
		บ้านแม่ดอกแดง หมู่ที่ ๑ ตำบลเชียงเคี่ยน อำเภอค้อยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่	บริหารจัดการชุมชนบ้านแม่ดอกแดงสู่ความยั่งยืนตามแนวพระราชดำริ
		บ้านโป่งสามัคคี หมู่ที่ ๖ ตำบลป่าเมี่ยง อำเภอค้อยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่	ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงจอบและเปิดเมนคาร์ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ความยั่งยืน
รองชนะเลิศ	เชียงใหม่	บ้านป้อม หมู่ที่ ๓ ตำบลห้วยแก้ว อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่	หมู่บ้านพืชมักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
		บ้านแม่กำปอง หมู่ที่ ๓ ตำบลห้วยแก้ว อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่	ตลาดชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวบ้านแม่กำปอง
		บ้านห้วยม่วงฝิงฮาย หมู่ที่ ๖ ตำบลแม่ออน อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่	ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการถักและแกะสลักตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ความยั่งยืน
ชนะเลิศ	สกลนคร	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	
		บ้านดงยอ หมู่ที่ ๖ ตำบลพังยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนต้นแบบ ๙ ต่อ ๑๐ สืบสาน รักษา ต่อยอด
		บ้านนาเลา หมู่ที่ ๖ ตำบลพังยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร	พัฒนาศักยภาพศูนย์สาธิตการตลาดบ้านนาเลา
รองชนะเลิศ	สกลนคร	บ้านหนองไผ่ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร	ปลูกไม้สร้างเศรษฐกิจ พลิกชีวิตประชาชนคนหนองไผ่
		บ้านนาแก้ว หมู่ที่ ๕ ตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร	ศูนย์เรียนรู้ชุมชน "สืบสาน รักษา ต่อยอด" เพื่อพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน
		บ้านพัฒนา หมู่ที่ ๕ ตำบลพัฒนา อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม	พัฒนาทักษะการแปรรูปผ้าไหมพื้นบ้าน
รองชนะเลิศ	สกลนคร	บ้านม่วงคำ หมู่ที่ ๕ ตำบลนาตาล อำเภอเมืองสกลนคร	ปรับปรุงภูมิทัศน์ พัฒนาสิ่งแวดล้อมบ้านม่วงคำ

รองชนะเลิศ	ฉะเชิงเทรา	บ้านดงตากัด หมู่ที่ ๒ ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี	ศูนย์เรียนรู้บ้านดงตากัด ศูนย์ฝึกอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
		บ้านอ่าวคีตา หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี	การส่งเสริมสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้านและการฟื้นฟูชุมชน (สิ่งแวดล้อมครอบครัว ครอบครัวยั่งยืน)
		บ้านหนองน้ำลาด หมู่ที่ ๓ ตำบลไร่ขาม อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี	ศูนย์เรียนรู้พัฒนาอาชีพชุมชน ตามสายวิถีใจพอเพียง
รองชนะเลิศ	ฉะเชิงเทรา	บ้านวังหีบ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลท่าค้อ อำเภอท่าม่วง จังหวัดเพชรบุรี	๙ ; ๑๐ ปฏิบัติบูชา "สืบสาน รักษา ต่อยอด" เพื่อพัฒนาชุมชนด้วย ๒
		บ้านลำเสือ หมู่ที่ ๓ ตำบลแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี	ศูนย์เพาะข้าวล้าไม้บ้านลำเสือ เพื่อแจก แลก ขาย เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว
		ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	
รองชนะเลิศ	เชียงใหม่	บ้านแม่ดอกแดง หมู่ที่ ๑ ตำบลเชียงเคี่ยน อำเภอค้อยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่	บริหารจัดการชุมชนบ้านแม่ดอกแดงสู่ความยั่งยืนตามแนวพระราชดำริ
		บ้านโป่งสามัคคี หมู่ที่ ๖ ตำบลป่าเมี่ยง อำเภอค้อยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่	ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงจอบและเปิดเมนคาร์ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ความยั่งยืน
		บ้านป้อม หมู่ที่ ๓ ตำบลห้วยแก้ว อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่	หมู่บ้านพืชมักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
รองชนะเลิศ	เชียงใหม่	บ้านแม่กำปอง หมู่ที่ ๓ ตำบลห้วยแก้ว อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่	ตลาดชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวบ้านแม่กำปอง
		บ้านห้วยม่วงฝิงฮาย หมู่ที่ ๖ ตำบลแม่ออน อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่	ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการถักและแกะสลักตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ความยั่งยืน
		บ้านป่าสักงาม หมู่ที่ ๑ ตำบลลาวเหนือ อำเภอค้อยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่	พัฒนาศักยภาพและขยายผลการเลี้ยงผึ้งในรัง สร้างงาน สร้างอาชีพ และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติบ้านป่าสักงามตามแนวพระราชดำริให้ยั่งยืน
ชนะเลิศ	สกลนคร	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	
		บ้านดงยอ หมู่ที่ ๖ ตำบลพังยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนต้นแบบ ๙ ต่อ ๑๐ สืบสาน รักษา ต่อยอด
		บ้านนาเลา หมู่ที่ ๖ ตำบลพังยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร	พัฒนาศักยภาพศูนย์สาธิตการตลาดบ้านนาเลา
รองชนะเลิศ	สกลนคร	บ้านหนองไผ่ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร	ปลูกไม้สร้างเศรษฐกิจ พลิกชีวิตประชาชนคนหนองไผ่
		บ้านนาแก้ว หมู่ที่ ๕ ตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร	ศูนย์เรียนรู้ชุมชน "สืบสาน รักษา ต่อยอด" เพื่อพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน
		บ้านพัฒนา หมู่ที่ ๕ ตำบลพัฒนา อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม	พัฒนาทักษะการแปรรูปผ้าไหมพื้นบ้าน
รองชนะเลิศ	สกลนคร	บ้านม่วงคำ หมู่ที่ ๕ ตำบลนาตาล อำเภอเมืองสกลนคร	ปรับปรุงภูมิทัศน์ พัฒนาสิ่งแวดล้อมบ้านม่วงคำ

ชนะเลิศ	นราธิวาส	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาทิวเขาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ชื่อโครงการที่ได้รับรางวัลพัฒนาหมู่บ้าน
รองชนะเลิศ	นราธิวาส	บ้านบ่อทอง หมู่ที่ ๒ ตำบลโฆษิต อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส	จัดตั้งศูนย์เรียนรู้บ้านบ่อทอง
		บ้านไทรใหญ่ หมู่ที่ ๕ ตำบลสาขาว อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส	จัดตั้งศูนย์จำหน่ายและกระจายผลผลิตเกษตรชุมชนทุเรียนคุณภาพและการแปรรูปทุเรียน
		บ้านสุแดนซอ หมู่ที่ ๕ ตำบลโคกเคียน อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส	ขยายฐานเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรสู่ครัวเรือน (ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม)
รองชนะเลิศ	นราธิวาส	บ้านท่าบ่อ หมู่ที่ ๘ ตำบลมะเขือโคก อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส	ส่งเสริมการปลูกผักเพื่อสร้างงานด้านคหกรรมอาหาร สร้างสังคมแห่งการแบ่งปัน สู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
		บ้านน้ำขาว หมู่ที่ ๓ ตำบลกยูละ อำเภอแว้ง จังหวัดนราธิวาส	ส่งเสริมต่อยอดอาชีพปลูกส้มโอบอก
		บ้านท่าคลอง หมู่ที่ ๑ ตำบลท่าทอง อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส	สร้างฝายชะลอน้ำ สร้างธนาคารน้ำ อนุรักษ์น้ำต้นน้ำบ้านท่าทอง

๒. การประชาสัมพันธ์ โครงการ ๙ ; ๑๐ ปฏิบัติบูชา “สืบสาน รักษา ต่อยอด” เพื่อพัฒนาชุมชน ประจำปี ๒๕๖๕ ของหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑๘ หมู่บ้าน งบประมาณ ๒,๑๑๙,๐๐๐ บาท (สองล้านหนึ่งแสนหนึ่งหมื่นเก้าพันบาทถ้วน) ประกอบด้วย

๒.๑ จัดทำหนังสือ หมู่บ้านต้นแบบ “สืบสาน รักษา ต่อยอด” แนวพระราชดำริ จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม พร้อม E – Book

๒.๒ จัดทำวีดิทัศน์ เรื่อง หมู่บ้านต้นแบบ “สืบสาน รักษา ต่อยอด” แนวพระราชดำริ จำนวน ๖ ตอน

๒.๓ จัดทำแฟลชไดรฟ์ (Flash Drive) ความจุไม่น้อยกว่า ๑๖ GB พร้อมบันทึก E – book และ วีดิทัศน์ จำนวน ๑,๐๐๐ อัน

๒.๔ จัดทำสื่อบทความ หัวข้อ หมู่บ้านต้นแบบ “สืบสาน รักษา ต่อยอด” แนวพระราชดำริ เผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์ข่าวสด ขนาดเต็มหน้า (สี่สี) เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕

๒.๕ เผยแพร่บทสัมภาษณ์อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน หัวข้อ หมู่บ้านต้นแบบ “สืบสาน รักษา ต่อยอด” แนวพระราชดำริ ผ่านสื่อโทรทัศน์ ความยาว ๑ นาที จำนวน ๖ ครั้ง

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

๑. มีหมู่บ้านต้นแบบการน้อมนำแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ จำนวน ๑๘ หมู่บ้าน

๒. มีองค์ความรู้ผลสำเร็จการพัฒนาหมู่บ้านตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จำนวน ๑๘ องค์ความรู้

๓. การประชาสัมพันธ์การพัฒนาหมู่บ้านตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จำนวน ๑๘ หมู่บ้าน ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์และ Social media

เชิงคุณภาพ

๑. พระมหากษัตริย์คุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้รับการเทิดพระเกียรติโดยการเชิดชูเกียรติผลสำเร็จของหมู่บ้านในการพัฒนาตามแนวพระราชดำริฯ

๒. กรมการพัฒนาชุมชนได้ส่งเสริมสนับสนุน กระบวนการวิจัยพัฒนาชุมชนอย่างมีส่วนร่วม โดยเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนร่วมกับชุมชนโดยใช้ศาสตร์พระราชาเป็นกลไกการพัฒนาชุมชนผ่านกระบวนการเรียนรู้การวิเคราะห์การน้อมนำแนวพระราชดำริในการพัฒนาหมู่บ้าน รวมทั้งได้พัฒนาศักยภาพชุมชน และขยายแนวทางการดำเนินงาน

๓. กรมการพัฒนาชุมชน สามารถต่อยอดโครงการโดยการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาชุมชนในหมู่บ้านต้นแบบให้มีความต่อเนื่อง และผลักดันให้เป็นต้นแบบในการขยายผลศาสตร์พระราชชาในระดับพื้นที่ อีกทั้งเสริมสร้างเครือข่ายชุมชนพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (ศาสตร์พระราชชา) ซึ่งเป็นการเสริมพลังการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

ผลกระทบที่เกิดกับองค์กรหรือประชาชน

๑. พระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้รับการเทิดพระเกียรติ โดยการประกาศผลสำเร็จของหมู่บ้านในการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

๒. ส่งเสริมและสนับสนุนหมู่บ้านต้นแบบการน้อมนำแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ เพื่อเป็นการสนองพระราชปณิธานพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดี ศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ในการสืบสาน รักษา ต่อยอด แนวพระราชดำริ

๓. กรมการพัฒนาชุมชนได้ส่งเสริมสนับสนุน กระบวนการวิจัยพัฒนาชุมชนอย่างมีส่วนร่วม โดยเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนร่วมกับชุมชน โดยใช้ศาสตร์พระราชชาเป็นกลไกการพัฒนาชุมชนผ่านกระบวนการเรียนรู้ การวิเคราะห์ และการน้อมนำแนวพระราชดำริมาใช้ในการพัฒนาหมู่บ้าน รวมทั้งได้พัฒนาศักยภาพชุมชน และขยายแนวทางการดำเนินงาน

๔. กรมการพัฒนาชุมชน สามารถต่อยอดโครงการโดยการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาชุมชนในหมู่บ้านต้นแบบ ให้มีความต่อเนื่อง และผลักดันให้เป็นต้นแบบในการขยายผลศาสตร์พระราชชาในระดับพื้นที่ ท้องถิ่น อีกทั้งหนุนเสริม สร้างเครือข่ายชุมชนพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (ศาสตร์พระราชชา) ซึ่งเป็นการเสริมพลังการพัฒนาที่ยั่งยืน

ทิศทางการดำเนินงานในปี ๒๕๖๖

มุ่งส่งเสริมให้หมู่บ้านต้นแบบการน้อมนำแนวพระราชดำริเป็นที่รู้จักมากขึ้น เพื่อขยายผลการดำเนินงานไปสู่หมู่บ้านอื่นๆ ต่อไป และสนับสนุนให้ครัวเรือนต้นแบบเป็นแกนนำในการพัฒนา และขยายผลจากครัวเรือนสู่ครัวเรือน มีการจัดเก็บองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ เผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ ให้สามารถสืบค้นเพื่อเป็นประโยชน์แก่หมู่บ้านและบุคคลภายนอกต่อไป

**โครงการสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)**

ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงสืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทรงเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและทรัพยากร จึงก่อให้เกิดโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อสร้างความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของพันธุกรรมพืชต่างๆ ที่มีอยู่ในประเทศไทย เกิดกิจกรรมร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ จนเกิดประโยชน์ถึงมหาชนชาวไทย ตลอดจนการทำระบบข้อมูลพันธุกรรมพืชและทรัพยากรเชื่อมโยงถึงกันได้ทั่วประเทศ

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๐ กรมการพัฒนาชุมชน ได้ขอพระราชทานพระราชนุญาต เข้าร่วมสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ซึ่งกำหนดพื้นที่ที่เข้าร่วมสนองพระราชดำริ จำนวน ๑๖ แห่ง ประกอบด้วย ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนชลบุรี ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครนายก ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครศรีธรรมราช ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนเพชรบุรี ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนยะลา ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนสระบุรี ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนอุดรธานี ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนอุบลราชธานี ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนลำปาง วิทยาลัยการพัฒนชุมชน ศูนย์เรียนรู้ทุนชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์เรียนรู้ทุนชุมชนจังหวัดสตูล ศูนย์เรียนรู้ทุนชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี และส่วนงานพัฒนาชุมชน ในศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้วยการน้อมนำแนวพระราชดำริสู่การปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับภารกิจและอำนาจหน้าที่ของกรมการพัฒนาชุมชน ในการรักษาภูมิปัญญาและอนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป ดังพระราชดำรัส “การรักทรัพยากร คือ การรักชาติ รักแผ่นดิน”

ผลการดำเนินงาน

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ กรมการพัฒนาชุมชน ได้ดำเนินโครงการสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ประกอบด้วย ๔ กิจกรรม โดยสรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้

๑) กิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างการรับรู้และเข้าใจการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มเป้าหมาย ๒๕๐ คน ประกอบด้วย ประชาชนในจังหวัดพื้นที่บริการของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน ๑๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดยะลา ปัตตานี ชลบุรี ระยอง นครนายก นนทบุรี ลำปาง เชียงใหม่ สระบุรี และจังหวัดชัยนาท เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ และเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน ๕ แห่ง ได้แก่ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนยะลา สระบุรี ชลบุรี นครนายก และศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนลำปาง

๒) กิจกรรมจัดทำสารสนเทศด้านการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและภูมิปัญญาท้องถิ่น ดำเนินการสำรวจรวบรวมและบันทึกข้อมูลต้นไม้ในพื้นที่สนองพระราชดำริ ๑๖ แห่ง ผ่านระบบสารสนเทศ GIS มีการจับพิกัดพร้อมจัดทำป้าย QR Code ประจำต้นไม้ที่ดำเนินการบันทึกในระบบเรียบร้อยแล้วเพื่อเป็นฐานข้อมูลพันธุกรรมพืช อพ.สธ. - พช. จำนวนทั้งสิ้น ๑,๘๐๕ ต้น

๓) กิจกรรมจัดนิทรรศการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ดำเนินการจัด แสดงผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กรมการพัฒนาชุมชน (อพ.สธ. - พช.) ในการประชุมวิชาการและจัดนิทรรศการ ครั้งที่ ๑๑ ทรรศนภาคไทย : ๓๐ ปี อพ.สธ. ประโยชน์แท้แก่มหาชน ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๔ กันยายน ๒๕๖๕ ณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

๔) กิจกรรมพัฒนาศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาและทรัพยากรท้องถิ่น ดำเนินการพัฒนาพื้นที่สนองพระราชดำริ ๑๖ แห่ง ให้เป็นแหล่งเรียนรู้โครงการ อพ.สธ. โดยการจัดทำนิทรรศการเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจโครงการ อพ.สธ. การจัดทำฐานการเรียนรู้โครงการ อพ.สธ. ตลอดจนปรับปรุงฐานข้อมูลพันธุกรรมพืช

ผลกระทบที่เกิดกับองค์กรหรือประชาชน

๑) ประชาชนและเจ้าหน้าที่กรมการพัฒนาชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างการรับรู้และเข้าใจการดำเนินงานโครงการ อพ.สธ. ได้รับรู้และเข้าใจการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)

๒) กรมการพัฒนาชุมชน มีการรวบรวมและจัดทำข้อมูลการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและทรัพยากรท้องถิ่นจำนวน ๑ ฐานข้อมูล ซึ่งประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลดังกล่าวผ่านเว็บไซต์กรมการพัฒนาชุมชน

๓) ประชาชน ตระหนักถึงความสำคัญของพันธุกรรมพืชและทรัพยากรในท้องถิ่นของตนเองและร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่นประชาชน

ทิศทางการดำเนินงานในปี ๒๕๖๖

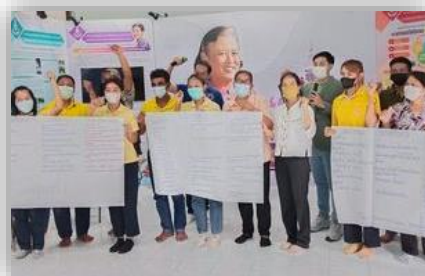
โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) สนองพระราชดำริโดยกรมการพัฒนาชุมชน ยังคงมุ่งมั่นขับเคลื่อนภารกิจให้เป็นไปตามแนวทางการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บท อพ.สธ. ระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙)

โครงการเสริมสมรรถนะวิทยากรงานศิลปะตามแนวพระราชดำริ

เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนินมาเปิดศาลพระบวรราชานุสาวรีย์ของพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอนมสาร จังหัดฉะเชิงเทรา ณ ที่นั้น ราษฎร ๗ ราย ได้น้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินบริเวณหมู่ ๒ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอนมสาร จังหัดฉะเชิงเทรา จำนวน ๒๖๔ ไร่ เพื่อให้สร้างพระตำหนัก ด้วยเห็นว่าพระเจ้าอยู่หัวเสด็จไปที่ไหนก็พยายามที่จะพัฒนาทำให้ที่ดินเจริญขึ้น เนื่องจากผืนดินเสื่อมโทรมไม่สามารถทำการเกษตรได้ จากนั้นพระองค์ได้เสด็จ ทอดพระเนตรที่ดินดังกล่าว และทรงมีพระราชดำริกับหน่วยงานราชการต่าง ๆ ให้ร่วมกันพัฒนาพื้นที่แห่งนี้ จัดทำเป็นศูนย์ศึกษาตัวอย่างด้านการพัฒนาที่ดิน การทำเกษตรกรรม และสาธิตงานศิลปะ เพื่อเป็นแหล่งให้เกษตรกรตลอดจนผู้สนใจได้เข้ามศึกษา ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้ ซึ่งมีหน่วยงานราชการร่วมสนองพระราชดำริ ภายในพื้นที่ของศูนย์ฯ จำนวน ๑๒ หน่วยงาน ซึ่งกรมการพัฒนาชุมชน เป็น ๑ ใน ๑๒ หน่วยงาน ที่ร่วมสนองพระราชดำริ โดยมีพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน ๓๑ ไร่ ๕๔ ตารางวา ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นมา โดยได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานพัฒนาชุมชนในศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในด้านการส่งเสริมศิลปหัตถกรรมและอุตสาหกรรมในครัวเรือน เพื่อเป็นศูนย์กลางในการฝึกอบรมด้านการฝึกอาชีพและถ่ายทอดวิทยาการแผนใหม่ในด้านอาชีพทั่วไปและงานด้านศิลปะ ๕ ฐาน ได้แก่ ฐานการทอเสื่อ ทอผ้า ฐานการเดินเส้นลายทอง ฐานการจักสานเส้นใยจากพืช ฐานการตีเหล็ก การทำเตาอบประสงค์ และฐานบ้านพอเพียง ให้กับหน่วยงานที่สนใจ และประชาชนเพื่อเป็นอาชีพเสริม

ส่วนงานพัฒนาชุมชนในศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อยู่ในสังกัดกลุ่มงานพัฒนาชุมชนตามแนวพระราชดำริ สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน มีภารกิจในด้านการส่งเสริมศิลปหัตถกรรมและอุตสาหกรรมในครัวเรือนตามแนวทางศิลปะ งานฝึกอบรมและการเป็นวิทยากรประจำฐานการเรียนรู้ กิจกรรมขยายผลสู่พื้นที่บริการรอบศูนย์ และกิจกรรมศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้า มีภารกิจงานที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของกรมการพัฒนาชุมชนในยุทธศาสตร์ที่ ๔ เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง มีกลยุทธ์ในการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ เพิ่มทักษะ ความสามารถ สร้างคนเก่งให้มีความทันสมัย เพื่อยกระดับภาพลักษณ์ขององค์กร ดังนั้น เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่และวิทยากรประจำฐานการเรียนรู้ของส่วนงานพัฒนาชุมชนในศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ด้านการส่งเสริมงานศิลปะตามแนวพระราชดำริ ให้มีทักษะ ด้านงานทอผ้า มัดหมี่ มัดย้อม สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์งานศิลปะให้เป็นที่ต้องการของตลาดและมีอัตลักษณ์ ตลอดจนกำหนดให้มีการฝึกอบรมเพิ่มทักษะความสามารถด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านงานศิลปะให้กับชุมชน ประชาชนทั่วไป เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความสามารถนำไปสร้างอาชีพสร้างรายได้ให้กับครัวเรือนอย่างยั่งยืน สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชนจึงได้จัดทำโครงการเสริมสมรรถนะวิทยากรงานศิลปะตามแนวพระราชดำริ

ผลการดำเนินงาน

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ กรมการพัฒนาชุมชน ได้ดำเนินโครงการเสริมสมรรถนะวิทยากรงานศิลปาชีพตามแนวพระราชดำริ ประกอบด้วย ๒ กิจกรรม ดังนี้

๑) **กิจกรรมพัฒนาวิทยากรด้านการทอผ้าตามแนวพระราชดำริ** ดำเนินการฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้และทักษะด้านการทอผ้า ออกแบบมัดหมี่ผ้า และทอผ้าลายขอพระราชทาน ให้แก่เจ้าหน้าที่และลูกจ้างประจำส่วนงานพัฒนาชุมชนในศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวนทั้งสิ้น ๑๐ คน ระหว่างวันที่ ๖ - ๑๕ มกราคม ๒๕๖๕ ณ ส่วนงานพัฒนาชุมชนในศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

๒) **กิจกรรมพัฒนาวิทยากรด้านการสร้างการเรียนรู้งานศิลปาชีพตามแนวพระราชดำริ** ดำเนินการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะเจ้าหน้าที่และลูกจ้างประจำฐานเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ และการเป็นวิทยากรประจำฐานเรียนรู้ ให้แก่วิทยากรประจำฐานการเรียนรู้ประจำส่วนงานพัฒนาชุมชนในศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑๕ คน และเจ้าหน้าที่ส่วนงานพัฒนาชุมชนในศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๔ คน จำนวนทั้งสิ้น ๑๙ คน ระหว่างวันที่ ๒๙ พฤษภาคม - ๒ มิถุนายน ๒๕๖๕ ณ ส่วนงานพัฒนาชุมชนในศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

ผลกระทบที่เกิดกับองค์กรหรือประชาชน

๑) วิทยากรประจำฐานการเรียนรู้ด้านการทอผ้าของส่วนงานพัฒนาชุมชนในศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สามารถออกแบบมัดหมี่ และทอผ้ามัดหมี่ลายขอเจ้าฟ้าสิริวัณณวรีฯ และสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้มาศึกษาดูงานและบุคคลที่สนใจได้

๒) วิทยากรประจำฐานการเรียนรู้ และเจ้าหน้าที่ส่วนงานพัฒนาชุมชนในศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สามารถจัดการเรียนรู้ และถ่ายทอดความรู้ทักษะในแต่ละฐานเรียนรู้ได้

๓) วิทยากรประจำฐานการเรียนรู้ และเจ้าหน้าที่ส่วนงานพัฒนาชุมชนในศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีทักษะในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ให้แก่ผู้ที่สนใจงานของฐานเรียนรู้ในส่วนงานพัฒนาชุมชนศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ผ่านสื่อ Social Media

ทิศทางการดำเนินงานในปี ๒๕๖๖

ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้ส่วนงานพัฒนาชุมชนในศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นกลไกในการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุม ๑๑ จังหวัด ในภาคกลางและภาคตะวันออก (จังหวัดฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้ว นครนายก ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา นนทบุรี สระบุรี ลพบุรี ชัยนาท และกรุงเทพมหานคร) ตลอดจนสนับสนุนให้เป็นศูนย์เรียนรู้ด้านศิลปาชีพตามแนวพระราชดำริแบบครบวงจร มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และผู้เข้าเยี่ยมชมงาน ในส่วนงานพัฒนาชุมชนฯ

โครงการส่งเสริมอาชีพตามแนวพระราชดำริศูนย์เรียนรู้ชุมชน (ศูนย์สารภี)

กรมการพัฒนาชุมชน ได้มีการขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมอาชีพตามแนวพระราชดำริศูนย์เรียนรู้ชุมชน (ศูนย์สารภี) ในพื้นที่ ๓ แห่ง ได้แก่ ศูนย์เรียนรู้ชุมชน (ศูนย์สารภี) ตำบลขัวมุง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์เรียนรู้ชุมชน (ศูนย์สารภี) ตำบลท่าช้าง อำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี และศูนย์เรียนรู้ชุมชน (ศูนย์สารภี) ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล ในลักษณะของการพัฒนาชุมชน พัฒนาอาชีพของคนในชุมชน รวมถึงเป็นแหล่งเรียนรู้ของประชาชนและผู้สนใจ โดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ ตามความเหมาะสมของพื้นที่ที่เข้าถึงง่าย สะดวก ประหยัด ฝึกแล้วนำไปทำได้จริง ช่วยสร้างงาน สร้างรายได้ภายในครัวเรือน/หมู่บ้าน/ชุมชน อาทิเช่น กิจกรรมการฝึกอาชีพการเลี้ยงกบ การเลี้ยงปลา การเลี้ยงไก่ไข่ การเพาะเห็ดนางฟ้า การทำปุ๋ยอินทรีย์ การทำน้ำหมักชีวภาพ การทำสารชีวภัณฑ์ การปลูกผักเชียงดา การทำลูกประคบสมุนไพร การปลูกพืชสมุนไพรพื้นบ้าน การปลูกยางพารา การปลูกปาล์มน้ำมัน การปลูกมะนาวในท่อซีเมนต์ เป็นต้น

ผลการดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ กรมการพัฒนาชุมชน ได้ดำเนินการโครงการส่งเสริมอาชีพตามแนวพระราชดำริศูนย์เรียนรู้ชุมชน (ศูนย์สารภี) เพื่อสนับสนุนการฝึกอาชีพให้แก่ประชาชนและผู้สนใจ ดังนี้

๑) ศูนย์เรียนรู้ชุมชน (ศูนย์สารภี) ตำบลขัวมุง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ มีการจัดฝึกอบรม จำนวน ๗ กิจกรรม ดำเนินการกิจกรรมละ ๑ รุ่นละ ๑ วัน จำนวน ๒ รุ่น ๆ ละ ๒๐ คน ได้แก่ การเลี้ยงไก่ไข่อารมณ์ดี การอบรมเลี้ยงนกระทา การอบรมปลูกไม้ผลในเชิงพลาสติก การอบรมการเพาะเลี้ยงขยายพันธ์เห็ดนางฟ้า การอบรมเพาะเห็ด การอบรมเลี้ยงกบ และการอบรมปลูกผักหวานป่า ผักเชียงดา และพืชผักสวนครัว

๒) ศูนย์เรียนรู้ชุมชน (ศูนย์สารภี) ตำบลท่าช้าง อำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี มีการจัดฝึกอบรม จำนวน ๑๑ กิจกรรม ดำเนินการกิจกรรมละ ๑ รุ่นละ ๑ วัน จำนวน ๒ รุ่น ๆ ละ ๒๐ คน ได้แก่ การอบรมจัดตั้งธนาคารต้นไม้ การอบรมจัดตั้งธนาคารปลาถิ่นลูกข่าง การอบรมจัดตั้งศูนย์อนุรักษ์พันธุ์เต่านา การอบรมและพัฒนาพื้นที่ปลูกไม้ยางนาให้เป็นสวนป่าเห็ดเพื่อชุมชน การอบรมเพาะเลี้ยงปลา การอบรมปลูกพืชสมุนไพร การอบรมแปรรูปปลา การอบรมแปรรูปสมุนไพร การอบรมแปรรูปถ่านหุงต้มให้มีมูลค่าเพิ่ม การอบรมทำลูกบอล EM การอบรมทำน้ำหมักชีวภาพเพื่อการเกษตร นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมพัฒนาฐานเรียนรู้ให้เป็นศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ จำนวน ๑๐ ฐาน และกิจกรรมการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ศูนย์เรียนรู้ชุมชน ๓) ศูนย์เรียนรู้ชุมชน (ศูนย์สารภี) ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล มีการจัดฝึกอบรม จำนวน ๒ กิจกรรม ดำเนินการรุ่นละ ๑ วัน จำนวน ๑๐ รุ่นๆ ละ ๑๕ คน ได้แก่ การอบรมอาชีพเสริมการทำเครื่องแกง การอบรมทำปุ๋ยหมักแห้งและปุ๋ยน้ำ

ผลกระทบที่เกิดกับองค์กรหรือประชาชน

๑) คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้ชุมชน จำนวน ๔๕ คน ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้ชุมชน

๒) มีแผนการขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้ชุมชน จำนวน ๓ แผน (ศูนย์เรียนรู้ฯ ละ ๑ แผน)

๓) คริวเรือนยากจน ผู้ด้อยโอกาส ผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) และประชาชนที่สนใจ จำนวน ๘๐๐ คน ได้รับความรู้และฝึกทักษะอาชีพ

ทิศทางการดำเนินงานในปี ๒๕๖๖

มุ่งพัฒนาให้ศูนย์เรียนรู้ชุมชน (ศูนย์สารภี) เป็นศูนย์เรียนรู้ชุมชนระดับจังหวัด สนับสนุนให้มีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์และส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมภายในศูนย์อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสนับสนุนให้หน่วยงานของกรมการพัฒนาชุมชนเข้ามาใช้ประโยชน์ในพื้นที่ศูนย์ฯ

การขับเคลื่อนงานโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการขับเคลื่อนกิจกรรม

ความเป็นมา

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) มุ่งเน้นให้ประเทศไทยสามารถยกระดับการพัฒนาให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมด้วยการลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้าเพื่อช่วยเหลือและพัฒนากลุ่มเปราะบาง โดยเฉพาะกลุ่มคนที่มีรายได้น้อยให้มีความพร้อมและสามารถรองรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมไทยได้อย่างยั่งยืน โดยดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชนและประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่นมาร่วมขับเคลื่อน ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และยกระดับความสามารถในการจัดการตนเองของชุมชน

กรมการพัฒนาชุมชนมีหน้าที่ในการสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาทุนชุมชนและองค์กรการเงินชุมชนตลอดจนแสวงหาแหล่งทุนและความร่วมมือพัฒนาและการบริหารจัดการทุนชุมชนและองค์กรการเงินชุมชนด้วยการบริหารจัดการทุนชุมชนแบบบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการขับเคลื่อนการใช้ทุนชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชน เพื่อเป็นการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยได้ดำเนินโครงการในพื้นที่เป้าหมายซึ่งเป็นพื้นที่ชนบทที่ยังมีความต้องการความช่วยเหลือและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการพัฒนาชุมชน โดยใช้การบริหารจัดการทุนชุมชนแบบบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในรูปแบบของกิจกรรมเป็นตัวขับเคลื่อนและกำหนดทิศทางการพัฒนาชุมชนทั้งในระดับหมู่บ้าน กลุ่ม/องค์กร และครัวเรือน ดังนั้น การส่งเสริมให้ชุมชนใช้ทุนชุมชนบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการพัฒนา จึงเป็นการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมอีกทางหนึ่งซึ่งเป็นที่มาของโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการขับเคลื่อนกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขึ้น เป้าหมายดำเนินในพื้นที่ จำนวน ๑๐ จังหวัด ๒๓ หมู่บ้าน ๗ ละ ๓๐ คน

ผลการดำเนินงาน

กิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการขับเคลื่อนกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและฝึกปฏิบัติ ดังนี้

๑. ประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการขับเคลื่อนกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ ๑๐ จังหวัด ๒๓ หมู่บ้าน ๗ ละ ๓๐ คน รวมทั้งสิ้น ๖๙๐ คน
๒. การฝึกปฏิบัติปลูกตะไคร้หอม จำนวน ๑๐ จังหวัด ๒๓ หมู่บ้าน พื้นที่ปลูกรวม ๔๓ ไร่ ๑ งาน ๓๐ ตารางวา จำนวน ๕๖,๕๐๐ ต้น

กิจกรรมโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการขับเคลื่อนกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในพื้นที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน (สุษศาลาพระราชทาน) ๑๐ จังหวัด ๒๓ หมู่บ้าน

ที่	ลำดับหมู่บ้าน	จังหวัด	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	กลุ่มเป้าหมาย	งบประมาณ	กิจกรรม	ขนาดพื้นที่ดำเนินการ การปลูกตะไคร้หอม (ตร.ว.)		จำนวน (ต้น)	การแปรรูป
							(คน)	(บาท)		ครัวเรือนเป้าหมาย	โรงเรียน ตชด.		จำนวนกิโลกรัม อะไรบ้าง
๑	๑	เพชรบุรี	โป่งลึก	๗	ห้วยแม่สะเรียง	แก่งกระจาน	๓๐	๗๗,๖๐๐	ประชุม / ปลูก	๖๐๐	๓๐๐	๖,๕๐๐	-
	๒		ป่าเต็งใต้ (ป่า เกอะมูอ)	๖	ป่าเต็ง	แก่งกระจาน	๓๐		ประชุม / ปลูก	-	๕๐๐	๖,๕๐๐	-
๒	๓	กาญจนบุรี	บิล็อคคี	๔	บิล็อค	ทองผาภูมิ	๓๐	๑๓๕,๐๐๐	ประชุม / ปลูก / สาธิต	๑๐๐	๔๒๕	๖๐๐	สเปรย์ ตะไคร้หอม
	๔		คิลิตี้ล่าง	๔	ชะแล	ทองผาภูมิ	๓๐		ประชุม / ปลูก / สาธิต	๒,๘๐๐	๑	๖๐๐	สเปรย์ ตะไคร้หอม
	๕		ทิลี่ป่า	๕	ไล่โว่	สังขละบุรี	๓๐		ปลูก / สาธิต	๑,๒๐๐	๕๐๐	๖๐๐	สเปรย์ ตะไคร้หอม
	๖		จะแก	๖	ไล่โว่	สังขละบุรี	๓๐		ประชุม / ปลูก / สาธิต	๕๐๐	๕๐๐	๖๐๐	สเปรย์ ตะไคร้หอม
	๗		เสนห์พ่อง	๑	ไล่โว่	สังขละบุรี	๓๐		ประชุม / ปลูก / สาธิต	๗๕	๕๐๐	๖๐๐	สเปรย์ ตะไคร้หอม
๓	๘	ประจวบคีรีขันธ์	ป่าหมาก	๘	ศาลาลัย	สามร้อยยอด	๓๐	๗๑,๗๐๐	ประชุม / ปลูก / สาธิต	๑๐๐	๔๐๐	๑,๕๐๐	สเปรย์ ตะไคร้หอม
	๙		แพรงตะคร้อ	๑๑	บึงนคร	หัวหิน	๓๐		ประชุม / ปลูก / สาธิต	๘๐๐	๘๐๐	๑,๕๐๐	สเปรย์ ตะไคร้หอม
๔	๑๐	เขียงราย	ห้วยกุ่ม	๒๐	ปอ	เวียงแก่น	๓๐	๓๘,๘๐๐	ประชุม / ปลูก / สาธิต	-	๕๐๐	๘,๐๐๐	๑. สเปรย์ตะไคร้หอม ๒. ลูกประคบสมุนไพร ๓. น้ำมันหอมระเหย
๕	๑๑	เชียงใหม่	บ้านทุ่งต้นข้าว(พะ กะเซ)	๑๑	แม่ตื่น	อมก๋อย	๓๐	๗๗,๖๐๐	ประชุมฯและปลูก	๒๒๕	๔๐๐	๒,๓๐๐	-
	๑๒		ผาแดง	๑๒	แม่หลอง	อมก๋อย	๓๐		ประชุม / ปลูก	๒๒๕	๑๐๐	๒,๓๐๐	-
๖	๑๓	บ้าน	สะไล	๒	บ่อเกลือเหนือ	บ่อเกลือ	๓๐	๓๘,๘๐๐	ประชุม / ปลูก	๒๐๐	๒๐๐	๑,๐๐๐	-

กิจกรรมโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการขับเคลื่อนกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในพื้นที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน (สุขศาลาพระราชทาน) ๑๐ จังหวัด ๒๓ หมู่บ้าน

ที่	ลำดับหมู่บ้าน	จังหวัด	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	กลุ่ม เป้าหมาย	งบประมาณ	กิจกรรม	ขนาดพื้นที่ดำเนินอ. การปลูกคะฉัตรหอม (คร.ว.)		จำนวน (ต้น)	การแปรรูป
							(คน)	(บาท)		ครัวเรือนเป้าหมาย	โรงเรียน ตชด.		จำนวนกึ่งชนิด อะไวบ่าง
๗	๑๔	ตาก	เลอดอ	๑๓	แม่ต๋น	แม่ระมาด	๓๐	๑๑๖,๕๐๐	ประชุมฯและปลูก	๒๕๐	๒๐๐	๒,๓๐๐	-
	๑๕		แม่จันทะ	๘	แม่จัน	อุ้มผาง	๓๐		ประชุม / ปลูก	๗๐๐	๕๐๐	๒,๓๐๐	-
	๑๖		เลดอจุก	๑๐	แม่จัน	อุ้มผาง	๓๐		ประชุม / ปลูก	๗๐๐	๕๐๐	๒,๓๐๐	น้ำมันตะไคร้หอม
๘	๑๗	นราธิวาส	ละโ	๒	ศรีบรรพต	ศรีสาคร	๓๐	๑๑๖,๕๐๐	ประชุม / ปลูก / สาธิต	๕๐	๑๐๕	๓,๐๐๐	สเปรย์คะฉัตรหอม
	๑๘		สินามนทร์	๖	สุคีริน	สุคีริน	๓๐		ประชุม / ปลูก / สาธิต	๕๐	๑๐๐	๓,๐๐๐	สเปรย์คะฉัตรหอม
	๑๙		ไอรบือแต	๕	ข้างเคือก	จะแนะ	๓๐		ประชุม / ปลูก / สาธิต	๕๐	๕๐	๓,๐๐๐	สเปรย์คะฉัตรหอม
๙	๒๐	ยะลา	ไบท์	๕	บุตี	เมืองฯ	๓๐	๓๕,๕๐๐	ประชุม / ปลูก / สาธิต		๕๐๐	๓,๖๐๐	สเปรย์คะฉัตรหอม
๑๐	๒๑	แม่ฮ่องสอน	จอท่า (ห่อม บ้านปอหมี)	๙	แม่คง	แม่สะเรียง	๓๐	๑๒๐,๐๐๐	ประชุม/ปลูก	๑๒๐	-	๑,๒๐๐	สเปรย์คะฉัตรหอม
	๒๒		สบโขง	๑๐	แม่สวด	สบเมย	๓๐		ประชุม/ปลูก		๑๕๗	๑,๒๐๐	สเปรย์คะฉัตรหอม
	๒๓		แสนคำลือ	๒	ถ้ำลอด	ปางมะผ้า	๓๐		ประชุม/ปลูก	๑,๕๐๐	๕๐๐	๑,๒๐๐	สเปรย์คะฉัตรหอม
รวมทั้งสิ้น							๖๙๐	๔๘๘,๑๐๐	รวมทั้งสิ้น	๓๓ ไร่ ๑๓๐ ตารางวา	๖,๙๓๘	๕๖,๕๐๐	

ผลกระทบที่เกิดกับองค์กรหรือประชาชน

๑) ครัวเรือนเป้าหมายตระหนักในการปรับเปลี่ยนการใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒) ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการปลูกตะไคร้หอมและแปรรูปตะไคร้หอมเป็นผลิตภัณฑ์สำหรับไล่ยุง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างความปลอดภัยในด้านสาธารณสุขมูลฐานของประชาชน

ทิศทางการดำเนินงานในปี ๒๕๖๖

ขยายผลการดำเนินงาน โดยการขยายพื้นที่ปลูก/เพิ่มจำนวนครัวเรือนที่เข้าร่วมกิจกรรม และการแปรรูปตะไคร้หอมเป็นผลิตภัณฑ์สำหรับไล่ยุงให้ครบทุกหมู่บ้าน

ส่วนที่ 3

การเสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

ส่วนที่ 3

การเสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

จากแนวความคิดที่ว่า **จะพัฒนาใครเขา ต้องเริ่มจากตัวเราก่อน** สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร โดยมองว่า เจ้าหน้าที่สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน ถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนงานให้บรรลุผลสำเร็จตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีความจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพและองค์ความรู้ทางการเงิน ซึ่งถือเป็นรากฐานของการเสริมสร้างและพัฒนาระบบทุนชุมชน และการบริหารจัดการทุนชุมชน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน ได้มีดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรภายในสำนักฯ ดังนี้

๑. พช. จัดกิจกรรม รณรงค์ต่อต้านยาเสพติดโลก (๒๖ มิถุนายน) ประจำปี ๒๕๖๕ (26 June, International Day against Drug Abuse and Illicit Trafficking)

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน จัดกิจกรรม รณรงค์ต่อต้านยาเสพติดโลก (๒๖ มิถุนายน) ประจำปี ๒๕๖๕ (26 June, International Day against Drug Abuse and Illicit Trafficking) โดยได้รับเกียรติจาก นายสมคิด จันทมฤก อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน เป็นประธานในการดำเนินกิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้เนื่องในวันต่อต้านยาเสพติดโลก (๒๖ มิถุนายน) ประจำปี ๒๕๖๕ (26 June, International Day against Drug Abuse and Illicit Trafficking) โดยมีผู้บริหารกรมการพัฒนาชุมชน และเจ้าหน้าที่กรมการพัฒนาชุมชน เข้าร่วมกิจกรรม กล่าวปฏิญาณตน ประกาศเจตนารมณ์ต่อต้านยาเสพติด เนื่องในวันต่อต้านยาเสพติด (๒๖ มิถุนายน) ประจำปี ๒๕๖๕

๒. การจัดเวทีเสวนา ในหัวข้อ "๔๘ ปี กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจากปัจจุบันสู่อนาคตลดความเหลื่อมล้ำให้ประชาชน" และหัวข้อ "ความสำเร็จของการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต"

กรมการพัฒนาชุมชน ประกาศวาระชุมชน "ส่งเสริมการออมภาคประชาชน" เนื่องในวาระครบรอบ ๔๘ ปี กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ด้านการส่งเสริมการออม รวมทั้งประชาสัมพันธ์งาน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตแก่ประชาชนทั่วไป ภายในงานมีการจัดเวทีเสวนา ในหัวข้อ "๔๘ ปี กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจากปัจจุบันสู่อนาคตลดความเหลื่อมล้ำให้ประชาชน" โดยมีนายณรงค์ บุญศิริรักษ อธิบดีรองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน, นายรุ่งกี้ พลเยี่ยม ที่ปรึกษาอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน, นายสุรศักดิ์ อักษรกุล รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน เป็นวิทยากรเสวนา และหัวข้อ "ความสำเร็จของการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต" โดยตัวแทนคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจาก ๓ จังหวัด ประกอบด้วย กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาเกาะสัก หมู่ที่ ๔ ตำบลบ้าหวี อำเภอลำราญ จังหวัดตรัง, กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านยางกระเดา หมู่ที่ ๑๐ ตำบลท่าเมือง อำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี และกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านทุ่งสะทอน หมู่ที่ ๖ ตำบลปากแพรก อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ถอดบทเรียนความสำเร็จ การดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

๓. "สทอ. จัดสัมมนาออนไลน์การเขียนบทความวิชาการและการเขียนข่าวประชาสัมพันธ์"

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มพูนทักษะการเขียนบทความทางวิชาการและข่าวประชาสัมพันธ์เพื่อการสื่อสารภาพลักษณ์องค์กร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะเบื้องต้นในการเขียนบทความวิชาการและการเขียนข่าวประชาสัมพันธ์ในการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง ให้กับบุคลากรในสำนักฯ ใน ๒ วิชา ได้แก่ หัวข้อวิชา "เคล็ดลับสุดยอดการเขียนบทความวิชาการ" โดย นายยอดชาย ฝ่าเจริญ ผอ.กลุ่มงานจัดการความรู้ สถาบันการพัฒนารัฐบาล และหัวข้อวิชา "เทคนิคและวิธีการเขียนข่าวประชาสัมพันธ์เพื่อการสื่อสารภาพลักษณ์องค์กร" โดย นางสาวสาวิตรี อุดมพันธ์ นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ กลุ่มงานสื่อสารภาพลักษณ์องค์กร สำนักเลขานุการกรม

๔. "พช. ร่วมกับ ธนาคารไทยเครดิต เพื่อรายย่อย ฝึกกำลังสร้างทีมวิทยากร หลักสูตร Train the trainer การเป็นวิทยากรมืออาชีพ ด้านทักษะทางการเงิน Financial Literacy"

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน จัดกิจกรรม “พัฒนาทักษะวิทยากรและส่งเสริมความรู้ทางการเงิน แก่บุคลากรสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน” โดยกิจกรรมดังกล่าว เป็นการประสานความร่วมมือและส่งเสริมความรู้ทางการเงิน ระหว่างกรมการพัฒนาชุมชนร่วมกับธนาคารธนาคารไทยเครดิต เพื่อรายย่อย จำกัด (มหาชน) สำหรับวันแรกของการดำเนินกิจกรรม นายกมลฤ ฐิริดิฐสกุล ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการกลุ่มงานกลุ่มบริหารธุรกิจไมโครไฟแนนซ์ และสาขาสินเชื่อ และทีมวิทยากรมืออาชีพของธนาคารไทยเครดิตฯ ได้มีกระบวนการและเนื้อหาของกิจกรรม ได้แก่ เทคนิคการเป็นวิทยากร ความรู้ทางการเงิน (Financial Knowledge) การวางแผนการสอน และการสอบสอนจริง ซึ่งทีมวิทยากรใช้ทักษะวิทยากรกระบวนการ และเทคนิคการสอนที่น่าสนใจ สามารถปลูกพลัง และสร้างการมีส่วนร่วมของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี

วันที่สองของกิจกรรม ทุกคนที่ร่วมกิจกรรมต้องผ่านการสอบสอนจริง ฝึกพูด ฝึกปฏิบัติ ฝึกการถ่ายทอดและรับมือสถานการณ์จำลอง

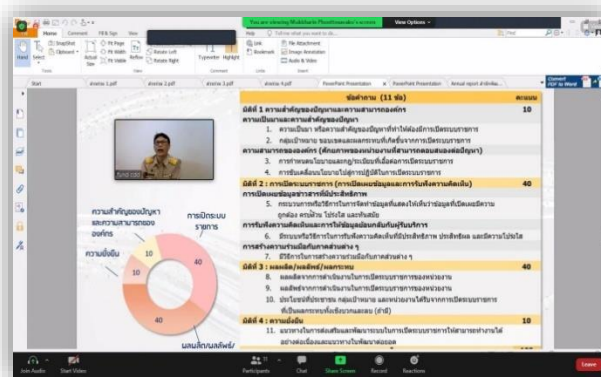
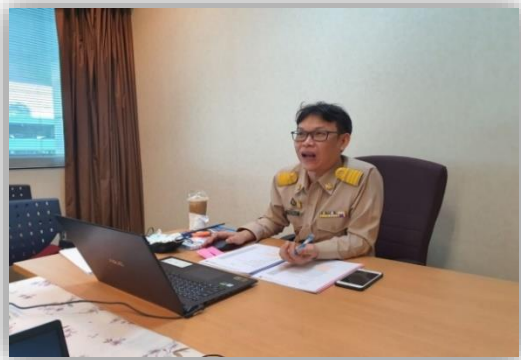
๕. สทอ.ปันน้ำใจให้น้อง ❤️

นางทัศนีย์ ชัยคุณแสง ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน นำข้าราชการสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน ร่วมบริจาคของให้แก่เด็ก ๆ "มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก" ซึ่งเป็นมูลนิธิที่ช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสทางสังคมให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาตนตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน ด้วยบรรยากาศแห่งความอบอุ่น ความรัก ความเข้าใจ การให้อภัย และการให้โอกาส ตลอดจนให้ได้รับการศึกษา และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม โดยของที่บริจาคให้แก่มูลนิธิฯครั้งนี้ ประกอบด้วย อุปกรณ์เครื่องเขียนเพื่อน้อง ตุ๊กตา ขนม/อาหารแห้ง เครื่องปรุงอาหาร เสื้อผ้า กระเป๋า พวงกุญแจ หน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์ ของใช้ที่จำเป็น ฯลฯ พร้อมสมทบทุนการศึกษา มูลค่า ๕,๔๒๐ บาท เพื่อเป็นขวัญกำลังใจและสร้างพลังให้เด็กๆ ได้สร้างสรรค์ชีวิตที่ดีในอนาคตต่อไป ภายใต้โครงการแบ่งปันน้ำใจเพื่อผู้ด้อยโอกาส หนึ่งในโครงการใสสะอาด ประจำปี ๒๕๖๕ กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

๖. "สทอ. จัดอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการเขียนผลงานเพื่อสมัครของรับรางวัลเลิศรัฐ"

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน จัดอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการเขียนผลงานเพื่อสมัครของรับรางวัลเลิศรัฐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรของสำนักพัฒนาทุนฯ ได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการเขียนผลงานเพื่อสมัครของรับรางวัลเลิศรัฐ โดยวิทยากรจากกลุ่มงานพัฒนาระบบบริหาร ได้แก่ นายสุพงษ์ ยิ่งสมศาสตร์ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ และนายชุมพล บุญแน่น นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

ส่วนที่ 4

ความภาคภูมิใจ

ส่วนที่ 4

ความภาคภูมิใจ

จากความทุ่มเทในการทำงานที่ผ่านมา บวกกับวัฒนธรรมองค์กรที่โดดเด่นของสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน นั่นคือ คนในองค์กรมีความเป็นพี่เป็นน้อง เป็นครอบครัวเดียวกัน มีความรัก สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีส่วนร่วม และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในการทำงาน โดยใช้รูปแบบ Cross Function รวมทั้งมีค่านิยมองค์กร ABC DEF S&P ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนงานของกรมการพัฒนาชุมชน ตามประเด็นการพัฒนาที่ ๓ เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล ให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดได้ ส่งผลให้เกิดความภาคภูมิใจในผลงานที่ได้ร่วมกันขับเคลื่อนจนได้รับรางวัลเป็นสิ่งการันตีความตั้งใจในการทำงานของสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้รับรางวัล ดังนี้

๑. รางวัลคนดีศรี สทอ.

ปัจจุบันการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ เป็นภัยร้ายแรงต่อประชาชนและประเทศชาติเป็นการบ่อนทำลายทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม ตลอดจนส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน เป็นปัญหาใหญ่ที่ทวีความรุนแรง และขยายวงกว้างขึ้นอย่างรวดเร็ว รวมทั้งมีความซับซ้อนจนยากแก่การปราบปรามให้หมดสิ้นไปโดยง่าย สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน ตระหนักถึงความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรมของข้าราชการ จึงส่งเสริมให้องค์กรมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เป็นการพัฒนาและป้องกันการกระทำผิดวินัยของข้าราชการ และส่งเสริม ปลุกจิตสำนึกให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานราชการ และเพื่อให้ข้าราชการเป็นที่เชื่อถือศรัทธาและเป็นที่ยอมรับของประชาชน จึงมีการคัดเลือกเชิดชูเกียรติบุคคลต้นแบบ คนดีศรี สทอ. โดยพิจารณาตามเกณฑ์ ๔ ด้าน ประกอบด้วย ด้านความพอเพียง ด้านความมีวินัย ด้านความสุจริต และด้านจิตอาสา รายละเอียด ดังนี้

๑) ด้านความพอเพียง ดำรงตนด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่

นางสาวนิชดา สร้อยมณี ตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาทุนชุมชน และผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาองค์กรการเงินชุมชน

๒) ด้านความมีวินัย ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี รักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ และมีความตรงต่อเวลา
ได้แก่

นายชาลี ชูชี ตำแหน่งนักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

๓) ด้านความสุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่ ได้แก่

นายกฤษฎา กำใจ ตำแหน่งนักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

๔) ด้านจิตอาสา คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวและมีจิตสาธารณะ ได้แก่

นางสุภา ทองพลอย ตำแหน่งพนักงานสถานที่

รางวัลขวัญใจ สทอ.

ได้แก่ นายชาลี ชูชี ตำแหน่งนักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
นางสาวเปรมวดี มีสวัสดิ์ ตำแหน่งนักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

๒. รางวัลบุคลากรที่มีการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงานตามค่านิยมองค์การ ABCDEF และ S&P

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน ได้ขับเคลื่อนค่านิยมองค์การ ABCDEF S&P โดยได้ออกแบบกิจกรรมไว้ในโครงการพัฒนาชุมชนใสสะอาด ในมิติที่ ๑ ด้านบทบาทผู้บริหารและความพยายามริเริ่มของหน่วยงานในการสร้างความโปร่งใส และมิติที่ ๔ ด้านการเสริมสร้างองค์กรคุณธรรม เช่น กิจกรรมโครงการคนดีศรี สทอ. ซึ่งดำเนินการเป็นประจำทุกปี และในปี พ.ศ.๒๕๖๕ เพื่อเพิ่มความเข้มข้นในการขับเคลื่อนค่านิยมองค์การ ABCDEF S&P รวมทั้งพฤติกรรมที่คาดหวัง เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และภารกิจของกรม ฯ ตลอดจนได้วางรากฐานในการสร้างพฤติกรรมร่วมที่ดีของบุคลากรทุกคน โดยการส่งเสริมและสร้างค่านิยมองค์การให้บุคลากรในองค์กรยึดถือ ปฏิบัติร่วมกันจนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์การ จึงได้จัดทำโครงการ “ค่านิยมองค์การ ABCDEF S&P สร้างวัฒนธรรมองค์การ สทอ. อย่างมีความสุข” ขึ้น และได้มีการมอบรางวัล ให้กับบุคลากรเพื่อเป็นการเชิดชูเกียรติ รายละเอียด ดังนี้

The Idol ABCDEF S&P ได้แก่ นางทัศนีย์ ชัยคุณแสง ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

ด้าน A : Appreciation ชื่นชม ได้แก่ นางสาวขวัญดาว ลือเปี่ยม ผู้อำนวยการกลุ่มงานประสานแผนและยุทธศาสตร์

ด้าน B : Bravery กล้าหาญ ได้แก่ นางสาวจิรารัตน์ ถึงสุข ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนาชุมชนตามแนวพระราชดำริ

ด้าน C : Creativity สร้างสรรค์ ได้แก่ นางสาวมุกษะรินทร์ พุทธิโสวระโก นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ

ด้าน D : Discovery ใฝ่รู้ ได้แก่ นางสาว วนันต์ธิดากร เทพภูธร นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ

ด้าน E : Empathy เข้าใจ ได้แก่ นางสาวเปรมวดี มีสวัสดิ์ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

ด้าน F : Facilitation เอื้ออำนวย ได้แก่ นางสาวพา ทองพลอย พนักงานสถานที่

ด้าน S : Simplify คิดให้ง่าย ได้แก่ นางทัศนีย์ ชัยคุณแสง ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาชุมชนและองค์การการเงินชุมชน

ด้าน P : Practical สามารถทำได้จริง ได้แก่ นางสาวจิรารัตน์ ถึงสุข ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนาชุมชนตามแนวพระราชดำริ

รางวัลวิญญูใจมหาชน ได้แก่ นางสาวราชนก บุญซ้อน เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

ส่วนที่ 5

ก้าวต่อไปของสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

ปี 2566

ส่วนที่ 5

ก้าวต่อไปของสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชนปี 2566

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชนได้กำหนดการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามภารกิจ ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๒๑๒,๓๓๖,๖๐๐ บาท ประกอบด้วย

๑ แผนงานบูรณาการการป้องกัน ปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด จำนวน ๑ โครงการ ได้แก่ โครงการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดโดยกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๒. แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม จำนวน ๓ กิจกรรมหลัก ได้แก่ ๑) เสริมสร้างศักยภาพกองทุนชุมชนเพื่อการเข้าถึงแหล่งทุนของประชาชนในชุมชน ๒) ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ๓) ส่งเสริมการออมและพัฒนาทักษะบริหารจัดการทางการเงินของครอบครัวและชุมชน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

แผนงานงบประมาณ/ผลผลิต/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย	งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ
ร้อยละ			100	
รวมงบประมาณทั้งสิ้น			212,336,600	
แผนงาน : ยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม			196,684,300	
ผลผลิต/โครงการ : ผลผลิต สร้างความมั่นคงทางอาชีพและรายได้			196,684,300	
กิจกรรมหลักที่ 1 เสริมสร้างศักยภาพกองทุนชุมชนเพื่อการเข้าถึงแหล่งทุนของประชาชนในชุมชน	แห่ง/คน	6,200	111,681,300	สทอ./อำเภอ
1. พัฒนากลไกการขับเคลื่อนกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล	กองทุน/คน	5,800/116,000	85,363,600	สทอ./อำเภอ
1.1 การพัฒนาศักยภาพโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามหลักธรรมาภิบาล	กองทุน/คน	5,800/ 116,000	30,000,000	สทอ./อำเภอ
1.2 ประชุมเชิงปฏิบัติการงานทุนชุมชนเสริมสร้างธรรมาภิบาลและการเข้าถึงแหล่งทุน	รุ่น / คน / วัน	4/ 800/ 3	2,000,000	สทอ.
1.3 ประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มศักยภาพงานทุนชุมชนเสริมสร้างธรรมาภิบาลและการเข้าถึงแหล่งทุน	รุ่น / คน / วัน	76/2,170/1	1,481,700	จังหวัด
1.4 ตรวจสอบสภาพทางการเงินและเสริมสร้างศักยภาพกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	กลุ่ม /เขตตรวจ	2,700 / 18	16,389,000	สทอ./อำเภอ
1.5 ส่งเสริมศักยภาพเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	เครือข่าย	954	6,788,000	จังหวัด/อำเภอ
1.6 การขับเคลื่อนโรงเรียนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	ครู/แห่ง	1/8	7,549,000	สทอ./จังหวัด
1.7 ส่งเสริมกิจกรรมเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	เขตตรวจ	18	1,925,700	สทอ./จังหวัด
1.8 ประเมินศักยภาพศูนย์สวัสดิการถาวร	แห่ง / เขตตรวจ	693 / 18	1,205,200	สทอ./อำเภอ
1.9 มหกรรมการออมลดความเหลื่อมล้ำ	ครั้ง	5	5,000,000	สทอ./ศพช.
1.10 เสริมสมรรถนะวิทยากรงานศิลปชีพตามแนวพระราชดำริ	รุ่น / คน / วัน	1/19/5	416,000	สทอ.
1.11 สนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)	จังหวัด	76	6,137,000	สทอ./ศพช./ศพช.
1.12 9:10 ปฏิบัติบูชา "สืบสาน รักษา ต่อยอด" เพื่อพัฒนาชุมชน ประจำปี 2566	จังหวัด/หมู่บ้าน	6/18	4,672,000	สทอ./จังหวัด
1.13 ส่งเสริมการใช้ทุนชุมชนในการบริหารจัดการชุมชน	จังหวัด/หมู่บ้าน	10/23	1,800,000	สทอ./จังหวัด
2. จัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน	แห่ง/คน	400/8,000	26,317,700	อำเภอ
2.1 จัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน	แห่ง/คน	400/8,000	26,000,000	อำเภอ
2.2 สนับสนุนทางวิชาการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน	เขตตรวจ	18	317,700	สทอ.
กิจกรรมหลักที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ				

แผนงานงบประมาณ/ผลผลิต/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย	งบประมาณ	หน่วย ดำเนินการ
1. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพแก่ประชาชนที่เป็นสมาชิกกองทุนชุมชน	แห่ง/คน	2,821/59,630	54,703,000	อำเภอ
1.1 ส่งเสริมประชาชนเข้าถึงแหล่งทุน	หมู่บ้าน/คน	2,500/50,000	35,000,000	อำเภอ
1.2 ส่งเสริมการบริหารจัดการหนี้ โดยศูนย์จัดการกองทุนชุมชน	งาน	1	475,100	สพอ.
1.3 ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ "สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้"	แห่ง/คน	321/9,630	19,227,900	อำเภอ
กิจกรรมหลักที่ 4 ส่งเสริมการออมและพัฒนาทักษะการบริหารจัดการทางการเงินของครอบครัวและชุมชน	กลุ่ม/คน	3,000/45,000	30,300,000	อำเภอ
1. ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างทีมขับเคลื่อนการออมและการพัฒนาทักษะทางการเงิน (Financial Literacy)	รุ่น / คน / วัน	76 / 2,170 / 1	1,800,000	จังหวัด
2. ส่งเสริมการออมและพัฒนาทักษะทางการเงิน (Financial Literacy)	กลุ่ม/คน	3,000/45,000	28,500,000	อำเภอ
แผนงาน : บูรณาการการป้องกัน ปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด			15,652,300	
โครงการ : การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยกองทุนแม่ของแผ่นดิน			15,652,300	
กิจกรรมหลัก ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน				
กิจกรรมที่ 1 เสริมสร้างความเข้มแข็งหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน			7,838,100	
1. เพิ่มศักยภาพคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ	รุ่น/คน/วัน	878/8,780/1	3,424,200	อำเภอ
2. เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัดหนุนเสริมสมาชิกชุมชนแก่เยาวชนกลุ่มเสี่ยงหรือผู้ผ่านการบำบัด	รุ่น/คน/วัน	76/760/1	3,146,400	จังหวัด
3. การพัฒนาและยกระดับหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินสู่การเป็นต้นแบบด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	จังหวัด/หมู่บ้าน	76/76	1,267,500	๗๐/จังหวัด
กิจกรรมที่ 2 พัฒนาหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน			7,814,200	อำเภอ
1. ประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน	รุ่น/คน/วัน	878/8,780/1	3,248,600	อำเภอ
2. การศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่นระดับจังหวัด	รุ่น/คน/วัน	878/8,780/1	4,565,600	อำเภอ

สำนักพัฒนาทุนและองค์กรการเงินชุมชน (212.3366 ล้านบาท)

แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม
ผลิต สร้างความมั่นคงทางอาชีพและรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

โครงการเสริมสร้างศักยภาพกองทุนชุมชนเพื่อการเข้าถึงแหล่งทุนของประชาชนในชุมชน	งบประมาณรวม 120,363,600 บาท	 โครงการแก้ไขปัญหามีเงินครัวเรือนของประชาชนโดยศูนย์จัดการกองทุนชุมชน	งบประมาณรวม 46,020,700 บาท
<p>เป้าหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> ☑ กองทุนชุมชน (กข.คจ.) 5,800 กองทุน / 116,000 คน (หมู่บ้านโครงการ กข.คจ. ระดับ3 จำนวน 5,800 หมู่บ้าน ที่ยังไม่มีกลุ่มออมทรัพย์ มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ฯ เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 80) ☑ กองทุนชุมชน (กลุ่มออมทรัพย์ฯ ระดับ 3) 2,500 กองทุน / 50,000 คน 	<p>ตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ จำนวนกองทุนชุมชนที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล 5,800 กองทุน ★ จำนวนประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ 50,000 คน 	<p>เป้าหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> ☑ จัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน 400 แห่ง / 8,000 คน ☑ ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ "สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้" 321 แห่ง / 9,630 คน 	<p>ตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ จำนวนศูนย์จัดการกองทุนชุมชน มีการจัดตั้งเพิ่มขึ้น 400 แห่ง ★ จำนวนประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ 9,630 คน

โครงการส่งเสริมการออมและพัฒนาทักษะการบริหารจัดการทางการเงินของครอบครัวและชุมชน	 งบประมาณรวม 30,300,000 บาท
<p>เป้าหมาย</p> <p>ส่งเสริมการออมและพัฒนาทักษะการเงิน (Financial Literacy) 3,000 กลุ่ม / 45,000 คน (กลุ่มออมทรัพย์ฯ ระดับ 1 – 2)</p>	<p>ตัวชี้วัด</p> <p>จำนวนประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการส่งเสริมการออมและพัฒนาทักษะการบริหารจัดการทางการเงินมีการออมเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 45,000 คน</p>

แผนงานบูรณาการการป้องกัน ปราบปรามและบำบัดยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	
โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยกองทุนแม่ของแผ่นดิน	งบประมาณรวม 15,652,300 บาท
<p>เป้าหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> ☑ เพิ่มศักยภาพคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ 878 รุ่น / 8,780 คน ☑ หนุนเสริมสัมมาชีพชุมชนแก่เยาวชนกลุ่มเสี่ยงหรือผู้ผ่านการบำบัด 76 รุ่น / 760 คน ☑ ยกระดับหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินสู่การเป็นต้นแบบ 76 หมู่บ้าน ☑ พัฒนาหมู่บ้านต้นกล้าของแผ่นดิน 878 หมู่บ้าน 	<p>ตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ จำนวนหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินมีศักยภาพและสามารถยกระดับ เป็นหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน 878 หมู่บ้าน ★ ร้อยละ 100 ของหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินมีกลไกการป้องกันและแก้ไขยาเสพติด

การขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนและองค์การการเงินชุมชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

หมู่บ้าน กข.คจ.

ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

กองทุนแม่ของแผ่นดิน

พัฒนาชุมชนตามแนวพระราชดำริ

สร้างกลุ่มอาชีพไม่น้อยกว่า 2,500 กลุ่ม/50,000 คน
หมู่บ้านละ 14,000 บาท (ระดับ 3)
(ประชุม 6,000 บาท และสนับสนุนอาชีพ 8,000 บาท)

ส่งเสริมการออมและพัฒนาทักษะทางการเงิน
3,000 กลุ่ม / 45,000 คน
(ออมทรัพย์ฯระดับ 1 + ระดับ 2)
หมู่บ้านละ 9,500 บาท

ส่งเสริมเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ระดับอำเภอ 878 อำเภอ
อำเภอละ 6,000 บาท / 76 จังหวัด
จังหวัดละ 20,000 บาท

พัฒนาศักยภาพกลไกการขับเคลื่อนคณะกรรมการ กข.คจ.
จำนวน 5,800 กองทุน/116,000 คน
และส่งเสริมการออมในหมู่บ้าน กข.คจ.

ติดตาม กข.คจ. ที่มีปัญหาด้านการชำระเงินยืมตามสัญญา ปี พ.ศ. 2564
จำนวน 301 หมู่บ้าน
จำนวนเงินทุนฯ คงเหลือที่ต้องติดตาม 217,903,107 บาท

จัดตั้งใหม่
400 แห่ง ๆ ละ 65,000 บาท

ส่งเสริมการบริหารจัดการหนี้
321 แห่ง ๆ ละ 59,900 บาท (9,630 คน)

เพิ่มศักยภาพคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ฯ ระดับอำเภอ
878 อำเภอๆละ 10 คน
รวม 8,780 คน (ประชุม)

หนุนเสริมสมาชิกชุมชนแก่เยาวชนกลุ่มเสี่ยงหรือผู้ผ่านการบำบัด
76 จังหวัดๆละ 10 คน รวม 760 คน

พัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ฯ ต้นแบบ
76 จังหวัด

พัฒนาหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ฯ
878 อำเภอ

9;10 ปฏิบัติบูชา
หมู่บ้านต้นแบบด้านการน้อมนำแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ (18 หมู่บ้าน)

สนองพระราชดำริ อพ.สธ.
- บับเคลื่อนโครงการสนองพระราชดำริ อพ.สธ. พื้นที่ 16 แห่ง
- สร้างสรรค์การใช้ประโยชน์จากต้นไม้ประจำจังหวัด 76 จังหวัด

เสริมสมรรถนะวิทยากรงานศิลปาชีพตามแนวพระราชดำริ
ส่วนงานเขาหินซ้อน จ.ฉะเชิงเทรา

ใช้ทุนชุมชนในการปลูก รักษา และแปรรูปตะไคร้หอม (สุขศาลา)
(พื้นที่ 10 จังหวัด 23 หมู่บ้าน)

ภาคผนวก

- ❖ ประกาศกรมการพัฒนารัฐบาล
เรื่อง ผลการคัดเลือกหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่นระดับกรมการพัฒนารัฐบาล
ประจำปี ๒๕๖๕
- ❖ ประกาศกรมการพัฒนารัฐบาล
เรื่อง ผลการคัดเลือกสุดยอดผู้นำการพัฒนา ในวาระครบรอบ ๖๐ ปี
กรมการพัฒนารัฐบาล

ผลการคัดเลือกหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่น ระดับกรมการพัฒนาชุมชน ปี 2565

ประกาศกรมการพัฒนาชุมชน

เรื่อง ผลการคัดเลือกหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่นระดับกรมการพัฒนาชุมชน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

ตามที่ กรมการพัฒนาชุมชน ได้กำหนดดำเนินโครงการการพัฒนาและยกระดับหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินสู่การเป็นต้นแบบด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด กิจกรรมการประกวดหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่นระดับกรมการพัฒนาชุมชน เพื่อมุ่งหวังให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินเป็นกองทุนในการสร้างกิจกรรมเพื่อแสดงให้เห็นความจงรักภักดีต่อสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และเป็นการเชิดชูเกียรติและสร้างขวัญกำลังใจในการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินแก่หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ตลอดจนเป็นการพัฒนาและยกระดับการดำเนินงานหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน พร้อมสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์การดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินให้เป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชน นั้น

กรมการพัฒนาชุมชน โดยคณะกรรมการคัดเลือกหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่นระดับกรมการพัฒนาชุมชน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามคำสั่งกรมการพัฒนาชุมชนที่ ๓๐/๒๕๖๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่นระดับกรมการพัฒนาชุมชน ลงวันที่ ๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ดำเนินการคัดเลือกหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่นระดับกรมการพัฒนาชุมชน เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงประกาศผลการคัดเลือกหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่นระดับกรมการพัฒนาชุมชน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

เขตตรวจราชการที่ ๑ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน
กองทุนแม่ของแผ่นดินบ้านหัวไผ่
หมู่ที่ ๖ ตำบลหัวไผ่ อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เขตตรวจราชการที่ ๒ กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล
กองทุนแม่ของแผ่นดินบ้านคลองตาชม
หมู่ที่ ๙ ตำบลบางคูรัด อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

เขตตรวจราชการที่ ๓ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑
กองทุนแม่ของแผ่นดินบ้านไผ่สี
หมู่ที่ ๒ ตำบลสระลงเรือ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

เขตตรวจราชการที่ ๔ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๒
กองทุนแม่ของแผ่นดินบ้านหนองน้ำลาด
หมู่ที่ ๓ ตำบลไร่มะขาม อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

เขตตรวจราชการที่ ๕ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย
กองทุนแม่ของแผ่นดินบ้านหนองจอก
หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าสะทอน อำเภอพนมพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

/เขตตรวจราชการที่ ๖ ...

เขตตรวจราชการที่ ๖ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

กองทุนแม่ของแผ่นดินบ้านกะปง

หมู่ที่ ๒ ตำบลกะปง อำเภอกะปง จังหวัดพังงา

เขตตรวจราชการที่ ๗ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

กองทุนแม่ของแผ่นดินบ้านคลองต่ำ

หมู่ที่ ๔ ตำบลปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

เขตตรวจราชการที่ ๘ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑

กองทุนแม่ของแผ่นดินบ้านชากมะหาด

หมู่ที่ ๑ ตำบลบางบุตร อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง

เขตตรวจราชการที่ ๙ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒

กองทุนแม่ของแผ่นดินบ้านบน

หมู่ที่ ๑๐ ตำบลบางปลาгод อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

เขตตรวจราชการที่ ๑๐ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑

กองทุนแม่ของแผ่นดินบ้านโนนสวาท

หมู่ที่ ๔ ตำบลวังชมภู อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

เขตตรวจราชการที่ ๑๑ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒

กองทุนแม่ของแผ่นดินบ้านคอนสวรรค์

หมู่ที่ ๘ ตำบลวานรนิวาส อำเภovanรนิวาส จังหวัดสกลนคร

เขตตรวจราชการที่ ๑๒ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

กองทุนแม่ของแผ่นดินบ้านเขินใต้

หมู่ที่ ๓ ตำบลโนนคอม อำเภอภูพาน จังหวัดขอนแก่น

เขตตรวจราชการที่ ๑๓ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑

กองทุนแม่ของแผ่นดินบ้านบุไทย

หมู่ที่ ๘ ตำบลห้วยยาง อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

เขตตรวจราชการที่ ๑๔ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒

กองทุนแม่ของแผ่นดินบ้านสมสะอาด

หมู่ที่ ๑๒ ตำบลโคกสะอาด อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร

เขตตรวจราชการที่ ๑๕ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

กองทุนแม่ของแผ่นดินบ้านดอนมูล

หมู่ที่ ๘ ตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน

เขตตรวจราชการที่ ๑๖ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

กองทุนแม่ของแผ่นดินบ้านดอนไชย

หมู่ที่ ๒ ตำบลน่าน้อย อำเภอน่าน้อย จังหวัดน่าน

/เขตตรวจราชการที่ ๑๗...

-๓-

เขตตรวจราชการที่ ๑๗ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑
 กองทุนแม่ของแผ่นดินบ้านบ้านคลองยาง
 หมู่ที่ ๙ ตำบลท่าฉนวน อำเภอคลองไทรลาส จังหวัดสุโขทัย
 เขตตรวจราชการที่ ๑๘ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒
 กองทุนแม่ของแผ่นดินบ้านหนองลัน
 หมู่ที่ ๔ ตำบลสุขฤทัย อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายสมคิด จันทมฤก)

อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

ผลการคัดเลือกสุดยอดผู้นำการพัฒนา ในวาระครบรอบ 60 ปี กรมการพัฒนาชุมชน

ประกาศกรมการพัฒนาชุมชน

เรื่อง ผลการคัดเลือกสุดยอดผู้นำการพัฒนา ในวาระครบรอบ 60 ปี กรมการพัฒนาชุมชน

ตามที่ กรมการพัฒนาชุมชนกำหนดจัดกิจกรรมครบรอบ 60 ปี กรมการพัฒนาชุมชน ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ – ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ เพื่อแสดงพลังและศักยภาพของงานพัฒนาชุมชนในการพัฒนาประเทศ ชุมชนและท้องถิ่น และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในรอบ 60 ปี ที่ผ่านมา และกำหนดให้มีการคัดเลือกสุดยอดผู้นำการพัฒนา ๙ จำนวน ๑๐ ประเภท ๔๔ รางวัล เพื่อยกย่อง เชิดชูเกียรติ แก่ผู้นำ กลุ่ม องค์กร และเครือข่าย ของกรมการพัฒนาชุมชน นั้น

กรมการพัฒนาชุมชน โดยคณะกรรมการคัดเลือกสุดยอดผู้นำการพัฒนา ในวาระครบรอบ 60 ปี กรมการพัฒนาชุมชน ตามคำสั่งกรมการพัฒนาชุมชน ที่ ๑๑๗๖/๒๕๖๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกสุดยอดผู้นำการพัฒนา ในวาระครบรอบ 60 ปี กรมการพัฒนาชุมชน ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ดำเนินการคัดเลือกสุดยอดผู้นำการพัฒนา ในวาระครบรอบ 60 ปี กรมการพัฒนาชุมชน เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงประกาศผลการคัดเลือกสุดยอดผู้นำการพัฒนา ในวาระครบรอบ 60 ปี กรมการพัฒนาชุมชน ดังนี้

ประเภทที่ ๑ สุดยอดผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน

- ๑) สุดยอดผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ชาย) ภาคเหนือ ได้แก่ นายวิระ พันธุ์ชัย
ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน จังหวัดสุโขทัย
- ๒) สุดยอดผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (หญิง) ภาคเหนือ ได้แก่ นางไสว ใจมั่ง
ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน จังหวัดอุดรธานี
- ๓) สุดยอดผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ชาย) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ นายชัยทัต เคนสี
ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน จังหวัดศรีสะเกษ
- ๔) สุดยอดผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (หญิง) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ดร. จีรวรรณ สิทธิศักดิ์
ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน จังหวัดร้อยเอ็ด
- ๕) สุดยอดผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ชาย) ภาคกลาง ได้แก่ นายศิวกรวิศิษฐ์ อ่วมป่วน
ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน จังหวัดสิงห์บุรี
- ๖) สุดยอดผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (หญิง) ภาคกลาง ได้แก่ นางสุนิสา ปานแก้ว
ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน จังหวัดลพบุรี
- ๗) สุดยอดผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ชาย) ภาคใต้ ได้แก่ นายนิสสารอนิง ทะยิมมะ
ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน จังหวัดนราธิวาส
- ๘) สุดยอดผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (หญิง) ภาคใต้ ได้แก่ นางกัจจอย พันธงาม
ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประเภทที่ ๒ สุดยอดผู้นำสตรี

- ๑) สุดยอดผู้นำสตรี ภาคเหนือ ได้แก่ นางพัฒน์นรี ธนะพิมพ์เมธา ผู้นำสตรี จังหวัดนครสวรรค์
- ๒) สุดยอดผู้นำสตรี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ นางมุกดา พงษ์สมบัติ ผู้นำสตรี
จังหวัดขอนแก่น
- ๓) สุดยอดผู้นำสตรี ภาคกลาง ได้แก่ นางกิมไม้ สิริพฤษา ผู้นำสตรี จังหวัดกาญจนบุรี
- ๔) สุดยอดผู้นำสตรี ภาคใต้ ได้แก่ นางปรีดา จันทร์มาศ ผู้นำสตรี จังหวัดตรัง

/ประเภท...

ประเภทที่ ๓ สูดยอดผู้นำสัมมาชีพชุมชน

- ๑) สูดยอดผู้นำสัมมาชีพชุมชน ภาคเหนือ ได้แก่ นายประกิจ เสาร์แก้ว ผู้นำสัมมาชีพชุมชน จังหวัดเชียงใหม่
- ๒) สูดยอดผู้นำสัมมาชีพชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ นางพรรณิ ด้อไธสง ผู้นำสัมมาชีพชุมชน จังหวัดศรีสะเกษ
- ๓) สูดยอดผู้นำสัมมาชีพชุมชน ภาคกลาง ได้แก่ นายเอนก ศรีเขียวสด ผู้นำสัมมาชีพชุมชน จังหวัดอ่างทอง
- ๔) สูดยอดผู้นำสัมมาชีพชุมชน ภาคใต้ ได้แก่ นายสุกฤษฎ์ คงขวัญ ผู้นำสัมมาชีพชุมชน จังหวัดนราธิวาส

ประเภทที่ ๔ สูดยอดผู้นำ OTOP

- ๑) สูดยอดผู้นำ OTOP ภาคเหนือ ได้แก่ นายจารุกิตต์ หงษ์วิเศษ ผู้นำ OTOP จังหวัดลำปาง
- ๒) สูดยอดผู้นำ OTOP ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ นางสาวทัชชา ปรีดาวิจิตรกุล ผู้นำ OTOP จังหวัดนครราชสีมา
- ๓) สูดยอดผู้นำ OTOP ภาคกลาง ได้แก่ นางสาวนารีรัช อุทัยแสงสกุล ผู้นำ OTOP จังหวัดสระบุรี
- ๔) สูดยอดผู้นำ OTOP ภาคใต้ ได้แก่ นายพงศ์สวัสดิ์ ยอดสุรางค์ ผู้นำ OTOP จังหวัดสงขลา

ประเภทที่ ๕ สูดยอดผู้นำกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

- ๑) สูดยอดผู้นำกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ภาคเหนือ ได้แก่ นางवासนา ยศสอน หัวหน้าคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จังหวัดน่าน
- ๒) สูดยอดผู้นำกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ นางจันทิมา โกลิณทร์รักษา หัวหน้าคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จังหวัดนครราชสีมา
- ๓) สูดยอดผู้นำกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ภาคกลาง ได้แก่ นางภรณ์ นรการกมล หัวหน้าคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จังหวัดราชบุรี
- ๔) สูดยอดผู้นำกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ภาคใต้ ได้แก่ นางสาวทวรรณ มนัสนิโลบล หัวหน้าคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จังหวัดตรัง

ประเภทที่ ๖ สูดยอดผู้นำการเปลี่ยนแปลง

- ๑) สูดยอดผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาคเหนือ ได้แก่ นายวิทยา พันธุ์ปัญญากรกุล ผู้นำการเปลี่ยนแปลง จังหวัดตาก
- ๒) สูดยอดผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ นายสุวรรณ บุญสงกา ผู้นำการเปลี่ยนแปลง จังหวัดร้อยเอ็ด
- ๓) สูดยอดผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาคกลาง ได้แก่ นายสุนทร แวมะบุตร ผู้นำการเปลี่ยนแปลง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ๔) สูดยอดผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาคใต้ ได้แก่ นายรีน แจงกระจ่าง ผู้นำการเปลี่ยนแปลง จังหวัดพัทลุง

ประเภทที่ ๗ สูดยอดผู้นำกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

- ๑) สูดยอดผู้นำกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ภาคเหนือ ได้แก่ นายสุนทร มัจฉิม ผู้นำกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดพิจิตร
- ๒) สูดยอดผู้นำกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ นายทองใบ โสโพธิ์ ผู้นำกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดอุบลราชธานี

/๓) สูดยอด...

- ๓ -

๓) สuspendผู้นำกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ภาคกลาง ได้แก่ นายบุญศรี จันทร์ชัย
ผู้นำกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปราจีนบุรี

๔) สuspendผู้นำกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ภาคใต้ ได้แก่ นายวิโรจน์ คงปัญญา
ผู้นำกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประเภทที่ ๘ สuspendผู้นำหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

๑) สuspendผู้นำหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ภาคเหนือ ได้แก่ นายบาล บุญก้า
ผู้นำหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง จังหวัดพะเยา

๒) สuspendผู้นำหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ นายอรุณ ชันโคกสูง
ผู้นำหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง จังหวัดนครราชสีมา

๓) สuspendผู้นำหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ภาคกลาง ได้แก่ นายธวัช อุทัย
ผู้นำหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง จังหวัดสมุทรสาคร

๔) สuspendผู้นำหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ภาคใต้ ได้แก่ นายสมนึก ธรรมกิจ
ผู้นำหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง จังหวัดตรัง

ประเภทที่ ๙ สuspendผู้นำกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๑) สuspendผู้นำกองทุนแม่ของแผ่นดิน ภาคเหนือ ได้แก่ ดาบตำรวจสงฆ์ ใหม่มจันทร์
ผู้นำกองทุนแม่ของแผ่นดิน จังหวัดน่าน

๒) สuspendผู้นำกองทุนแม่ของแผ่นดิน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ นายสัมฤทธิ์ กัลปดี
ผู้นำกองทุนแม่ของแผ่นดิน จังหวัดยโสธร

๓) สuspendผู้นำกองทุนแม่ของแผ่นดิน ภาคกลาง ได้แก่ นายวิไลด หล้าเล็ก
ผู้นำกองทุนแม่ของแผ่นดิน จังหวัดกาญจนบุรี

๔) สuspendผู้นำกองทุนแม่ของแผ่นดิน ภาคใต้ ได้แก่ นายสวัสดิ์ ขุนนุ้ย
ผู้นำกองทุนแม่ของแผ่นดิน จังหวัดตรัง

ประเภทที่ ๑๐ สuspendผู้นำ กข.คจ.

๑) สuspendผู้นำ กข.คจ. ภาคเหนือ ได้แก่ นายทองหล่อ นะฮี ผู้นำ กข.คจ. จังหวัดแพร่

๒) สuspendผู้นำ กข.คจ. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ นางกฤษณา ยวนกุล ผู้นำ กข.คจ.
จังหวัดบุรีรัมย์

๓) สuspendผู้นำ กข.คจ. ภาคกลาง ได้แก่ นายสายชล ภูเฉลิมตระกูล ผู้นำ กข.คจ.
จังหวัดปทุมธานี

๔) สuspendผู้นำ กข.คจ. ภาคใต้ ได้แก่ นายวิโรจน์ แก้วเมฆ ผู้นำ กข.คจ. จังหวัดนราธิวาส

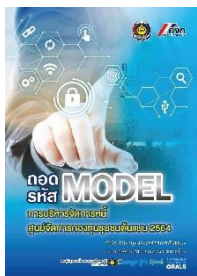
ประกาศ ณ วันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายสมคิด จันทมฤก)

อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

คู่มือการดำเนินงานกองทุนชุมชน

ถอดรหัส MODEL การบริหารจัดการหนี้ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนต้นแบบ 2564

คู่มือการส่งเสริมทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล

Cookbook คู่มือการดำเนินงานกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล 2022

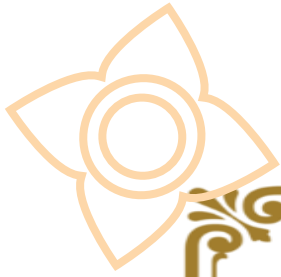

คู่มือวิทยากรกองทอนแม่ของแผ่นดิน

คู่มือกิจกรรมการยกระดับการดำเนินงานศูนย์สาธิตการตลาดต้นแบบ

ทำเนียบผู้บริหาร สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

๑. นายณรงค์ บุญศิริรักษ์

๒. นายเส่ง สิงห์โตทอง

๓. นายธงชัย บุตรนุชิต

๔. นายประมวล มุ่งมาตร

๕. นายไพศาล สุขปัญญา

๖. นายธงชัย บุตรนุชิต

๗. นายทรงพล วิชัยทัตตะ

๘. นางทัศนีย์ ชัยคุณแสง

๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ – ๔ กันยายน ๒๕๕๔

๕ กันยายน ๒๕๕๔ – ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ – ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๗

๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘

๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ – ๕ ธันวาคม ๒๕๕๙

๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ – ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ – ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ – ปัจจุบัน

สำนักพัฒนาทุนและองค์กรการเงินชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคาร B)

ชั้น 3 ถนนแจ้งวัฒนะ หล้าสี่ กทม. 10210

อีเมล : fundcdd2021@gmail.com

โทรศัพท์ 0 - 2141-6315 , 0-2141-6374 โทรสาร 0 - 2143-8908 0-2143-8909

